

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Departament Strategii
Wydział Koordynacji Kontroli Doraźnych

OKST.411.3.1.2024

**Pan
Radosław Piesiewicz
Prezes
Polskiego Komitetu
Olimpijskiego**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

zmienione zgodnie z treścią uchwały nr KPK-KPO.441.160.2025

Komisji Rozstrzygającej z dnia 13 października 2025 r.

**I/24/002/KST Realizacja i rozliczanie umów finansowanych ze środków
publicznych przez Polski Komitet Olimpijski**

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Strategii
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
tel. 48224445118, kst@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Polski Komitet Olimpijski ul. Wybrzeże Gdyńskie 4 01-531 Warszawa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Radosław Piesiewicz, Prezes, od dnia 22 kwietnia 2023 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnił Andrzej Kraśnicki, Prezes, od dnia 20 kwietnia 2010 r. do dnia 22 kwietnia 2023 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	Realizacja i rozliczanie umów oraz wydatkowanie środków publicznych
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2021 r. do dnia zakończenia kontroli, z uwzględnieniem faktów i dowodów wykraczających poza ten okres mających znaczenie dla badanej działalności
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. <i>o Najwyższej Izbie Kontroli</i> ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Strategii – Wydział Koordynacji Kontroli Doraźnych
Kontrolerzy	Konrad Kobyłko, doradca prawny, upoważnienie do kontroli nr KST/11/2024 z dnia 11 października 2024 r. Monika Kowalska-Rozkosz, doradca prawny, upoważnienie do kontroli nr KST/13/2024 z dnia 11 października 2024 r. i KST/11/2025 z dnia 27 marca 2025 r. Tomasz Lubański, doradca techniczny, upoważnienie do kontroli nr KST/12/2024 z dnia 11 października 2024 r. i KST/13/2025 z dnia 27 marca 2025 r. Danuta Ryszkowska-Grabowska, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KST/16/2024 z dnia 5 listopada 2024 r. i KST/12/2025 z dnia 27 marca 2025 r.

(akta kontroli str. 1-11)

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Polski Komitet Olimpijski³ realizował zadania określone w umowach o dotacje i osiągnął zaplanowane w nich założenia, jednakże kontrola NIK wykazała istotne nieprawidłowości w zakresie odnoszącym się między innymi do wyboru kontrahentów dostarczających towary i usługi, rozliczenia wydatków niekwalifikowanych w zadaniach finansowanych ze środków pochodzących z dotacji Ministra Sportu i Turystyki⁴, czy przekroczenia kosztów zaplanowanych na określone w ofercie kategorie.

Uzasadnienie oceny ogólnej

PKOl w terminach wskazanych w umowach o dotacje składał do ministra właściwego do spraw kultury fizycznej⁵ wnioski o przyznanie środków finansowych na realizację zadań zleconych przez Ministra Sportu, a wydatki ponosił w terminach określonych w umowach.

Nieprawidłowością o charakterze systemowym był sposób wyboru przez PKOl kontrahentów, tj. bez zachowania trybu przetargu zgodnie z art. 70¹ i 70³ – 70⁵ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – *Kodeks cywilny*⁶, co było niezgodne z zawartymi z Ministrem Sportu umowami o dotacje. Uwzględniając nieliczne sytuacje, które mogłyby uzasadniać brak zastosowania tego trybu (np. wykonanie zleceń przez związki sportowe, czy zakup usług od spółki będącej wyłącznym ich wykonawcą), zauważyć należy, że w dwóch zadaniach wykonawcą wybrana została spółka, w której pracownik PKOl merytorycznie realizujący zadanie, był jednocześnie jednym z jej wspólników. Spółka ta w okresie objętym kontrolą otrzymała ze środków publicznych łącznie kwotę 280 tys. zł. Dodatkowo w jednym z realizowanych zadań PKOl nie ustalił z wykonawcą (wydawnictwem) ostatecznych warunków wydania publikacji. Tym samym naraził się na ryzyko niezgodnego z umową dotacyjną wykorzystania środków publicznych. PKOl nie posiadał bowiem żadnych wynikających z umowy gwarancji, że spółka wykona zadanie w terminie i zgodnie z wymaganiami zleceńodawcy. W drugim zadaniu wydawnictwu wypłacone zostało dodatkowe wynagrodzenie za usługi będące przedmiotem umowy, co było niegospodarne.

Wystąpiły również przypadki powierzenia realizacji usług na kwotę 180 798,93 zł, w tym 176 798,93 zł ze środków pochodzących z dotacji na rzecz osoby, która utrzymywała kontakty prywatne z pracownikiem PKOl realizującym merytorycznie zadania współfinansowane ze środków publicznych. W ocenie NIK wybór kontrahentów, z którymi pracownicy PKOl mają powiązania formalne i osobowe, bez zachowania zasad przejrzystości i konkurencyjności wyboru, rodzi nie tylko ryzyka korupcyjne, ale również powoduje brak gwarancji, że wydatkowanie środków publicznych odbywa się w sposób zgodny z wymogiem zawartym w art. 43 w związku z art. 47 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. *o finansach publicznych*⁷, który daje prawo realizacji zadań finansowanych

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Dalej również: PKOl, Komitet.

⁴ Dalej również: Minister Sportu, MSiT.

⁵ W okresie objętym kontrolą ministrami kierującymi działem administracji rządowej *kultura fizyczna* byli: Minister Sportu, Minister Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu, a następnie Minister Sportu i Turystyki.

⁶ Dz. U. z 2024 r. poz. 1061, ze zm., dalej: kc.

⁷ Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, ze zm.

ze środków publicznych ogółowi podmiotów, które powinny wykonywać zadania w sposób efektywny, oszczędny i terminowy, ale również z postanowieniami samych umów dotacyjnych, a więc w sposób celowy, oszczędny i konkurencyjny.

W dwóch spośród dziewięciu objętych szczegółowym badaniem zadań nastąpiło wydatkowanie środków z przekroczeniem kwot zaplanowanych na określone kategorie kosztów, bez uprzedniego zawiadomienia Ministra Sportu o dokonanych przesunięciach kosztów – łączna kwota powstałych w tym zakresie nieprawidłowości wyniosła 112 106, 93 zł. W jednym zadaniu rozliczone ponadto zostały koszty wyżywienia i noclegów osób nieuprawnionych, co było niezgodne z postanowieniami umowy dotacyjnej oraz skutkowało powstaniem nieprawidłowości na kwotę 44 748,99 zł. W ocenie NIK są to wydatki niekwalifikowane, które podlegają zwrotowi.

W jednym zadaniu doszło do niegospodarnego wydatkowania środków za usługi cateringowe na rzecz spółki mieszczącej się w siedzibie PKOl, w której to spółce PKOl posiadał 70% udziałów, a w Radzie Nadzorczej spółki zasiadali Prezes PKOl, Sekretarz Generalny PKOl oraz obecna Dyrektor Działu Marketingu i Komunikacji PKOl. Wyplacona kwota była o 78 956,80 zł wyższa niż wynikająca ze złożonych przez spółkę ofert.

W 18 przypadkach wypłacono kwoty wyższe niż wynikające z podpisanych umów zlecenia. Łączna kwota stwierdzonych nieprawidłowości tego rodzaju wyniosła 689 800 zł. Dodatkowo w trzech przypadkach wypłata środków nastąpiła przed terminem wykonania zleconych prac.

Nieprawidłowości wystąpiły również w zakresie składanych przez PKOl sprawozdań. W jednym zadaniu nie zostało złożone sprawozdanie częściowe z jego realizacji, w pozostałych wszystkie sprawozdania częściowe i końcowe zostały złożone terminowo, aczkolwiek niejednokrotnie były przedmiotem korekty.

Pozostałe stwierdzone nieprawidłowości odnosiły się m.in. do:

- dokonania zmiany zakresu rzeczowo-finansowego realizowanego zadania przed uzyskaniem zgody Ministra Sportu;
- braku złożenia wniosku o aneks, pomimo zmiany w opisie zadania w zakresie ilości osób uczestniczących w jednym z wydarzeń, tj. w XXVII Światowym Polonijnym Sejmiku Działaczy Olimpijskich;
- braku pisemnych aplikacji uczestników XXVII Światowego Polonijnego Sejmiku Działaczy Olimpijskich, czy też uczestnictwo w tym wydarzeniu osób niepełnoletnich, co było sprzeczne z regulaminem wydarzenia;
- braku zweryfikowania czy pięć osób towarzyszących polskiej reprezentacji, nie figurowało w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym;
- nieterminowego regulowania należności za wykonane usługi i dostarczone towary;
- nieprawidłowego opisywania dowodów księgowych rozliczonych w poszczególnych zadaniach, tj. w zakresie wskazania źródła

finansowania oraz braku akceptacji do wypłaty Sekretarza Generalnego PKOl albo Prezesa PKOl.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR

1. Realizacja i rozliczanie umów oraz wydatkowanie środków publicznych.

Opis stanu
faktycznego

W latach 2021-2024 Minister Sportu zlecił Polskiemu Komitetowi Olimpijskiemu zadania do realizacji i zawarł 22 umowy dotacyjne na łączną kwotę 45 961 202,25 zł⁸.

Umowy ze strony PKOl podpisywał Prezes PKOl oraz Sekretarz Generalny PKOl.

Nie wystąpiły przypadki odstąpienia przez Ministra Sportu albo PKOl od podpisania umowy finansowanej ze środków publicznych przed jej zawarciem.

Nie wystąpiły przypadki wypowiedzenia albo rozwiązania umowy finansowanej ze środków publicznych przed zakończeniem okresu jej obowiązywania.

Do PKOl nie wpłynęły wnioski o dostęp do informacji publicznej w zakresie realizacji umów finansowanych ze środków publicznych.

(akta kontroli str. 81-91, 894-980, 2518-2728, 2865-2876, 4242-4257, 4529-4538, 4553-4564, 4507-4516)

1.1 Zawieranie umów i realizacja umów.

Zawarcie umów dotacyjnych poprzedzone było złożeniem ofert przez PKOl w ramach ogłaszanych przez Ministra Sportu konkursów.

Termin od złożenia oferty przez PKOl do podpisania umowy z Ministrem Sportu wyniósł od sześciu do 160 dni (w 12 przypadkach umowy zostały zawarte do 30 dni od złożenia oferty, w pięciu przypadkach do 60 dni oraz w pięciu przypadkach powyżej 100 dni).

Mimo, iż ponad połowa umów została podpisana w II lub III kwartale roku, w 14 umowach wskazano, że okres ich obowiązywania obejmuje czas od 1, 3 i 15 stycznia danego roku.

(akta kontroli str. 81-91, 894-980, 2518-2728, 2865-2876, 4529-4538, 4553-4564, 4507-4516)

Sekretarz Generalny PKOl oświadczył, że: *postulat zdecydowanie wcześniejszego ogłaszania konkursów i ich rozstrzygania po to, by umowy w zakresie dotacji mogły być zawierane przed rozpoczęciem okresu objętego finansowaniem jest zgłaszany od wielu lat przez środowisko sportowe. Każdorazowo otrzymujemy jednak informacje, że ze względu na specyfikę finansowania, a także przepływy budżetowe pomiędzy Ministerstwem Finansów a Ministerstwem Sportu i Turystyki, jak również duża różnorodność konkursów i wielość zadań finansowanych z budżetu Państwa*

⁸ W wyniku dokonanych aneksów, w latach 2021-2024 Minister Sportu ostatecznie udzielił PKOl 22 dotacje celowe na łączną kwotę 50 518 372,25 zł.

w obszarze sportu uniemożliwia takie procedowanie, by stosowne umowy były zawierane przed rozpoczęciem okresu finansowania.

(akta kontroli str. 4264-4268)

W żadnym z 22 przypadków termin rozpoczęcia realizacji zadania nie był późniejszy niż data podpisania umowy. Oznacza to, że we wszystkich przypadkach umowy zakładały możliwość ponoszenia wydatków w okresie przed podpisaniem umowy oraz rozliczania ich ze środków pochodzących z dotacji.

Sekretarz Generalny PKOl oświadczył, że: *specyfika sportu a w szczególności specyfika przygotowań do najważniejszych imprez sportowych i związana z tym konieczność pokrywania kosztów organizacji przygotowań od początku roku kalendarzowego powoduje, że otrzymanie dotacji w ciągu roku i możliwość pokrycia z otrzymanych dotacji kosztów poniesionych po dniu zawarcia stosownej umowy traciłaby w wielu przypadkach podstawowy sens i powodowała możliwość tylko częściowego finansowania przygotowań.*

(akta kontroli str. 4264-4268)

Z 22 umów dotacyjnych, 15 zostało zawartych na podstawie art. 29 ust. 7 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie⁹, pięć na podstawie art. 86 ust. 4 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych¹⁰, a dwie na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie¹¹.

(akta kontroli str. 81-91, 894-980, 2518-2728, 2865-2876 , 4529-4538, 4553-4564, 4507-4516)

Przedmiotem umów było:

- Przygotowanie zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz przygotowania i udział w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich – 11 umów, w tym Igrzyska Olimpijskie – dwie umowy, Igrzyska Europejskie – jedna umowa, hokej – pięć umów, kolarstwo – pięć umów,
- Wspieranie szkolenia sportowego i współzawodnictwa młodzieży – pięć umów,
- Upowszechnianie sportu różnych grup społecznych i środowiskowych – pięć umów,
- Program Super Trener – jedna umowa.

(akta kontroli str. 81-91, 894-980, 2518-2728, 2865-2876 , 4529-4538, 4553-4564, 4507-4516)

Umowy zostały zawarte na łączną kwotę 45 961 202,25 zł, natomiast w wyniku dokonanych aneksów, w latach 2021-2024 Minister Sportu ostatecznie udzielił PKOl 22 dotacje celowe na łączną kwotę 50 518 372,25 zł, z tego w roku:

- 2021 – trzy dotacje na kwotę 13 232 170,00 zł,
- 2022 – osiem dotacji na kwotę 12 695 000,00 zł,

⁹ Dz. U. z 2024 r. poz. 1488, ze zm.

¹⁰ Dz. U. z 2025 r. poz. 595.

¹¹ Dz. U. z 2024 r. poz. 1491, ze zm.

- 2023 – osiem dotacji na kwotę 20 056 202,25 zł,
- 2024 – trzy dotacje na kwotę 4 535 000,00 zł.

Z łącznej dotacji w wysokości 50 518 372,25 zł udzielonej przez Ministra Sportu, kwota 26 890 000 zł, tj. 53,2% całości została przeznaczona na realizację zadań przez Polski Związek Kolarski, a kwota 11 492 170 zł, tj. 22,8% całości na zadania Polskiego Związku Hokeja na Lodzie. Pozostała kwota 12 136 202,25 zł, tj. 24% całości udzielonych dotacji dotyczyła zadań realizowanych przez PKOl.

(akta kontroli str. 81-91, 894-980, 2518-2728, 2865-2876 , 4529-4538, 4553-4564, 4507-4516)

Łączna kwota wykorzystanych i rozliczonych dotacji wyniosła 49 734 715,15 zł, co stanowiło 98,4% udzielonych dotacji (w poszczególnych latach odpowiednio: 100%, 99,4%, 97,1% i 97,2%).

W okresie objętym kontrolą PKOl zwrócił na konto Ministerstwa Sportu i Turystyki¹² łącznie kwotę 783 657,10 zł niewykorzystanych dotacji.

Wszystkie sprawozdania końcowe dotyczące rozliczenia dotacji zostały złożone w terminach wskazanych w umowach.

(akta kontroli str. 4205-4211, 4261-4262)

Z 22 zadań zleconych i dofinansowanych przez Ministra Sportu jedynie w pięciu przypadkach¹³ wszystkie wydatki związane z wykonaniem zadania zostały poniesione po dacie podpisania umowy dotacyjnej. W pozostałych 17 zadaniach przed datą podpisania umowy poniesiono wydatki w łącznej kwocie 4 274 795,28 zł, tj. 8,6% wszystkich środków uzyskanych z dotacji.

(akta kontroli str. 4264-4291)

Umowy dotacyjne przewidywały ponoszenie kosztów bezpośrednich i pośrednich¹⁴.

Koszty pośrednie w umowach na: *Przygotowanie zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz przygotowania i udział w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich* w zakresie kolarstwa i hokeja na lodzie, określone zostały na poziomie do 15% sumy kosztów bezpośrednich. Limit kosztów pośrednich był niemal w 100% przeznaczony na obsługę księgową. PKOl zawierał umowy zlecenia ze swoimi pracownikami oraz z firmami zewnętrznymi. Łączna kwota wypłaconych środków na podstawie umów zlecenia wyniosła w zakresie kolarstwa 1 504 168,06 zł¹⁵, a w zakresie hokeja 893 717 90 zł¹⁶. W przypadku 18 umów zlecenia nie wskazano, że kwota dotyczy wypłat

¹² Dalej również: MSiT.

¹³ Umowy: 2021/0172/0101/Udot/70/DSW, 2022/0133/0101/Udot/DS/01/BP, 2022/1297/0101/Udot/70/DSW, 2023/0647/0101/Udot/DS/03/BP i 2023/1148/0101/Udot/DS/01/BP.

¹⁴ Koszty pośrednie, to koszty niezbędne do realizacji zadania takie jak np. zakup niezbędnego sprzętu, materiałów i urządzeń biurowych oraz programów komputerowych, konserwacja urządzeń biurowych i środków transportu, korespondencja i łączność oraz opłaty bankowe, koszty utworzenia, administrowania, modyfikacji strony WWW – do publikacji informacji związanych z realizowanym zadaniem, nośniki energii, podróże służbowe.

¹⁵ Lata 2021-2023.

¹⁶ Lata 2021-2024.

comiesięcznych, w wyniku czego łączna wypłacona kwota była wyższa o 689 800 zł niż wynikało z treści zawartych umów (szerzej w sekcji: *Stwierdzone nieprawidłowości*).

Ponadto w listopadzie 2022 r. wypłacono trzem pracownikom wynagrodzenie z tytułu umów zlecenia za listopad i grudzień w kwotach wyższych niż wynikająca z zawartych umów (szerzej w sekcji: *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 3813-4204

We wszystkich umowach zawartych z Ministrem Sportu znajdował się zapis zobowiązujący PKOl do stosowania zasady konkurencyjności przy wyborze kontrahentów, w trybie przetargu, zgodnie z art. 70¹ i 70³- 70⁵ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - *Kodeks cywilny*. Mimo tego PKOl nie wybierał kontrahentów w sposób konkurencyjny (szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*). Zgodnie z zapisami umów dotacyjnych PKOl był zobowiązany ponadto, do kierowania ogłoszenia do możliwie nieograniczonego kręgu adresatów.

(akta kontroli str. 81-91, 894-980, 2518-2728, 2865-2876 , 4529-4538, 4553-4564, 4507-4516)

1.2 Badana próba.

Szczegółowym badaniem kontrolnym objęto dziewięć umów, tj. 40,9% wszystkich umów dotacyjnych – trzy z 2022 r., cztery z 2023 r. i dwie z 2024 r. na łączną kwotę 15 953 181,75 zł, co stanowi 31,7% wartości wszystkich umów dotacyjnych w kontrolowanym okresie.

Umowy realizowane w 2022 roku.

Szczegółowemu badaniu poddano realizację trzech umów:

- umowę nr 2022/0031/0431/SubB/DSW¹⁷ z dnia 11 marca 2022 r. o dofinansowanie realizacji zadania publicznego ze środków finansowych Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej *pn. Wsparcie szkolenia sportowego i współzawodnictwa młodzieży – współzawodnictwo sportowe – EYOF 2022 Voukatti* o wartości 785 tys. zł, z czego 735 tys. zł pochodziło z dotacji,
- umowę nr 2022/0031/0101/UDot/70/DSW¹⁸ z dnia 15 lutego 2022 r. o dofinansowanie zadania publicznego ze środków z budżetu państwa w ramach Programu dofinansowania ze środków budżetu państwa zadań związanych z przygotowaniem zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz przygotowaniem i udziałem w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich w 2022 roku – w zakresie kolarstwa o wartości 8 424 tys. zł¹⁹, z czego 8 400 tys. zł pochodziło z dotacji,
- umowę nr 2022/0133/0101/UDot/DS./01/BP²⁰ z dnia 23 maja 2022 r. *pn. Wydawnictwo „Na Olimpijskim Szlaku” – Pekin 2022* na wykonanie zadania publicznego polegającego na wydaniu albumu poświęconego

¹⁷ Dalej również: umowa nr 2022/0431.

¹⁸ Dalej również: umowa nr 2022/0031.

¹⁹ Z uwzględnieniem zwiększenia wynikającego z aneksu do umowy.

²⁰ Dalej również: umowa nr 2022/0133.

XXIV Zimowym Igrzyskom Olimpijskim Pekin 2022 o wartości 200 tys. zł, z czego 100 tys. zł pochodzących z dotacji.

W ramach umowy nr 2022/0031/0431/SubB/DSW Komitet zobowiązał się zorganizować wyjazd reprezentacji Polski na Zimowy Festiwal Młodzieży Europy (EYOF) w Vuokatti²¹ (w Finlandii) w dniach 19 – 26 marca 2022 r. Realizacja zadania opiewała na łączną kwotę 785 tys. zł, z czego dofinansowanie ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej wyniosło 735 tys. zł, a kwotę w wysokości 50 tys. zł pokrył PKOl jako wkład własny. Oferta realizacji zadania została złożona do MSiT w dniu 3 marca 2022 r., a pisemną umowę zawarto w dniu 11 marca 2022 r.

Z załączonego do umowy preliminarza kosztów wynikało, że wydatki obejmować będą: udział (zakwaterowanie i wyżywienie) w festiwalu dla 50 zawodników²² w ośmiu konkurencjach²³ oraz 43 osób towarzyszących obejmujących kadrę trenerską i inne osoby współpracujące (m.in. obsługę administracyjną, fotografów); koszty transportu, koszty noclegu na terytorium Polski, koszty ubezpieczenia. Ze środków własnych PKOl pokrył koszty zakupu strojów sportowych oraz zakup materiałów biurowych. Na koszty pośrednie, tj. koszty obsługi realizowanego zadania przewidziano wydatki w wysokości 0,5 tys. zł, tj. 0,06% wartości zadania. Do oferty, stanowiącej załącznik do umowy, załączone były oświadczenia dotyczące osób towarzyszących, iż nie figurują w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym. PKOl, w związku z rozszerzeniem listy osób towarzyszących, nie zweryfikował, czy pięć dodatkowych osób figurowało w/w rejestrze, co szerzej opisano w sekcji: *Stwierdzone nieprawidłowości*.

W dniu 10 marca 2022 r. PKOl wystąpił do Ministra Sportu o wyrażenie zgody na udział, w charakterze sparing partnerów reprezentantów Ukrainy oraz ich trenerów, na co Minister Sportu wyraził zgodę zastrzegając, że udział wskazanych sportowców nie może generować dodatkowych kosztów.

Pismem z dnia 11 maja 2022 r. PKOl wystąpił do Ministra o dokonanie aneksu do umowy m.in. poprzez zmianę preliminarza kosztów bezpośrednich i pośrednich oraz wykazu kadry trenerskiej i osób współpracujących, co szerzej zostało opisane w sekcji: *Stwierdzone nieprawidłowości*. Minister wyraził zgodę na zaproponowaną zmianę i zawarł 24 maja 2022 r. aneks.

Szczegółowemu badaniu poddano siedem dowodów księgowych obejmujących całość poniesionych wydatków. Najwyższą pozycją kosztową był zakup biletów lotniczych wynoszący 365,6 tys. zł. Wybór przewoźnika odbywał się poprzez skierowanie zamówienia ofertowego do wyłonionej w przetargu firmy usługowo trudniącej się sprzedażą biletów lotniczych.

Dokumenty księgowe były prawidłowo opisane, tj. zgodnie z warunkami umowy. Należności wynikające z wystawionych faktur zostały terminowo opłacone. Część wydatków została pokryta przed zawarciem umowy i dotacja została częściowo przeznaczona ich zrefinansowanie.

²¹ Niektóre z zawodów sportowych odbywały się w Lahti.

²² Tj. 30 mężczyzn i 20 kobiet.

²³ Tj. biathlon, biegi narciarskie, kombinacja norweska, łyżwiarstwo figurowe, narciarstwo alpejskie, short track, skoki narciarskie, snowboard.

PKOl w dniu 20 czerwca 2022 r., tj. terminowo złożył sprawozdanie z realizacji zadania, które w dniu 24 czerwca 2022 r. zostało przyjęte przez Ministra bez zastrzeżeń. Efektem realizacji zadania było zdobycie doświadczenia we współzawodnictwie przez uczestników oraz zdobycie łącznie pięciu medali, w tym trzech²⁴ srebrnych i dwóch brązowych²⁵.

(akta kontroli: 20-446)

W ramach umowy 2022/0031/0101/UDot/70/DSW o dofinansowanie zadania publicznego ze środków z budżetu państwa w ramach Programu dofinansowania ze środków budżetu państwa zadań związanych z przygotowaniem zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz przygotowaniem i udziałem w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich w 2022 roku – w zakresie kolarstwa PKOl zobowiązał się do realizacji zadań związanych z przygotowaniem zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz przygotowaniem i udziałem w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich w 2022 r. – w zakresie kolarstwa. W związku z trudną sytuacją organizacyjno-finansową Polskiego Związku Kolarskiego²⁶, PKOl 4 stycznia 2022 r. zawarł z PZKol porozumienie o współpracy. W jego ramach PKOl zobowiązał się m.in. do złożenia oferty realizacji zadania w ramach ogłoszonego przez Ministra Sportu konkursu ofert, zawarcia umowy z Ministrem oraz jej obsługę. PZKol zobowiązał się m.in. do [1] powołania kadry narodowej, [2] wskazywania sportowców do udziału w zawodach, [3] sporządzenia oferty realizacji zadania publicznego, [4] organizacji akcji szkoleniowych, [5] sporządzania planów szkoleń i ich ewentualnych zmian oraz [6] sporządzania sprawozdań. PKOl nie otrzymywał wynagrodzenia za realizację porozumienia. Przysługiwało mu natomiast, zgodnie z warunkami realizacji umowy z Ministrem Sportu, prawo pokrywania z dotacji kosztów bezpośrednich realizacji zadania publicznego. W 2024 r. PKOl nie podjął współpracy z PZKol w zakresie ubiegania się o dofinansowanie.

(akta kontroli: 1064-1070, 2416)

PKOl złożył do MSiT ofertę powierzenia zadania publicznego 23 stycznia 2022 r. na kwotę 7 900,0 tys. zł, z czego na koszty szkolenia sportowego przeznaczono 4 157,6 tys. zł²⁷, na koszty wspomaganie szkolenia²⁸ 2 717,4 tys. zł, a na obsługę zadania 1 025,0 tys. zł. Wraz z ofertą PKOl wniósł o zgodę na obniżenie udziału środków własnych realizacji zadania publicznego z poziomu 5% do poziomu 0,3% (tj. do 24,0 tys. zł) oraz sfinansowanie ich wkładem osobowym tj. pracą wolontariuszy. Umowę między PKOl a Ministrem zawarto w dniu 15 lutego 2022 r.

(akta kontroli: 927-980)

²⁴ W dyscyplinach: skoki narciarskie indywidualnie i drużynowo; biathlon – bieg indywidualny.

²⁵ W dyscyplinach: sztafeta mieszana w biathlonie i short tracku.

²⁶ Dalej także: PZKol.

²⁷ Obejmujące: zgrupowania i konsultacje krajowe, zgrupowania zagraniczne, zawody krajowe i zagraniczne, zawody mistrzowskie, stypendia sportowe.

²⁸ Obejmujące m.in.: zakup i obsługę sprzętu sportowego, zakup odżywek i suplementów, doszkalanie kadry szkoleniowej, badania diagnostyczne, ubezpieczenia zawodników i trenerów, fundusz płac oraz inne koszty bezpośrednio związane z realizacją zadania zaakceptowane przez Ministra Sportu.

Pismem z dnia 30 czerwca 2022 r. PKOl złożył do Ministra Sportu kolejną ofertę o dofinansowanie zadania publicznego opiewającą na kwotę 1 813,4 tys. zł, z czego środki publiczne miały wynieść 1 806,7 tys. zł. Uzyskane wsparcie planowano przeznaczyć na koszty szkolenia w wysokości 785,3 tys. zł, na koszty wspomagania szkolenia 1 021,3 tys. zł. Pismem z dnia 30 sierpnia 2022 r. Minister poinformował PKOl o przyznaniu dodatkowego dofinansowania w wysokości 500 tys. zł, a możliwość jego przyznania wynikała bezpośrednio z Programu dofinansowania ze środków budżetu państwa zadań związanych z przygotowaniem zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz przygotowaniem i udziałem w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich w 2022 r.²⁹

(akta kontroli: 853-888)

Umowa była czterokrotnie aneksowana, tj.: 23 września, 11 października, 21 grudnia i 28 grudnia 2022 r. Aneksy spowodowane były zwiększeniem dofinansowania zadania publicznego o kwotę 500 tys. zł, a także zmianami zakresu realizowanego zadania o nowe zgrupowania lub zmianę ich lokalizacji. Przed dokonaniem zmian w zgrupowaniach PKOl uzyskiwał zgodę Departamentu Sportu Wyczynowego w MSiT.

(akta kontroli: 705-733, 766-789)

W związku z realizacją zadania PKOl wykorzystał kwotę 8 400 tys. zł, tj. całość przyznanego dofinansowania, z czego:

- na koszty szkoleniowe 4 569,3 tys. zł,
- na koszty wspomagania szkolenia 2 805,7 tys. zł,
- na koszty obsługi zadania 1 025,0 tys. zł.

Wykazany przez PKOl wkład własny wyniósł 25 tys. zł.

W wyniku realizacji zadania zawodnicy wzięli udział w Mistrzostwach Europy³⁰ oraz trzech Mistrzostwach Świata³¹ oraz przeprowadzono 45 działań szkoleniowych, z czego 40 krajowych (głównie na torze kolarskim w Pruszkowie). Część szkoleń odbywała się w Centralnym Ośrodku Sportu, co wynikało z programu dofinansowania. PKOl wypłacił łącznie 1 180,6 tys. zł stypendiów 52 sportowcom. Wynagrodzenia kadry trenerskiej i osób współpracujących były zgodne z programem dofinansowania i wyniosły (wraz z pochodnymi od wynagrodzeń) 1 277,2 tys. zł. Ze środków budżetowych pokrywane były m.in. wynagrodzenia Sekretarza Generalnego PZKol oraz Dyrektora Sportowego w wysokości po 9,5 tys. zł miesięcznie, pięciu trenerów głównych w przedziale od 3 tys. zł do 10,8 tys. zł miesięcznie. Dodatkowo PKOl, za zgodą Ministra Sportu, pokrywał z otrzymanej dotacji dodatkowe koszty realizacji zadania³² oraz koszty obsługi prawnej zgodnie z wymaganiami Międzynarodowej Unii Kolarskiej. PKOl uzyskał również zgodę na pokrywanie z otrzymanej dotacji

²⁹ Dalej: program dofinansowania.

³⁰ W Monachium (Niemcy) w sierpniu 2022r.

³¹ W Les Gets (Francja) w sierpniu 2022 r., w Wollongong (Australia) we wrześniu 2022 r. oraz Saint Quentin En Yvelines (Francja) w październiku 2022 r.

³² Tj. zakupu lodu do schładzania bidonów, wynajmu powierzchni serwisowej podczas zawodów MTB, zakupu środków do mycia bidonów i rowerów, dodatku do paliwa, płynu do spryskiwaczy oraz pranie strojów sportowych w zawodach krajowych.

kosztów eksploatacji toru kolarskiego w Pruszkowie w zakresie 80% kosztów energii elektrycznej i energii ciepłej. Koszt zakupu sprzętu oraz strojów sportowych wyniósł 492,9 tys. zł.

W badanej próbie stwierdzono przypadki nieterminowego regulowania należności wynikających z faktur VAT, braku dokumentacji poświadczającej wydanie sprzętu sportowego i odżywek, a także wypłatę wynagrodzenia w wyższej kwocie niż wynikało to z zawartych umów, co opisano w sekcji: *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 454-704)

Umowa nr 2022/0133/0101/UDot/DS./01.BP zawarta w dniu 23 maja 2022 r. pomiędzy Ministrem Sportu i Turystyki a Polskim Komitetem Olimpijskim dotyczyła realizacji zadania publicznego pn.: *Wydawnictwo „Na Olimpijskim Szlaku” – Pekin 2022*. Zgodnie z opisem zadania zawartym w ofercie złożonej przez PKOl³³ umowa zakładała pozyskanie materiałów i wydanie w nakładzie 2 tys. egzemplarzy ilustrowanego albumu dokumentującego występ polskiej reprezentacji olimpijskiej podczas XXIV Zimowych Igrzysk Olimpijskich Pekin 2022. Strony ustaliły termin wykonania zadania na okres od dnia 15 stycznia do dnia 31 lipca 2022 r., a jego koszt na 200 tys. zł, z czego 100 tys. zł stanowiła dotacja Ministra Sportu³⁴.

PKOl powierzył realizację albumu wydawnictwu, którego wyboru dokonano arbitralnie, w sytuacji konfliktu interesów i z naruszeniem zasady konkurencyjności, co zostało szerzej opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. Ponadto naruszono § 5 ust. 1 oraz 3 i 4 umowy ramowej zawartej 5 maja 2015 r. pomiędzy PKOl a wydawnictwem, określającej tryb złożenia i przyjęcia oferty na wykonanie zadania, a także § 9 ust. 1 tej samej umowy dotyczący wysokości wynagrodzenia za pracę spółki, co również zostało szerzej opisane w sekcji: *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli, str. 4529-4538, 4582-4608, 4542-4547)

Pomiędzy PKOl, a wydawnictwem podpisana została 5 maja 2015 r. ramowa umowa o współpracy³⁵, zawarta na czas nieokreślony i dotycząca zasad wykonywania i dostarczania przez wydawnictwo gotowych druków, publikacji, banerów, akcesoriów reklamowych oraz wydawania książek. Jak zeznał pracownik PKOl merytorycznie realizujący zadanie³⁶ dokument został podpisany z inicjatywy ówczesnej Dyrektora finansowej – głównej księgowej w porozumieniu z sekretarzem generalnym i prezesem wydawnictwa. Dyrektora finansowa – główna księgowa, odnosząc się do faktu podpisania umowy ramowej, zeznała³⁷: *Chodziło o to, żeby nie szukać. To wydawnictwo jest własnością Zdzisława Sikory, który nie miał nic wspólnego z PKOl. Kiedyś był dyrektorem w jednym z departamentów Ministerstwa Sportu. Sekretarz Generalny PKOl wyjaśnił³⁸, że współpracował*

³³ Wniosek złożony w dniu 4 marca i zmodyfikowany w dniu 23 maja 2022 r.

³⁴ Datę wypłaty określono w umowie pomiędzy Ministerstwem Sportu i Turystyki z PKOl na 25 maja 2022 r.

³⁵ Dalej: umowa ramowa.

³⁶ Protokół przesłuchania świadka z dnia 27 stycznia 2025 r.

³⁷ Protokół przesłuchania świadka z dnia 17 marca 2025 r.

³⁸ Pismo PKOl z dnia 2 grudnia 2024 r.

z wydawnictwem na podstawie umowy ramowej, a w kolejnym piśmie zaprzeczył³⁹, że wiedział o tym dokumencie twierdząc: *Kierownictwo PKOl nie miało wiedzy o istnieniu umowy z 2015 roku (która to umowa nie określa ani kwot ani szczegółów ewentualnych kolejnych wydawnictw w latach następnych po jej podpisaniu).*

(akta kontroli, str. 4542-4547, 4486-4494, 4435-4446, 4328-4334, 4346-4349, 4486-4494, 4425-4434)

PKOl oparł się na umowie ramowej z dnia 5 maja 2015 r. i nie zawarł z wykonawcą zadania pisemnej umowy na realizację zadania dofinansowanego ze środków publicznych, co zostało szerzej opisane w sekcji: *Stwierdzone nieprawidłowości*. Nie została również określona kwota, jaka zostanie wypłacona wydawnictwu tytułem wynagrodzenia za wykonaną pracę. Pomimo braku umowy i dokumentów poświadczających odbiór przez PKOl wykonanych albumów, Komitet wypłacił wydawnictwu z tytułu wykonania zadania kwotę 218 880 zł⁴⁰, z czego 100 tys. zł pochodziło z dotacji Ministra Sportu. Były Sekretarz Generalny PKOl Adam Krzesiński zeznał⁴¹, że *nie chce wierzyć, że nie było umowy. Moim zdaniem umowa była, choć tego nie pamiętam. Nie pamiętam też kwoty.(...) Podpisywałem faktury zaakceptowane przez księgowość.(...) Nie pamiętam, jaki był nakład tego albumu. Z mojego punktu widzenia było to działanie, które zleciłem ludziom, a na końcu dostawałem opisaną fakturę*. Były Sekretarz Generalny w złożonych zeznaniach wskazał również pracownika PKOl odpowiedzialnego merytorycznie za nadzór nad realizowanym zadaniem. Pracownik ten, a jednocześnie wspólnik w wydawnictwie realizującym zadanie zeznał⁴²: *nie wiem, dlaczego nie było umowy. Mieliśmy tylko z grubsza określone informacje, że chodzi o wydawnictwo cykliczne. Dostałem projekt budżetu w którym pojawiła się kwota 170-200 tys. zł za 2 tys. egzemplarzy, czyli podobnie jak przy albumie związanym z igrzyskami w Tokio. Dostałem taką informację od sekretarza generalnego PKOl*. Były Sekretarz Generalny PKOl zeznał: *Tyle robiliśmy sztuk, ile mieliśmy środków, w tym z budżetu*⁴³.

Ministerstwo Sportu i Turystyki przyjęło rozliczenie umowy w dniu 2 września 2022 r. na podstawie sprawozdania złożonego we właściwym terminie 30 dni od daty zakończenia realizacji zadania⁴⁴. Przedłożony przez PKOl dokument, w zestawieniu finansowym faktur (rachunków) zawierał rozliczenie 200 tys. zł, tj. kwoty zapisanej w ofercie. W rzeczywistości koszt wykonania zadania wyniósł 218 880 zł. Różnica między kwotą, deklarowaną, a wypłaconą wynoszącą 18 880 zł nie została uwzględniona w rozliczeniu, co zostało szerzej opisane w sekcji: *Stwierdzone nieprawidłowości*. Dokumentacja wykonania albumu nie zawierała również odpowiedniego poświadczenia akceptacji wykonanej pracy, co było niezgodne z § 5 ust. 5 umowy ramowej pomiędzy PKOl a wydawnictwem i także zostało szerzej opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

³⁹ Pismo PKOl z dnia 17 grudnia 2024 r.

⁴⁰ Faktury VAT: nr 005/2022 z dnia 1 czerwca 2022 r. na kwotę 118 080 zł i nr 006/2022 z dnia 7 czerwca 2022 r. na kwotę 100 800 zł.

⁴¹ Protokół przesłuchania świadka z dnia 13 lutego 2025 r.

⁴² Protokół przesłuchania świadka z dnia 18 marca 2025 r.

⁴³ Protokół przesłuchania świadka z dnia 13 lutego 2024 r.

⁴⁴ Końcowe sprawozdanie merytoryczno-finansowe z dnia 29 sierpnia 2022 r.

(akta kontroli, str. 4542-4547, 4627-4632, 4460-4469, 4425-4434, 4581, 4609-4626)

Umowy realizowane w 2023 r.

Szczegółowemu badaniu poddano realizację czterech umów:

- umowę nr 2023/1148/0101/UDot/DS./01.BP⁴⁵ z dnia 5 września 2023 r. pn.: *Wydawnictwo „Na Olimpijskim Szlaku” III Igrzyska Europejskie Kraków – Małopolska 2023*, w której całkowity koszt realizacji zadania określono na kwotę 200 tys. zł, z czego 180 tys. zł środków pochodzących z dotacji,
- umowę nr 2023/0647/0101/UDot/DS./03/BP⁴⁶ z dnia 26 lipca 2023 r. pn. *XXVII Światowy Polonijny Sejmik Działaczy Olimpijskich PKOl*, w której całkowity koszt zadania określono na kwotę 230 tys. zł, z czego 190 tys. zł środków pochodzących z dotacji,
- umowę nr 2023/0153/0101/UDot/70/DSW⁴⁷, z dnia 22 maja 2023 r. pn. *Przygotowanie zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz przygotowania i udział w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich w 2023 roku* w której całkowity koszt zadania określono na 2 113 181,75 zł, w tym 1 603 181,75 zł środków pochodzących z dotacji,
- umowa nr: 2023/0640/0101/UDot/DS/01/BP⁴⁸ z dnia 26 lipca 2023 r. pn. *Cykl Pikników Olimpijskich „Witaj na Olimpijskim szlaku”*, w której koszt całkowity zadania określono na 1 796 tys. zł, w tym 1 280 tys. zł środków pochodzących z dotacji.

Umowa nr 2023/1148/0101/UDot/DS./01.BP⁴⁹ dotyczyła realizacji zadania publicznego pn.: *Wydawnictwo „Na Olimpijskim Szlaku” III Igrzyska Europejskie Kraków – Małopolska 2023*. Zgodnie z wnioskiem złożonym przez PKOl⁵⁰ zakładano pozyskanie materiałów i wydanie ilustrowanego albumu w nakładzie 2 tys. egzemplarzy dokumentującego występ polskiej reprezentacji podczas III Igrzysk Europejskich Kraków – Małopolska 2023. Strony ustaliły termin wykonania zadania na okres od dnia 15 marca 2023 r. do dnia 15 października 2023 r., a jego koszt na 200 tys. zł, z czego 180 tys. zł stanowiła dotacja Ministra Sportu⁵¹, a 20 tys. zł środki własne PKOl.

Komitet, podejmując współpracę z wydawnictwem, podobnie jak rok wcześniej, powołał się na umowę ramową i powierzył realizację albumu temu samemu co rok wcześniej wydawnictwu, przy czym umowa w formie pisemnej została zawarta dopiero 30 września 2023 r. Sekretarz Generalny PKOl wyjaśnił⁵², że w/w okresie następowały w PKOl zmiany organizacyjne związane ze zmianą na stanowisku zarządu i kierownictwa PKOl oraz reorganizacją działalności biura.

⁴⁵ Dalej również: umowa nr 2023/1148.

⁴⁶ Umowa realizowana w ramach programu Sport dla Wszystkich; dalej również: umowa 2023/0647.

⁴⁷ Dalej również: umowa nr 2023/0153.

⁴⁸ Dalej również: Umowa 2023/0640.

⁴⁹ Dalej również: umowa nr 2023/1148.

⁵⁰ Wniosek został złożony w dniu 29 marca 2023 r. i zaktualizowany w dniu 31 sierpnia 2023 r.

⁵¹ MSiT przyznało dotację w dniu 15 czerwca 2023 r., o czym powiadomiło PKOl pismem DS.-WSS.4321.357.2023.BP z dnia 23 czerwca 2023 r. Kwota 180 tys. zł wpłynęła na konto PKOl w dniu 13 września 2023 r.

⁵² Pismo Sekretarza Generalnego PKOl z dnia 17 grudnia 2024 r.

Dlatego dopiero we wrześniu zauważono, że umowa nie jest podpisana. Zaznaczył⁵³, że wydawnictwo darzone było zaufaniem, a współpraca z nim miała w wielu przypadkach charakter roboczy i ustny bo taka forma skracała czas na realizację zmian. Pracownik PKOl merytorycznie realizujący zadanie zeznał⁵⁴, że umowa z 30 września została podpisana, by udokumentować fakt, że (...) (wydawnictwo – przyp. NIK) nie zdąży ukończyć wydawnictwa w określonym terminie (...) Umowy z PKOl powstają wtedy, kiedy sytuacja się komplikuje. Nie wiem, czy powstałaby umowa, gdyby (...) (wydawnictwo zdążyło – przyp. NIK) w terminie wydać album.

(akta kontroli, str. 4553-4564, 4346-4349, 4335-4341, 4486-4494)

NIK zauważa, że powierzenie realizacji zadania nastąpiło w sytuacji konfliktu interesów i z naruszeniem zasady konkurencyjności, co zostało szerzej opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. Polski Komitet Olimpijski nie opracował i nie wprowadził żadnego dokumentu zawierającego regulacje w postaci kodeksu etyki bądź polityki dobrych praktyk, który wyłączałby lub w istotny sposób ograniczał ryzyko wystąpienia działań korupcyjnych lub dotyczących konfliktu interesów. Sekretarz Generalny PKOl wyjaśnił⁵⁵, że *przyczyną takiego stanu rzeczy jest prawdopodobnie fakt, że obowiązek opracowania dokumentu nie wynika z przepisów prawa powszechnego*⁵⁶.

(akta kontroli, str. 4553-4564, 4780-4801, 4776-4779, 4548-4552, 4542-4547)

W dniu 29 września 2023 r. PKOl złożył do MSiT wniosek o aneks do umowy nr 2023/1148, który został tego samego dnia podpisany. Aneks wydłużał termin realizacji zadania z dnia 15 października do dnia 31 grudnia 2023 r. W uzasadnieniu wniosku PKOl wskazał⁵⁷, że *wydawca nie jest w stanie dotrzymać terminu wykonania prac, z uwagi na opóźnienia w procesie składu i przygotowania do druku materiałów do wydawnictwa*. NIK zauważa, że wydawnictwo w piśmie skierowanym do PKOl 20 września 2023 r. uzasadniało konieczność wydłużenia terminu zakończenia zadania potrzebą wymiany i komputerowego opracowania zdjęć i testów, brakiem informacji o wynikach Polaków oraz problemami z dostarczeniem przez zagranicznego kontrahenta okładziny na album. Wydawnictwo wskazywało ponadto, że pośpiech nie jest wskazany, a *wydanie albumu w grudniu może być dobrym upominkiem świątecznym, kończącym rok*⁵⁸. PKOl składając do MSiT 16 stycznia 2024 r. sprawozdanie końcowe w załączniku nr 6 wskazał, że *album został opracowany zgodnie z harmonogramem (...) W sierpniu 2023 roku rozpoczął się proces składu wydawnictwa, opracowano makietę i projekt wizualny (...) Pod koniec września zakończono proces składu, dokonano korekty i zamknięto projekt wizualny albumu*. NIK zwraca uwagę na fakt,

⁵³ Pismo Sekretarza Generalnego PKOl z dnia 10 grudnia 2024 r.

⁵⁴ Protokół przesłuchania świadka z dnia 27 stycznia 2025 r.

⁵⁵ Pismo Sekretarza Generalnego PKOl z dnia 27 stycznia 2025 r.

⁵⁶ W piśmie PKOl z dnia 27 stycznia 2025 r. wyjaśniono ponadto: *Jednak po okresowym audycie, który został przeprowadzony przez Międzynarodowy Komitet Olimpijski w 2024 r. uzgodniono, że opracowanie takiego dokumentu zostanie dokonane a Zarząd PKOl w dniu 12 grudnia 2024 r. na ostatnim swoim posiedzeniu w ubiegłym roku wyraził zgodę na przygotowanie dokumentu o podobnym charakterze na bazie wytycznych przekazanych przez Międzynarodowy Komitet Olimpijski. Obecnie trwają prace nad tym dokumentem.*

⁵⁷ Wniosek PKOl do MSiT z dnia 29 września 2023 r., L. Dz. 1491/09/2023.

⁵⁸ Pismo wydawnictwa do PKOl z dnia 20 września 2023 r.

że zawarte w sprawozdaniu końcowym informacje dotyczące terminów zakończenia poszczególnych etapów prac nad albumem nie są zgodne ze stanem rzeczywistym, bowiem PKOl nie uwzględnił faktu, że z uwagi na opóźnienia w wykonaniu albumu przez wydawnictwo, doszło do podpisania aneksu z MSiT.

(akta kontroli, str. 4566, 4567, 4570, 4756-4773, 4548-4552)

Nadzorem nad realizacją albumów, zarówno w roku 2022, jak i w 2023 zajmował się pracownik merytoryczny PKOl, który jednocześnie był udziałowcem wydawnictwa⁵⁹. W ramach obowiązków wynikających z umowy o pracę z PKOl kierował on projektem *Wydawnictwo „Na Olimpijskim Szlaku” III Igrzyska Europejskie Kraków – Małopolska 2023*⁶⁰ i odpowiadał za promocję, reklamę i wydawnictwa⁶¹. Pracownik ten zeznał⁶², że wydawnictwo to firma rodzinna. *Prezesem jest mój ojciec (...) PKOl informowałem o tym fakcie. Ówczesne władze PKOl znały(...)* (wydawnictwo – przyp. NIK). *Obecne poinformowałem o tym fakcie. Informację tę przekazałem(...)* (dyrektor Działu Marketingu i Komunikacji – przyp. NIK), która miała tę wiedzę przekazać sekretarzowi generalnemu. W późniejszych zeznaniach dodał: ⁶³ *Nie pamiętam, czy powiedziałem, że* (wydawnictwo – przyp. NIK) *należy do mojego ojca i czy jestem współwłaścicielem (...)* Jednak zarówno w odniesieniu do starego, jak i nowego kierownictwa PKOl ani pisemnie ani ustnie nie informowałem o tym, że jestem współnikiem wydawnictwa. Zakładam, że jest to informacja jawna. Zgodnie z wyjaśnieniami Sekretarza Generalnego PKOl⁶⁴: *osoby wchodzące w skład obecnego kierownictwa nie miały wiedzy, iż (...)* (pracownik PKOl merytorycznie realizujący zadanie– przyp. NIK) *jest współnikiem w wydawnictwie. Dodał⁶⁵ ponadto: obecnie współpracuje on z PKOl na podstawie kontraktu⁶⁶ i prowadzi działalność na własny rachunek. Rzeczywiście istnieje tu konflikt interesów przy realizacji zadania finansowanego ze środków publicznych.* Była Dyrektor finansowa – główna księgowa zeznała⁶⁷: *Przyznaję, że powinnam tę informację sprawdzić w krs. Gdybym wiedziała o tym, że (...) jest współnikiem* (wydawnictwa – przyp. NIK) *potraktowałabym to jako ewidentny konflikt interesów.* Zdaniem pracownika PKOl merytorycznie realizującego zadanie⁶⁸, nie było mowy o konflikcie interesów: *Moja osoba nie ma na decyzje kierownictwa PKOl żadnego wpływu. Kierownictwo postępuje według własnych przekonań i decyzji.*

⁵⁹ Zgodnie z zapisami Krajowego Rejestru Sądowego wskazany pracownik PKOl jest współnikiem spółki od dnia 16 lipca 2003 r.

⁶⁰ Pismo Sekretarza Generalnego PKOl z dnia 17 grudnia 2024 r.

⁶¹ Pracownik PKOl merytorycznie realizujący zadanie był kolejno: od dnia 1 października 2006 r. do dnia 14 kwietnia 2009 r. specjalistą ds. promocji i reklamy, twórcą; od dnia 15 kwietnia 2009 r. do dnia 30 czerwca 2017 r. głównym specjalistą ds. promocji i reklamy, twórcą; od dnia 1 lipca 2017 r. do dnia 30 września 2019 r. managerem w dziale promocji i wydawnictw; od dnia 1 października 2019 r. do dnia 31 lipca 2020 r. dyrektorem Wydziału Promocji i Wydawnictw oraz od dnia 1 sierpnia 2020 r. do dnia 31 grudnia 2023 r. (tj. w okresie realizacji przez PKOl obu objętych kontrolą zadań) managerem działu marketingu i komunikacji.

⁶² Protokół przesłuchania świadka z dnia 27 stycznia 2025 r.

⁶³ Protokół przesłuchania świadka z dnia 18 marca 2025 r.

⁶⁴ Pismo Sekretarza Generalnego PKOl z dnia 17 grudnia 2024 r.

⁶⁵ Pismo Sekretarza Generalnego PKOl z dnia 2 grudnia 2024 r.

⁶⁶ Od dnia 1 stycznia 2024 r.

⁶⁷ Protokół przesłuchania świadka z dnia 17 marca 2025 r.

⁶⁸ Protokół przesłuchania świadka z dnia 27 stycznia 2025 r.

(akta kontroli, str. 4328-4341, 4346-4349, 4353-4360, 4425-4446, 4486-4494, 4542-4547, 4646-4740)

W dniu 14 listopada 2023 r. PKOl zatwierdził do druku projekt albumu, co było zgodne z § 3 ust. 1 umowy z wydawnictwem. W dniu 16 stycznia 2024 r. PKOl złożył do MSiT sprawozdanie z realizacji zadania. Przyjęte przez MSiT rozliczenie wykonania zadania⁶⁹, w części finansowej na kwotę 180 tys. zł, określało termin jego zakończenia na 15 października 2023 r. NIK zauważyła, że PKOl składając dokumenty nie wzięło pod uwagę aneksu przedłużającego termin wykonania zadania do 31 grudnia 2023 r. Według Sekretarza Generalnego PKOl⁷⁰ *po podpisaniu umowy nie mieliśmy już dostępu do modyfikacji wniosku (...) Dołożyliśmy ze swojej strony wszelkich starań aby skorygować datę realizacji zadania na zgodną z aneksem, ale system Amodit nam na to nie pozwolił.* W kolejnym piśmie Sekretarz Generalny Komitetu złożył sprzeczne z poprzednimi wyjaśnienia. Stwierdził⁷¹, że *PKOl nie zwracał się do MSiT w w/w sprawie. Uznaliśmy, że skoro system nie pozwolił na modyfikację daty zakończenia zadania, to my nie mamy na to wpływu.* Dyrektor finansowa - główna księgowa PKOl wyjaśniła⁷², że dane do systemu wprowadzał pracownik PKOl merytorycznie realizujący zadanie. I dodała: *Oficjalnie nie zgłaszaliśmy zastrzeżeń do działania systemu (...) Gdy robiliśmy rozliczenie było oczywiste, że umowa trwa do końca roku. Nie mogłam zmienić wniosku, ani wpisać ręcznie daty. Wszystko to nastąpiło przez nieuwagę. Patrzyliśmy na faktury, a nie zwróciliśmy uwagi na rzecz najważniejszą termin wykonania zadania.* Pracownik PKOl merytorycznie realizujący zadanie zeznał⁷³: *Miałem dostęp do konta Amodit. Jeśli taki wniosek o aneks był złożony to zrobiła to (...) (Dyrektor finansowa – główna księgowa – przyp. NIK). Mówiła, że coś nie działa w systemie, ale nie wiedziałem, czy po ewentualnej awarii w konsekwencji złożyła wniosek o aneks. Nie widziałem wniosku ani aneksu. Dostałem tylko informację na korytarzu, że mam się nie martwić, a przedłużenie umowy będzie. Kiedy to było nie pamiętam.* Fakt podpisania aneksu do umowy z MSiT nie został odnotowany ani w systemie Amodit, ani też w projekcie załącznika nr 9 do *Sprawozdania merytoryczno-finansowego z realizacji części zadania* sporządzonego i podpisanego przez Prezesa PKOl i Sekretarza Generalnego PKOl w dniu 12 stycznia 2024 r. W punkcie trzecim dotyczącym ewentualnych ryzyk i zagrożeń wynikających z bieżącej realizacji zadania wpisano: *Nie wystąpiły ryzyka i zagrożenia*, pomimo wystąpienia konieczności podpisania aneksu w związku z niezrealizowaniem zadania w pierwotnie przewidzianym terminie. Sekretarz Generalny PKOl nie potrafił odpowiedzieć na pytanie, dlaczego w sprawozdaniu nie ujęto podpisanego aneksu.

(akta kontroli, str. 4756-4773, 4755, 4324-4327, 4328-4334, 4470-4476, 4425-4434, 4756-4773, 4565, 4448-4459,)

PKOl w związku z realizacją zadania wypłacił wydawnictwu kwotę 182 190 zł, pomimo że w umowie przewidziana została kwota 178 500 zł. Dodatkową zapłatę w wysokości 3 690 zł (w tym 3 000 zł ze środków pochodzących z dotacji)

⁶⁹ Pismo DS.-WSS.4321.357.2023.BP z dnia 14 lutego 2024 r.

⁷⁰ Pismo Sekretarza Generalnego PKOl z dnia 25 listopada 2024 r.

⁷¹ Pismo Sekretarza Generalnego PKOl z dnia 2 grudnia 2024 r.

⁷² Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień z dnia 6 lutego 2025 r.

⁷³ Protokół przesłuchania świadka z dnia 18 marca 2025 r.

wydawnictwo otrzymało niezgodnie z zapisami umowy, bez zawarcia aneksu w tym zakresie, co zostało szerzej opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Środki własne przeznaczone na wykonanie zadania zgodnie z § 3 ust. 3 umowy nr 2023/1148 miały wynieść 20 tys. zł. W § 3 ust. 5 ww. umowy określono, że udział środków własnych może ulec zmianie, o ile nie zmniejszy się wymagana procentowa wartość sumy tych środków w stosunku do wydatkowanej kwoty dotacji, tj. stanowić będzie nie mniej niż 5%. Ostatecznie udział środków własnych PKOl wyniósł 27 636 zł, z czego 2 190 zł zostało przeniesione z kosztów pośrednich do bezpośrednich i wykorzystane na opłacenie druku i transportu albumu.⁷⁴ Część tych środków w wysokości 16 935 zł to były kwoty stanowiące 5% stałego wynagrodzenia brutto trojga pracowników Komitetu⁷⁵ za okres dziewięciu miesięcy (dwóch pracowników) i sześciu miesięcy (Dyrektor finansowa – główna księgowa) uznane jako przepracowane na rzecz wydawnictwa. Nie było to dodatkowe wynagrodzenie wypłacone za konkretnie wykonane czynności w związku z przygotowaniem albumu, a jedynie procentowa część płacy określonej umową o pracę i otrzymywanej w każdym miesiącu. Taki sposób wynagradzania za czynności wykonywane przy zadaniu nie zwiększał wydatkowania środków własnych Komitetu. Natomiast skala zaangażowania w zadanie została obliczona bez dodatkowego uzasadnienia, wyłącznie szacunkowo na 5%, bez udokumentowania rzeczywistego czasu wykorzystanego na pracę nad zadaniem. Dyrektor finansowa – główna księgowa, zgodnie z zakresem swoich obowiązków, w ciągu sześciu miesięcy rozliczonych w zadaniu, w związku z jego realizacją, dokonała rozliczenia i zaksięgowania zaledwie dwóch faktur wystawionych w grudniu 2023 r. Wyjaśniła⁷⁶: *Te 5% to część naszego wynagrodzenia. Chodzi o to, ile czasu poświęcam na daną pracę. To najprostsze wykazanie, że pracownicy pracowali przy tym zadaniu poświęcając swój czas. Środki własne zostały wykazane jako zaangażowane w projekt. To było dla mnie oczywiste. Pięć procent wyliczyliśmy szacunkowo. Nie było rozliczeń dotyczących czasu pracy. W opinii NIK należy uznać za dyskusyjną kwalifikację kwoty 16 935 zł jako wkładu własnego w realizację zadania określonego umową z MSiT, stwierdzając, że nawet w przypadku pomniejszenia deklarowanych środków własnych o ww. kwotę stanowią one 5,9% wydatkowanej dotacji, co jest zgodne z § 3 ust. 5 powyższej umowy.*

(akta kontroli, str. 4756-4773, 4548-4552, 4553-4564, 4377-4383, 4470-4476)

Umowa nr 2023/0647/0101/UDot/DS./03/BP⁷⁷ dotyczyła zadania pn. *XXVII Światowy Polonijny Sejmik Działaczy Olimpijskich PKOl*. Zgodnie z wnioskiem złożonym przez PKOl⁷⁸ środki publiczne w kwocie 190 tys. zł miały być wykorzystane na organizację w dniach 26-31 sierpnia 2023 r. ww. Sejmiku w Nysie, Głucholazach i Wrocławiu. Według oferty w wydarzeniu miało wziąć udział 80 osób. W trakcie realizacji zadania PKOl zwiększył liczbę uczestników do 150 (taka wartość została zapisana w rozliczeniu rzeczowo-finansowym), nie

⁷⁴ Pismo Sekretarza Generalnego PKOl z dnia 15 kwietnia 2025 r.

⁷⁵ Byli to: pracownik PKOl merytorycznie realizujący zadanie – 6 075 zł, drugi pracownik PKOl – 4 860 zł i Dyrektor finansowy – główna księgowa – 6 000 zł.

⁷⁶ Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień z dnia 6 lutego 2025 r.

⁷⁷ Umowa realizowana w ramach programu Sport dla Wszystkich; dalej również: umowa 2023/0647.

⁷⁸ Wniosek został złożony w dniu 29 marca 2023 r. i zaktualizowany w dniu 28 czerwca 2023 r.

powiadamiając o tym fakcie Ministra Sportu i nie składając wniosku o aneks, co zostało opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Całkowity koszt przedsięwzięcia miał wynieść 230 tys. zł., z czego wkład własny PKOl miał wynieść 40 tys. zł. Okres realizacji zadania określono od 1 marca do 16 października 2023 r. Środki pozyskane z dotacji miały być przeznaczone na transport uczestników, urządzeń i sprzętu, a także wynajem obiektów, w tym zakwaterowanie i usługi gastronomiczne. W Sejmiku wzięły udział 154 osoby⁷⁹, tj. działacze polonijni reprezentujący organizacje z 24 krajów, kluby i federacje sportowe oraz media polonijne. Polski Komitet Olimpijski kompletując skład uczestników wydarzenia nie zgromadził potwierdzonych pisemnie aplikacji zgłoszenia, a dodatkowo umieścił na liście uczestników Sejmiku osiem osób poniżej 18 roku życia, co było niezgodne z Regulaminem Sejmiku i zostało szerzej opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli, str. 4507-4516, 5096-5109, 4526-4528)

Zadanie zostało zrealizowane we współpracy ze Stowarzyszeniem „Wspólnota Polska”⁸⁰ na podstawie umowy o współdziałaniu zawartej na czas nieokreślony w dniu 21 grudnia 2021 r. PKOl organizując ze Wspólnotą Polską w jednym terminie Sejmik i Światowe Letnie Igrzyska Polonijne nie dokonał podziału kosztów i zadań, które zgodnie z ww. umową powinny być każdorazowo uzgadniane pomiędzy stronami, co skutkowało nietransparentnym i niezgodnym z umową z Ministerstwem Sportu i Turystyki finansowaniem zadania w odniesieniu do opłat za wyżywienie i nocleg w jednym z hoteli. Ponadto PKOl nie podpisał umów z wykonawcami usług, do czego zobowiązał się składając ofertę, co zostało opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Komitet nie wybrał transparentnie i samodzielnie miejsc zakwaterowania i wyżywienia dla uczestników Sejmiku. Było to niezgodne z § 17 ust. 2 umowy zawartej z Ministerstwem Sportu i Turystyki i zostało szerzej opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Powołując się na ww. wymienioną umowę ramową ze Stowarzyszeniem „Wspólnota Polska”, PKOl podjął decyzję o wykorzystaniu bazy kontrahentów wybranej przez Wspólnotę Polską. Nie dysponował przy tym żadnymi dokumentami świadczącymi o racjonalnym, transparentnym i korzystnym cenowo procesie wyboru.

Zgodnie z zapisami § 9 ust. 2⁸¹ umowy nr 2023/0647 PKOl 8 listopada 2023 r., złożył do MSiT pierwsze rozliczenie merytoryczno-finansowe. Ostatecznie PKOl rozliczył 155 531,12 zł z przyznanej dotacji w łącznej wysokości 190 tys. zł, zwracając do MSiT kwotę 34 468,88 zł⁸². Zgodnie z § 10 ust. 2 i 3 umowy nr 2023/0647 Komitet zwrócił powyższą kwotę wraz z odsetkami wynoszącymi

⁷⁹ Oprócz działaczy polonijnych w Sejmiku wzięła udział m.in. grupa działaczy PKOl oraz byli olimpijczycy.

⁸⁰ Dalej również: Stowarzyszenie, Wspólnota Polska, SWP.

⁸¹ Tj. do 30 dni od daty zakończenia realizacji zadania ustalonej w umowie na dzień 16 października 2023 r.

⁸² PKOl zwrócił środki w dwóch transzach: w dniu 8 listopada 2023 r. kwotę 11 316,48 zł i w dniu 30 listopada 2023 r. kwotę 23 152,40 zł.

294 zł⁸³. Korekty sprawozdania finansowego dotyczyły⁸⁴: [1] liczby uczestników Sejmiku, [2] kosztów własnych, [3] części merytorycznej i finansowej, w tym błędów rachunkowych. Płatności kontrahentom dokonywano terminowo za wyjątkiem dwóch faktur, co zostało opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli, str. 4539-4541, 4507-4516, 5161-5213, 4328-4334)

W odniesieniu do umowy nr 2023/0153/0101/UDot/70/DSW – Polski Komitet Olimpijski złożył 19 kwietnia 2023 r.⁸⁵ ofertę pn. *Przygotowania zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz przygotowania i udział w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich w 2023 roku*. Oferta dotyczyła organizacji III Igrzysk Europejskich w 13 polskich miastach, w tym m.in. w Krakowie, Zakopanem, Wrocławiu i Rzeszowie w okresie od 21 czerwca do 2 lipca 2023 r. Termin realizacji zadania określono od 1 kwietnia 2023 r. do 30 września 2023 r. Całkowity koszt zadania miał wynieść 2 143 181,75 zł, z czego ze środków budżetowych 1 633 181,75 zł oraz 510 tys. zł ze środków własnych. W ofercie wskazano, iż liczba uczestników objętych dofinansowaniem wyniesie 745 osób, w tym 469 zawodników. Ostateczny skład reprezentacji miał zostać przekazany przez PKOl do dnia 2 czerwca 2023 r. W ramach zaplanowanej kwoty zaplanowano:

- 1) *Koszty szkolenia – zawody mistrzowskie (ME i MŚ)*, w tym koszty podróży na Igrzyska i z Igrzysk oraz konsultacje (spotkania organizacyjne przed Igrzyskami Europejskimi) na łączną kwotę 300 tys. zł w całości zaplanowane do finansowania ze środków budżetowych;
- 2) *Koszty wspomagania szkolenia* - związane z zakupem i obsługą sprzętu sportowego, specjalistycznego (650 kompletów odzieży i obuwia sportowego, plecaków, toreb, czapek itp.) na łączną kwotę 1 803 181,75 zł, z czego 1 303 181,75 zł finansowania pochodzącego ze środków budżetowych oraz ubezpieczenie zawodników i trenerów na łączną kwotę 30 tys. zł, w całości zaplanowane do finansowania ze środków budżetowych.

W ofercie wskazano efekty rzeczowe przewidywane w trakcie realizacji zadania:

- 1) współzawodnictwo międzynarodowe w zawodach wysokiej rangi;
- 2) osiągnięcie życiowych wyników sportowych;
- 3) zdobycie jak największej liczby kwalifikacji na Igrzyska Olimpijskie Paryż 2024;
- 4) integracja środowisk sportowych, nie tylko w ramach własnej reprezentacji;
- 5) kibicowanie kolegom z reprezentacji;
- 6) poszerzenie wiedzy ogólnej z zakresu poznania kultur, znajomości języków obcych, zdrowego stylu życia.

(akta kontroli: 6220-6273)

⁸³ Odsetki zostały zwrócone w dwóch transzach, odpowiednio do zwracanych w tych dniach kwot: w dniu 8 listopada w kwocie 27 zł i w dniu 30 listopada w kwocie 267 zł.

⁸⁴ Pismo Sekretarza Generalnego PKOl z dnia 2 grudnia 2024 r.

⁸⁵ Pismo Sekretarza Generalnego z dnia 19 kwietnia 2023 r., znak: L.dz. 756/04/2023.

W dniu 21 kwietnia 2023 r. Sekretarz Generalny PKOl przekazał nową ofertę na realizację zadania publicznego w zakresie *Przygotowania zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz przygotowania i udział w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich w 2023 roku* wraz z pismem⁸⁶, w którym zwrócił się z prośbą o *potraktowanie dokumentacji złożonej pismem L.dz. 756/04/2023 z dnia 19 kwietnia 2023 roku jako niebyłej*.

W ofercie zwiększono do 942 osób, w tym 668 zawodników, liczbę uczestników objętych dofinansowaniem. Natomiast zaplanowana kwota całkowita zadania, jak i zaplanowana kwota dofinansowania uległa zmniejszeniu o 30 tys. zł – z *preliminarza kosztów bezpośrednich i pośrednich* usunięto koszt ubezpieczenia zawodników i trenerów. Zmieniono również zakres zadania w kategorii *koszty szkoleniowe z Zawody mistrzowskie (ME i MŚ) na Zgrupowania i konsultacje krajowe*. Kwota zaplanowana nie uległa zmianie, tj. 300 tys. zł. Nie zmieniona została również zaplanowana wartość i ilość kompletów strojów, w ramach *Kosztów wspomagania szkolenia - związanych z zakupem i obsługą sprzętu sportowego, specjalistycznego*, tj. 650 kompletów.

Zmodyfikowano również efekty rzeczowe przewidywane w trakcie realizacji zadania, tj. dodano *podnoszenie poziomu sportowego oraz awans w rankingu medalowym i punktowym w stosunku do startów w poprzednich edycjach igrzysk europejskich*.

(akta kontroli: 5957-6219)

W dniu 4 maja 2023 r. drogą mailową do PKOl wpłynęło pismo⁸⁷ informujące, że w *nawiązaniu do oferty Polskiego Komitetu Olimpijskiego, złożonej pismem L.dz. 770/04/2023 z dnia 21 kwietnia 2023 r. (...) Minister Sportu i Turystyki przyznał (...) dofinansowanie w wysokości 1 603 181,75 zł. W związku ze zmianą Władz Polskiego Komitetu Olimpijskiego, uprzejmie proszę o potwierdzenie ubiegania się o ww. dotację i złożenie wniosku końcowego do umowy wraz z wymaganymi załącznikami określonymi w ww. Programie*.

(akta kontroli: 5950-5956)

W dniu 10 maja 2023 r.⁸⁸ Sekretarz Generalny PKOl skierował do Dyrektora Departamentu Sportu Wyczynowego⁸⁹ ofertę⁹⁰ oraz pismo dotyczące zmian osób uprawnionych do reprezentowania PKOl. W dokumentacji przedłożonej w trakcie przeprowadzania czynności kontrolnej znajduje się również pismo pn. *Wyjaśnienia dodatkowe Załącznik do pisma L.dz. 866/05/2023 z dnia 10-05-2023 r.*⁹¹, w którym Prezes PKOl oraz Sekretarz Generalny PKOl wskazali, iż dokonali *aktualizacji niektórych danych w stosunku do oferty, z uwagi na fakt, iż poznaliśmy rzeczywiste koszty i skład reprezentacji, które nie były możliwe do oszacowania*

⁸⁶ Pismo Sekretarza Generalnego z dnia 21 kwietnia 2023 r., znak: Ldz. 770/04/2023.

⁸⁷ Pismo Dyrektora Departamentu Sportu Wyczynowego w Ministerstwie Sportu i Turystyki z dnia 4 maja 2023 r., DSW-WSW.4011.39.2023., wpłynęło do PKOl pisemnie w dniu 11 maja 2023 r.

⁸⁸ Pismo Sekretarza Generalnego PKOl do Dyrektora Departamentu Wyczynowego Ministerstwa Sportu i Turystyki z dnia 10 maja 2023 r. (wpłynęło do Ministerstwa Sportu i Turystyki w dniu 11 maja 2023 r.) znak: L.dz. 866/05/2023.

⁸⁹ Dalej: DSW.

⁹⁰ Na formularzu oferty o dofinansowanie realizacji zadania publicznego z udziałem środków finansowych z budżetu państwa nie znajduje się data jej utworzenia.

⁹¹ Na piśmie nie ma zamieszczonej daty.

na etapie tworzenia oferty. Sekretarz Generalny PKOl wyjaśnił⁹², że wyjaśnienia dodatkowe nie zostały złożone odrębnie, lecz prawdopodobnie razem z Planem do umowy L.dz. 866/05/2023 w dniu 10-05-2023 r., stanowią one integralną część załączników do w/w pisma. W przedłożonej ofercie zmniejszona została liczba uczestników objętych dofinansowaniem z 668 do 565 osób, a także zmniejszona została zaplanowana ilość kompletów strojów sportowych (z 650 na 505 kompletów), przy czym łączna kwoty przeznaczonej na ich zakup nie uległa zmianie, tj. wyniosła 1 303 181,75 zł. W ofercie zmieniony został również termin zakończenia realizacji zadania z dnia 30 września 2023 r. na dzień 31 października 2023 r., jednakże nie zostało to w piśmie uzasadnione.

(akta kontroli: 5898-5949)

W dniu 22 maja 2023 r. zawarta została umowa nr 2023/0153/0101/UDot/70/DSW o dofinansowanie zadania publicznego ze środków budżetu państwa „Przygotowanie zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz przygotowania i udział w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich w 2023 roku”. Termin realizacji zadania określono od 1 kwietnia 2023 r. do 31 października 2023 r. Oferta, będąca załącznikiem do umowy, określała szczegółowy zakres rzeczowo-finansowy realizowanego zadania publicznego (zgodnie z § 2 ust. 2 umowy). Całkowity koszt zadania określono na 2 113 181,75 zł, w tym kwotę dotacji określono na 1 603 181,75 zł.

(akta kontroli: 5857-5868, 6283-6334)

Zgodnie z § 3 ust. 1 oraz § 5 ust. 14 Regulaminu Organizacji Biura Polskiego Komitetu Olimpijskiego⁹³ pracą biura kierował Sekretarz Generalny PKOl, do którego obowiązków należało wskazanie programów do realizacji oraz wyznaczenie pracownika bądź pracowników od ich obsługi. Prezes PKOl zeznał⁹⁴, że nie wie czy Sekretarz Generalny PKOl dekretował na kogoś obowiązki związane z rozliczaniem zadań, ponieważ w PKOl wprowadzony był podział zadań i za te związane z prawidłową realizacją umów, wydatkowaniem środków pochodzących z dotacji i wyborem podwykonawców odpowiedzialny był Sekretarz Generalny PKOl. Sekretarz Generalny wyjaśnił⁹⁵, że za realizację zadań odpowiadał Dział Projektów Olimpijskich, jednakże z uwagi na fakt, iż zadanie było realizowane *tuż po wyborach nowych władz PKOl, w czasie reorganizacji (...)* to mogło nie dojść do kompleksowego przekazania informacji o projekcie. Z przedstawionej dokumentacji nie wynika, aby powierzono to zadanie do realizacji jakiemukolwiek pracownikowi PKOl.

Zgodnie z § 8 ust. 5 pkt 1 umowy 24 sierpnia 2023 r. Prezes PKOl złożył *Sprawozdanie częściowe z wykonania zadania publicznego* wraz z załącznikami, w tym sprawozdaniem finansowym z realizacji zadania (zał. nr 21 i 21 A do sprawozdania częściowego). W sprawozdaniu częściowym wykazano, że w kategorii kosztów wspomagania szkolenia – *Zakup i obsługa sprzętu*

⁹² Pismo Sekretarza Generalnego PKOl z dnia 17 marca 2025 r.

⁹³ Regulamin Organizacji Biura Polskiego Komitetu Olimpijskiego obowiązywał od 2020 roku do grudnia 2023 roku.

⁹⁴ Protokół przesłuchania świadka z dnia 12 maja 2025 r., KST-KSD.411.3.1.2024.

⁹⁵ Pismo Sekretarza Generalnego PKOl z dnia 16 kwietnia 2025 r.

sportowego, specjalistycznego na dzień złożenia sprawozdania, ze środków budżetowych wydatkowano 1 361 056,42 zł, przy zakładanej na tą kategorię kwocie 1 303 181,75 zł. Ponadto we wskazanej kategorii kosztów oprócz zaplanowanego zakupu strojów sportowych, na które wydatkowano 1 293 406,42 zł, poniesiono koszty związane z magazynowaniem sprzętu w celu przygotowania do wydania uczestnikom w kwocie 67 650 zł. W kategorii *Koszty szkolenia-zgrupowania i konsultacje krajowe* wykazano wydatki na łączną kwotę 291 044,22 zł, z czego 242 125,33 zł ze środków pochodzących z dotacji.

W dniu 21 września 2023 r. do umowy nr 2023/0153 podpisany został aneks nr 1, którego przedmiotem była *aktualizacja zapisów w/w umowy oraz aktualizacja zakresu rzeczowo-finansowego I/II półrocza br. w załącznikach do w/w umowy (...)* dokonywana na wniosek Zleceniobiorcy L.dz. 1311/2023 z dnia 24 sierpnia 2023 r. w ramach realizacji zadania publicznego. Wniosek o aneks nie był składany.

Sekretarz Generalny wyjaśnił⁹⁶, że *zmianę do planu* złożono w *Planie po zmianach za I półrocze 2023 r., który to plan stanowi załącznik do Aneksu nr 1 i został złożony w MSiT pismem L.dz. 1311/2023 z dnia 24-08-2023 r. Nie składaliśmy odrębnego powiadomienia i nie otrzymaliśmy odrębnej zgody Ministra na wnioskowane zmiany. Praktyka współpracy z Ministerstwem Sportu i Turystyki wskazuje, że Plan po zmianach traktowany jest tak jak wniosek o aneks, ponieważ po akceptacji stanowi on podstawę sporządzania przedmiotowego aneksu do umowy.*

(akta kontroli: 5842-5856, 6280, 6382-6420)

W dniu 13 listopada 2023 r. PKOl przekazał do MSiT sprawozdanie końcowe z wykonania zadania publicznego⁹⁷ wraz z załącznikami, w tym załącznikiem nr 22A – *Planem po zmianach I/II półrocze – harmonogram planowanych działań*, w którym wykazano, że zadaniem objętych zostało 743 osoby⁹⁸, a także załącznikiem nr 24 - *Wykazem sprzętu sportowego i specjalistycznego – plan po zmianach/wykonanie*, w którym wykazano zakup 650 sztuk kompletów strojów. Sekretarz Generalny wyjaśnił⁹⁹, że *załącznik 24 do Sprawozdania z realizacji umowy z dnia 13-11-2023 r. był nieprawidłowy.*

(akta kontroli: 5822-5841)

W dniu 12 grudnia 2023 r. PKOl przekazał do MSiT skorygowane sprawozdanie końcowe z wykonania zadania publicznego¹⁰⁰, w którym wskazano w załączniku nr 22A - *Plan po zmianach I/II półrocze – harmonogram planowanych działań*, że zadaniem objętych zostało 565 osób. W *Wykazie sprzętu sportowego i specjalistycznego – plan po zmianach/wykonanie* wskazano, że zakupionych zostało 505 kompletów strojów za łączną kwotę 1 293 406,42 zł, a także poniesiono koszty związane z wynajęciem *Magazynu sprzętu w celu przygotowania do wydania uczestnikom* w kwocie 67 650 zł. Dodatkowo w ramach kosztów związanych ze *Zgrupowaniami i konsultacjami krajowymi – Kraków*

⁹⁶ Pismo Sekretarza Generalnego PKOl z dnia 17 marca 2025 r.

⁹⁷ Pismo Dyrektora Finansowego Głównego Księgowego PKOl z dnia 13 listopada 2023 r., znak: L.dz.1627/11/2023.

⁹⁸ Jednocześnie w treści sprawozdania wskazano, że *Polska Reprezentacja składała się z 374 sportowców (183 zawodniczek i 191 zawodników) oraz 191 osób współpracujących.*

⁹⁹ Pismo Sekretarza Generalnego PKOl z dnia 17 marca 2025 r.

¹⁰⁰ Pismo Dyrektora Finansowego Głównego Księgowego PKOl z dnia 12 grudnia 2023 r., znak: L. dz. 1767/12/2023.

poniesione zostały koszty związane z zakwaterowaniem i wyżywieniem w łącznej kwocie 191 901,60 zł, w tym 142 982,71 zł ze środków pochodzących z dotacji oraz koszty związane z transportem w łącznej kwocie 99 142,62 zł w całości pochodzącej ze środków z dotacji. Częścią sprawozdania było zestawienie faktur do zrealizowanego działania (załącznik nr 28).

W sprawozdaniu końcowym wskazano, iż Polska Reprezentacja liczyła 374 sportowców i 191 osób współpracujących, w tym 10 członków misji olimpijskiej. Do ich zadań należały m.in. rejestracja reprezentacji, koordynacja ślubowań, zakwaterowanie, organizowanie wyżywienia oraz koordynacja transportu. W odniesieniu do liczby zawodników w poszczególnych dziedzinach sportu, Sekretarz Generalny powołując się na wyjaśnienia Dyrektora Działu Projektów Olimpijskich¹⁰¹ PKOl wyjaśnił¹⁰², że *reprezentacja kraju, w którym odbywają się Igrzyska Europejskie, zgodnie z zasadami określonymi przez Stowarzyszenie Europejskich Komitetów Olimpijskich (EOC), ma prawo do maksymalnej liczby miejsc dla zawodników w każdym sporcie, pod warunkiem prezentowania określonego przez międzynarodową federację poziomu sportowego – wypełnionego minimum. Zawodnicy otrzymują kwalifikacje imienne lub dla kraju podczas zawodów sportowych poprzedzających Igrzyska Europejskie lub na podstawie punktów rankingowych zdobywanych na przestrzeni określonego czasu. Te zasady określają poszczególne międzynarodowe federacje sportowe. W przypadku kwalifikacji dla kraju, poszczególne związki sportowe określają zasady kwalifikacji krajowych, podczas których wyłaniają reprezentantów kraju na Igrzyska Europejskie.* W odniesieniu do liczby osób współpracujących w poszczególnych dziedzinach sportowych – współczynnik liczby takich osób do zawodników w zależności od dziedziny sportu był różny i wynosił od ok. 30% w lekkiej atletyce czy taekwondo do ponad 100% w breakingu czy skokach narciarskich. Znaczny procentowy udział osób współpracujących dotyczył również koszykówki 3x3, pięcioboju nowoczesnego, czy teqball. Sekretarz Generalny powołując się na wyjaśnienia Dyrektora DPO PKOl wskazał, że wynika to z odpowiedniego przeliczenia zgodnie z przyjętymi zasadami EOC *w oparciu o pewien system proporcji, któremu podlega każdy narodowy komitet olimpijski. Liczba osób współpracujących w danej dyscyplinie zależy od wielu czynników, m.in. :specyfiki dyscypliny; liczby zakwalifikowanych zawodników w danej dyscyplinie; miejsca rozgrywanych zawodów i zakwaterowania; liczby przydzielonych miejsc w miejscu zakwaterowania; od rangi rozgrywek w poszczególnych sportach.* Dodatkowo Dyrektor DPO PKOl wyjaśnił¹⁰³, że *PKOl i polskie związki sportowe miały wpływ na liczbę osób współpracujących w poszczególnych sportach. (...) Wszystkie związki sportowe przyjęły liczbę przydzielonych im akredytacji i nikt nie zgłosił uwag.* Jednocześnie Dyrektor DPO PKOl poinformowała, że w PKOl nie został opracowany dokument wskazujący na zasady ustalania liczby osób wchodzących w skład reprezentacji.

¹⁰¹ Dalej: Dyrektor DPO.

¹⁰² Pismo Sekretarza Generalnego PKOl z dnia 17 stycznia 2025 r.

¹⁰³ Pismo Dyrektora Działu Projektów Olimpijskich PKOl z dnia 21 lutego 2025 r.; znak: L. Dz. LW/608/02/2025/DG.

W dniu 18 grudnia 2023 r. sprawozdanie końcowe PKOl zostało przyjęte¹⁰⁴ w części finansowej na kwotę 1 603 181,75 zł.

(akta kontroli: 5784-5821, 5869-5897, 6278-6279, 6421, 667-6674)

W dniu 6 marca 2025 r. Sekretarz Generalny PKOl skierował¹⁰⁵ do MSiT pismo w sprawie zwrotu kwoty 83 280 zł, która została rozliczona w związku z zakwaterowaniem i wyżywieniem, bowiem *koszty zakwaterowania i wyżywienia ujęte w poniższych fakturach nie mogą być rozliczone w ramach przedmiotowej dotacji*. Sekretarz Generalny PKOl wyjaśnił¹⁰⁶, że dział księgowości wystąpił do spółki z *prośbą o udostępnienie listy osób, które korzystały z noclegów wg faktury (...) po otrzymaniu i zapoznaniu się z przedmiotowymi listami, że rozliczenia dokonaliśmy na podstawie opisu merytorycznego. Jednakże obecnie dokonując analizy kosztów, po uzyskaniu dodatkowych informacji stwierdzamy, iż opis ten nie odzwierciedla całej sytuacji i koszty zakwaterowania i wyżywienia ujęte w poniższych fakturach nie mogły być rozliczone w ramach przedmiotowej dotacji, ponieważ nie spełniają wymogów umowy*. W dniu 18 marca 2025 r. przesłano¹⁰⁷ skorygowane rozliczenie do umowy do MSiT, w którym wskazano, że całkowity koszt zadania wyniósł 2 029 901,75 zł, a ze środków pochodzących z dotacji 1 519 901,75 zł. Zwrot nieprawidłowo wykorzystanej kwoty wraz z odsetkami tj. 99 960 zł nastąpił w dniu 25 marca 2025 r. Informacja o przyjęciu rozliczenia – korekta z dnia 28 marca 2025 r. wpłynęła do PKOl w dniu 2 kwietnia 2025 r.

(akta kontroli: 6343-6356, 6371-6381, 6829-6850)

Szczegółowym badaniem objęto próbę pięciu wydatków dotyczących wyżywienia i zakwaterowania na łączną kwotę 191 901 zł, z czego ze środków pochodzących z dotacji rozliczono 142 982,71 zł. W trakcie prowadzonych czynności kontrolnych PKOl dokonał korekty sprawozdania końcowego i cztery dowody księgowe na łączną kwotę 83 280 zł zostały z tego zestawienia usunięte, a kwota zwrócona wraz z odsetkami, o czym mowa w akapicie powyżej.

(akta kontroli: 6422-6670)

Podczas realizacji umowy nr 2023/0153 nie stosowano, wymaganego w § 22 ust. 2 umowy, trybu przetargu określonego w art. 70¹ i 70^{3-70⁵} kc, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. Sekretarz Generalny wyjaśnił¹⁰⁸ szczególne przesłanki braku zastosowania wymaganego w umowie trybu przetargu w odniesieniu do wydatków związanych: z transportem na ślubowanie na III Igrzyska Europejskie (59 702,71 zł) oraz z zakupem strojów sportowych (1 293 406, 42 zł)¹⁰⁹. Sekretarz Generalny wskazał, iż jeden z podmiotów *był spółką celową powołaną w celu przygotowania i realizacji zadań związanych z organizacją III Igrzysk Europejskich Kraków Małopolska 2023. Z tego powodu, że wyłączność na organizację posiadała przedmiotowa spółka, to wg naszej wiedzy*

¹⁰⁴ Pismo Dyrektora Sportu Wyczynowego MSiT *Informacja o przyjęciu rozliczenia* z dnia 18 grudnia 2023 r., wpłynęło do PKOl w dniu 20 grudnia 2023 r., znak: L. dz. 1820.

¹⁰⁵ Pismo Sekretarza Generalnego PKOl z dnia 6 marca 2025 r.; znak: L.Dz. LW/623/03/2025/BB.
¹⁰⁶ Pismo Sekretarza Generalnego PKOl.

¹⁰⁷ Pismo Sekretarza Generalnego PKOl z dnia 6 marca 2025 r.; znak: L.Dz. LW/634/03/2025/BB.

¹⁰⁸ Pismo Sekretarza Generalnego PKOl z dnia 17 stycznia 2025 r.

¹⁰⁹ Podana kwota stanowi kwotę rozliczoną ze środków pochodzących z dotacji, nie zaś kwotę wynagrodzenia wynikającą z umowy z kontrahentem PKOl.

nie przeprowadzano wyboru. Natomiast w odniesieniu do drugiego podmiotu podkreślił, że był także sponsorem i partnerem PKOl.

(akta kontroli: 6277, 6336)

W odniesieniu do umowy nr: 2023/0640/0101/UDot/DS/01/BP pn: *Cykl Pikników Olimpijskich „Witaj na Olimpijskim szlaku”* pierwotna oferta została utworzona w systemie AMODIT 6 grudnia 2022 r. Oferta obejmowała realizację trzech pikników – w Białce Tatrzańskiej, Warszawie i Kołobrzegu. Całkowity koszt realizacji zadania określono na 1 364 tys. zł, a wnioskowana kwota dotacji wynosiła 900 tys. zł.

W dniu 17 marca 2023 r. utworzono w systemie AMODIT nową ofertę dotyczącą *Cyklu Pikników Olimpijskich „Witaj na Olimpijskim szlaku”*, która została przesłana do MSiT 29 marca 2023 r. W syntetycznym opisie zadania wskazano, że oferta dotyczyć będzie organizacji czterech pikników – w Białce Tatrzańskiej, Warszawie, Kołobrzegu i Nysie. Ten ostatni zaplanowano na 9-10 września 2023 r. Suma wszystkich kosztów realizacji zadania została określona na 1 796 tys. zł, a wnioskowana kwota dofinansowania na 1 282 200 zł. Zadanie zaplanowano na okres 3 stycznia 2023 r. 15 października 2023 r. W części finansowej ze środków pochodzących z dotacji zaplanowano:

- a) *zużycie materiałów* na kwotę 93 200 zł, w tym 22 tys. zł na *sprzęt sportowy niezbędny do realizacji zadania* oraz 71 200 zł na *dyplomy, medale, puchary*;
- b) *usługi obce* na kwotę 604 tys. zł, w tym 95 tys. zł na *transport uczestników, urzędzeń i sprzętu*, 220 tys. zł na *wynajem obiektów, urzędzeń i sprzętu* oraz 289 tys. zł na *zakup lub produkcję materiałów promocyjnych*,
- c) *wyżywienie* na kwotę 156 tys. zł,
- d) *zakwaterowanie* na kwotę 105 tys. zł oraz
- e) *inne koszty bezpośrednie niezbędne do realizacji przedsięwzięć (organizacja stref sportowych promujących dyscypliny olimpijskie)* na kwotę 324 tys. zł.

W ofercie (w pkt *Inne działania, które mogą mieć znaczenie przy ocenie oferty, w tym odnoszące się do kalkulacji przewidywanych kosztów oraz oświadczeń zawartych w sekcji „oświadczenia”*) PKOl odnosząc się do zaplanowanego 24. Pikniku Olimpijskiego w Warszawie wskazał, że koszty obejmować będą *zakwaterowanie, zwrot kosztów transportu i wyżywienie ponad 200 olimpijczyków i 10 autokarów dzieci ze szkół i Polskich Olimpijczyków*. W ofercie nie odniesiono się do kosztów związanych z wyżywieniem i zakwaterowaniem podczas pozostałych trzech pikników.

W dniu 23 czerwca 2023 r. PKOl otrzymał *Informację o przyznaniu dofinansowania*¹¹⁰ w kwocie 1 280 tys. zł.

(akta kontroli: 5541-5545, 5720-5783, 6682)

W związku z powyższym w dokonanej 28 czerwca 2023 r. aktualizacji wniosku zmniejszona została zaplanowana kwota na *usługi obce* z 604 tys. zł do 601 800 zł

¹¹⁰ Pismo Zastępcy Dyrektora Departamentu Sportu dla Wszystkich z dnia 23 czerwca 2023 r., znak: DS-WSS.4321.360.2023.BP.

(zmniejszono kwotę zaplanowaną na zakup lub produkcję materiałów promocyjnych z 289 tys. zł do 286 800 zł).

W ofercie wskazano, iż celem zadania będzie *poprawa sprawności fizycznej, aktywizacja sportowa uczestników z terenu całej Polski, tworzenie możliwości i pomysłów do aktywności całych rodzin, promocja olimpizmu, umacnianie dumy narodowej z sukcesów olimpijskich, tworzenie okazji do poznania sportów i aktywności dla dzieci i młodzieży, promocja klubów i Polskich Związków Sportowych, integracja środowiska sportowego.*

(akta kontroli: 5546-5650)

Zgodnie z § 3 ust. 1 oraz § 5 ust. 14 Regulaminu Organizacji Biura Polskiego Komitetu Olimpijskiego¹¹¹ pracą biura kierował Sekretarz Generalny PKOl, do którego obowiązków należało wskazanie programów do realizacji oraz wyznaczenie pracownika bądź pracowników od ich obsługi. W odniesieniu do tego zadania, Prezes PKOl dodatkowo wyjaśnił¹¹², że zgodnie z informacjami uzyskanymi od jednego z pracowników PKOl, pracownik ten został wyznaczony do realizacji merytorycznej w/w zadania przez byłego Sekretarza Generalnego. Prezes PKOl dodał, że pracownik ten miał dostęp do systemu obsługi wniosków Amodit, pisał wnioski, znał zasady ubiegania się o dofinansowanie z MSiT i znał treść umowy. Zdaniem Prezesa PKOl podpisanie umowy nie rozpoczyna pracy nad zadaniem, bowiem konieczne jest wcześniejsze przygotowanie i złożenie wniosku. Były Sekretarz Generalny PKOl zeznał¹¹³, że nie było pisemnego polecenia skierowanego do tego konkretnego pracownika PKOl i że nie wie, czy zapoznał on się z treścią umowy o dotację, aczkolwiek przygotowywał wniosek i zajmował się organizacją pikników olimpijskich od wielu lat. Sekretarz Generalny PKOl zeznał¹¹⁴, że wskazany pracownik PKOl był odpowiedzialny za organizację pikników i wybór wykonawców. Pracownik merytoryczny PKOl zeznał¹¹⁵: *Byłem managerem w dziale marketingu. Więc jako przełożonego miałem dyr. marketingu, z-cę sekretarza, sekretarza i prezesa. W tym przypadku nadzorował projekt sekretarz Krzesiński. Na podpisywanie faktur miałem zgodę od p. Krzesińskiego. Miałem takie kompetencje, że to ja układałem ten program i ja odpowiadałem za jego realizację. Zgoda na podpisywanie faktur była wynikiem ustnych ustaleń. Nie było pisemnych.*

Umowa nr 2023/0640/0101/UDot/DS/01/BP dotycząca dofinansowania zadania publicznego ze środków budżetu państwa w ramach programu Sport dla Wszystkich pn. *Cykl Pikników Olimpijskich „Witaj na Olimpijskim Szlaku”* została podpisana w imieniu Ministra przez Naczelnika Wydziału Upowszechniania Sportu Dzieci i Młodzieży Departamentu Sportu dla Wszystkich w dniu 26 lipca 2023 r. Termin realizacji zadania określony został zgodnie z ofertą od dnia 3 stycznia 2023 r. do dnia 15 października 2023 r. Zleceniobiorca zobowiązał się do wykorzystania przyznanych środków finansowych zgodnie z celem, na jaki je uzyskał i na warunkach określonych umową, a szczegółowy zakres

¹¹¹ Regulamin Organizacji Biura Polskiego Komitetu Olimpijskiego obowiązywał od 2020 roku do grudnia 2023 roku.

¹¹² Pismo Prezesa PKOl z dnia 14 maja 2025 r.

¹¹³ Protokół przesłuchania świadka z dnia 5 maja 2025 r., KST.411.3.1.2024.

¹¹⁴ Protokół przesłuchania świadka z dnia 19 lutego 2025 r., KST-KSD.403.002.2024.

¹¹⁵ Protokół z przesłuchania świadka z dnia 18 marca 2025 r.

realizowanego zadania określała oferta stanowiąca integralną część umowy wraz z załącznikami. Umowa dopuszczała możliwość przesunięcia kosztów bezpośrednich pomiędzy poszczególnymi ujętymi pozycjami planu rzeczowo-finansowego, jednakże Zleceniobiorca zobowiązany był do uprzedniego powiadomienia pisemnego Zleceniodawcy o okolicznościach uzasadniających tę zmianę (§ 2 pkt 2 umowy 2023/0640).

(akta kontroli: 5530-5540)

PKOl zgodnie z § 9 ust. 4 składał comiesięczne sprawozdania merytoryczno-finansowe z realizacji części zadania i przedstawiał je do MSiT.

(akta kontroli: 5501-5510)

W dniu 23 sierpnia 2023 r. Sekretarz Generalny PKOl skierował do Ministerstwa Sportu i Turystyki pismo¹¹⁶ dotyczące zmiany terminu pikniku w Nysie z 7-8 września 2023 r.¹¹⁷ na 26-27 sierpnia 2023 r. z uwagi na możliwość zaproszenia do udziału w wydarzeniu Pana Ministra Kamila Bortniczuka, oraz odbywające się równolegle Igrzyska Polonijne.

akta kontroli: str. 5528-5529

W dniu 30 sierpnia 2023 r. Dyrektor Finansowy Główny Księgowy PKOl złożyła¹¹⁸ do Ministerstwa Sportu i Turystyki aneks nr 1 do umowy wraz z załącznikami, w którym dokonano zmian w zakresie rzeczowo-finansowym umowy, poprzez przesunięcia kwot zaplanowanych do wydatkowania na poszczególne rodzaje kosztów w następujący sposób:

- a) zmniejszono zaplanowaną kwotę na *zużycie materiałów* z 93 200 zł na 62 220 zł, w tym na *sprzęt sportowy niezbędny do realizacji zadania* z 22 tys. zł do 0 zł, a na *dyplomy, medale, puchary* z 71 200 zł do 62 220 zł;
- b) zwiększono zaplanowaną łączną kwotę na *usługi obce* z 601 800 zł tys. zł na 608 067,71 zł, w tym zwiększono kwotę na *transport uczestników, urzędzeń i sprzętu* z 95 tys. zł na 97 172,59 zł, zmniejszono kwotę na *wynajem obiektów, urzędzeń i sprzętu* z 220 tys. zł na 112 325,23 zł oraz zwiększoną kwotę na *zakup lub produkcję materiałów promocyjnych* z 286 800 zł na 398 569,89 zł;
- c) zmniejszono zaplanowaną kwotę na *wyżywienie* z 156 tys. zł na 103 878,24 zł,
- d) zmniejszono zaplanowaną kwotę na *zakwaterowanie* na kwotę z 105 tys. zł na 102 245,60 zł oraz
- e) zwiększono zaplanowaną kwotę na *inne koszty bezpośrednie niezbędne do realizacji przedsięwzięć (organizacja stref sportowych promujących dyscypliny olimpijskie)* z 324 tys. zł na 403 588,45 zł.

Kwoty na załączniku nr 2 – zbiorczym zostały skorygowane ręcznie i podpisane przez Prezesa PKOl oraz Sekretarza PKOl. W dokumentacji przedłożonej

¹¹⁶ Pismo Sekretarza Generalnego PKOl z dnia 23 sierpnia 2023 r., znak L.Dz. 1309/08/2023 .

¹¹⁷ W aktualizacji oferty z dnia 28 czerwca 2023 r. data pikniku wskazana została na 9-10 września 2023 r.

¹¹⁸ Pismo Dyrektora Finansowego Głównego Księgowego PKOl z dnia 30 sierpnia 2023 r., znak: L.dz. 1341/08/2023 – na piśmie nie została umieszczona pieczęć kancelaryjna MSiT .

w trakcie kontroli znajduje się pismo *pn. Wyjaśnienia do wniosku ID 20643357*, w którym Prezes PKOl i Sekretarz PKOl poinformowali Ministerstwo Sportu i Turystyki o ręcznym dokonaniu korekt w załączniku nr 2 – zbiorczym z uwagi na błędy w systemie. Aneks został podpisany w dniu 31 sierpnia 2023 r. ze wsteczną mocą obowiązywania, tj. od dnia 24 sierpnia 2023 r.

(akta kontroli: str. 5511-5527)

Szczegółowym badaniem objęto 75 dowodów księgowych na łączną kwotę 1 300 906,51 zł, z czego ze środków pochodzących z dotacji rozliczono 1 253 510 zł. 21 spośród badanych wydatków, na łączną kwotę 168 800 zł wystawionych zostało przez polskie związki, federacje, stowarzyszenia albo kluby sportowe i Muzeum Sportu i Turystyki – wydatki te dotyczyły organizacji stoisk i stref sportowych podczas pikników.

(akta kontroli: 6422-6670)

W dniu 6 listopada 2023 r. PKOl¹¹⁹ złożył sprawozdanie z realizacji umowy wraz z załącznikami, a w dniach 24¹²⁰ i 30¹²¹ listopada 2023 r. złożone zostały skorygowane sprawozdania. Przyjęcie sprawozdania w kwocie 1 280 tys. zł nastąpiło w dniu 7 grudnia 2023 r.

W sprawozdaniu PKOl wskazał, iż wydatkował środki pochodzące z dotacji w następujący sposób:

- a) na *zużycie materiałów* kwotę 15 498 zł z zaplanowanych (zgodnie z aneksem) 62 220 zł w całości na *dyplomy, medale, puchary*,
- b) na *usługi obce* kwotę 662 299,97 zł przy zaplanowanych 608 067,71 zł, w tym:
 - 97 172,59 zł na *transport uczestników, urządzeń i sprzętu* – kwota zgodna z zaplanowaną w aneksie,
 - 156 970,87 zł na *wynajem obiektów, urządzeń i sprzętu*, przy zaplanowanej w aneksie kwocie 112 325,23 zł oraz
 - 408 156,51 zł na *zakup lub produkcję materiałów promocyjnych*, przy zaplanowanej w aneksie kwocie 398 569,89 zł,
- c) na *wyżywienie* kwotę 98 878,24 zł z zaplanowanych 103 878,24 zł,
- d) na *zakwaterowanie* kwotę 99 735,60 zł z zaplanowanych 102 245,60 zł oraz
- e) na *inne koszty bezpośrednie niezbędne do realizacji przedsięwzięć (organizacja stref sportowych promujących dyscypliny olimpijskie)* kwotę 403 588,19 zł z zaplanowanych 403 588,45 zł.

Zaplanowane w ofercie cztery pikniki o charakterze sportowo-rekreacyjnym odbyły się zgodnie z przyjętymi założeniami, a w sprawozdaniu merytoryczno-finansowym końcowym (załącznik nr 6) PKOl wskazał, że zaplanowane w ofercie cele zostały osiągnięte, ponieważ m.in. *podczas pikników olimpijskich uczestnicy*

¹¹⁹ Pismo Dyrektora Generalnego Głównego Księgowego PKOl z dnia 6 listopada 2023 r., znak: L.dz. 1618/11/2023.

¹²⁰ Pismo Dyrektora Generalnego Głównego Księgowego PKOl z dnia 24 listopada 2023 r., znak: L.dz. 1679/11/2023.

¹²¹ Pismo Dyrektora Generalnego Głównego Księgowego PKOl z dnia 30 listopada 2023 r., znak: L.dz. 1706A/11/2023.

mieli okazję wziąć udział w licznych konkurencjach sportowych, co przyczyniło się do zwiększenia aktywności fizycznej. Pikniki stworzyły okazję do integracji i wymiany doświadczeń sportowych. Uczestnicy mieli okazję poznać różne dyscypliny sportu. Imprezy te otworzyły możliwości i pomysły na aktywne spędzanie czasu dla całych rodzin. (...) Podczas pikników prezentowano także sukcesy i medale polskich sportowców.

(akta kontroli: 5308, 5311-5500)

Umowy realizowane w 2024 r.

Szczegółowemu badaniu poddano realizację dwóch zadań:

- umowę nr 2024/0327/0101/Udot/70/DSW¹²² z dnia 24 lipca 2024 r. pn.: *Przygotowanie zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz przygotowania i udział w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich w 2024 roku – przygotowanie do Igrzysk Olimpijskich PARYŻ 2024*, w której całkowity koszt realizacji zadania określono na kwotę 1 190 tys. zł, w tym 1 130 tys. zł środków pochodzących z dotacji;
- umowa nr 2024/0035/0101/Udot/70/DSW¹²³ z dnia 11 marca 2024 r. pn.: *Przygotowanie zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz przygotowania i udział w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich w 2024 roku – HOKEJ*, w której całkowity koszt realizacji zadania określono na kwotę 2 520 tys. zł, w tym 2 500 tys. zł środków pochodzących z dotacji.

Umowa nr 2024/0327/0101/Udot/70/DSW – *Przygotowanie zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz przygotowania i udział w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich w 2024 roku – przygotowanie do Igrzysk Olimpijskich PARYŻ 2024* została zawarta w dniu 24 lipca 2024 r., tj. na dwa dni przed rozpoczęciem XXXIII Igrzysk Olimpijskich, pomiędzy Ministrem Sportu reprezentowanym przez Dyrektora Departamentu Sportu Wyczynowego, a PKOl reprezentowanym przez Prezesa PKOl i Sekretarza Generalnego PKOl, na okres od dnia 1 stycznia 2024 r. do dnia 31 grudnia 2024 r.

(akta kontroli str. 2865-2876)

Ofertę wraz z załącznikami na dofinansowanie szkolenia w ramach *Przygotowania zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz przygotowania i udział w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich w 2024 roku*, PKOl złożył w dniu 28 maja 2024 r., a więc w terminie określonym przez Ministra Sportu i Turystyki¹²⁴.

¹²² Dalej również: umowa nr 2024/0327.

¹²³ Dalej również: umowa nr 2024/0035.

¹²⁴ Zgodnie z *Programem dofinansowania ze środków budżetu państwa zadań związanych z przygotowaniem zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz przygotowaniem i udziałem w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich w 2024 roku*, wnioski należało złożyć do 31 maja 2024 r.

Wraz z ofertą PKOl złożył prośbę o wyrażenie zgody na opłacenie ze środków budżetowych części kosztów wynajmu lokalu przeznaczonego na stworzenie Domu Polskiego w Paryżu, w kwocie 2 000 tys. zł.

Całkowity przewidywany koszt zadania w ofercie wynosił 4 850 tys. zł i obejmował: zgrupowania i konsultacje krajowe – 400 tys. zł, doszkalanie kadry szkoleniowej – 485 110 zł, zakup strojów sportowych – 1 784 390 zł (w tym 280 tys. zł środki własne), ubezpieczenia zawodników i trenerów – 180 500 zł oraz inne – 2 000 tys. zł (Dom Polski).

(akta kontroli str. 2729-2762)

Dyrektor Departamentu Sportu Wyczynowego nie wyraziła zgody na rozszerzenie katalogu kosztów¹²⁵ o organizację Domu Polskiego podczas Igrzysk XXXIII Olimpiady z uwagi na to, że wykraczają one poza zakres merytoryczny zadania, ponieważ dotyczyły udziału w igrzyskach olimpijskich, a nie przygotowań do nich.

(akta kontroli str. 2766-2767)

W dniu 11 lipca 2024 r. PKOl złożył skorygowaną ofertę na łączną kwotę 1 190 tys. zł, w tym: zgrupowania i konsultacje krajowe – 393,5 tys. zł, doszkalanie kadry szkoleniowej – 60 tys. zł, zakup strojów sportowych – 676,5 tys. zł oraz koszty pośrednie niezbędne do obsługi zadania – 60 tys. zł (środki własne).

(akta kontroli str. 2768-2849)

Zespół Metodyczny MSiT przedstawił swoją opinię w dniu 18 lipca 2024 r., protokół z oceny formalno-merytorycznej Komisji został podpisany w dniu 19 lipca 2024 r., a zaakceptowany przez Ministra Sportu w dniu 22 lipca 2024 r.

(akta kontroli str. 2850-2864)

PKOl składał trzykrotnie *Sprawozdanie częściowe z wykonania zadania publicznego* za okres od 1 stycznia 2024 r. do 30 czerwca 2024 r., w których wykazywał kolejno koszt całkowity w kwocie: 1 130 tys. zł, 1 190 tys. zł oraz 495 tys. zł.

(akta kontroli str. 2878-2979)

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że wszystkie trzy ww. sprawozdania częściowe dotyczyły okresu sprzed podpisania umowy, natomiast złożone zostały po zakończeniu nie tylko przygotowań (na które uzyskano dofinansowanie), ale również XXXIII Igrzysk Olimpijskich.

W dniu 21 października 2024 r. PKOl przekazał na rachunek bankowy MSiT kwotę 695 tys. zł, zmniejszając wysokość środków budżetowych na zadanie z powodu zmniejszenia kosztów zgrupowań i konsultacji krajowych, szkoleń oraz zakupu strojów sportowych.

Wydatki na realizację zadania zostały poniesione na podstawie 14 wystawionych faktur, które zostały zatwierdzone do wypłaty jednoosobowo

¹²⁵ Pismo DSW-WSW.4011.43.2024 z dnia 18 czerwca 2024 r.

- w 10 przypadkach przez Dyrektora finansowego - głównego księgowego i w czterech przypadkach przez Prezesa PKOl.

Na wszystkich fakturach znajdował się opis niezgodny z zawartą umową (szerzej w sekcji: *Stwierdzone nieprawidłowości*).

Z 14 faktur trzy zostały opłacone po terminie. Opóźnienie wyniosło 1, 3 i 11 dni. (szerzej w sekcji: *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 3061-3089)

PKOl wykazywał w sprawozdaniach częściowych, w kosztach szkoleniowych dotyczących *zgrupowań i konsultacji krajowych*, wydatek poniesiony na usługi cateringowe w trakcie Ślubowań Olimpijskich, na podstawie faktury VAT nr 0018/07/2024/B z dnia 29 lipca 2024 r., na kwotę 179,4 tys. zł. Kwota faktury oraz wykazany w kolejnych sprawozdaniach częściowych koszt były znacznie wyższe od złożonej przez spółkę oferty (szerzej w sekcji: *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 2878-2979, 3061)

PKOl wykazywał w sprawozdaniach częściowych, w kosztach wspomagania szkolenia dotyczących *doszkalania kadry szkoleniowej*, wydatki poniesione na przeprowadzone szkolenia w kwocie 47 151,68 zł, w tym środki budżetowe w kwocie 36 491,68 zł. W wyniku kontroli NIK oraz ponownej weryfikacji, w sprawozdaniu końcowym PKOl wykazał kwotę 10 660 zł, opłaconą wyłącznie ze środków własnych (szerzej w sekcji: *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 3066-3075, 4239-4240)

Sprawozdanie końcowe PKOl składał dwukrotnie – w dniu 15 stycznia 2025 r. na kwotę 454 993,95 zł, w tym środki budżetowe 394 993,95 zł, a następnie w dniu 28 stycznia 2025 r. na kwotę 404 214,38 zł, w tym środki budżetowe 344 214,38 zł. Ministerstwo Sportu i Turystyki poinformowało¹²⁶ o przyjęciu rozliczenia w zakresie rzeczowym oraz w części finansowej na kwotę 344 214,38 zł oraz nakazało zwrot kwoty 90 785,62 zł, stanowiącej różnicę pomiędzy przyznaną po zmianach kwotą dotacji w wysokości 435 000 zł, a rozliczonymi wydatkami.

PKOl zwrócił kwotę 90 785,62 zł wraz z odsetkami w kwocie 303 zł w dniach 14 i 29 stycznia 2025 r. na rachunek bankowy MSiT.

(akta kontroli str. 3060)

Wykazana w sprawozdaniu końcowym kwota realizacji zadania 344 214,38 zł była niezgodna z poniesionymi na ten cel wydatkami 937 943,63 zł (szerzej w sekcji: *Stwierdzone nieprawidłowości*).

Umowa nr 2024/0035/0101/Udot/70/DSW *Przygotowanie zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz przygotowania i udział w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich w 2024 roku – HOKEJ* została zawarta w dniu 11 marca 2024 r., pomiędzy Ministrem Sportu reprezentowanym przez Dyrektora Departamentu Sportu Wyczynowego, a PKOl

¹²⁶ Pismo nr DSW-WSW.4011.43.2024 z dnia 24 lutego 2025 r.

reprezentowanym przez Prezesa PKOl i Sekretarza Generalnego PKOl, na okres od dnia 1 stycznia 2024 r. do dnia 31 grudnia 2024 r.

(akta kontroli str. 3305-3316)

Ofertę wraz z załącznikami na dofinansowanie szkolenia w ramach *Przygotowania zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz przygotowania i udział w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich w 2024 roku*, PKOl złożył w dniu 5 lutego 2024 r., a więc w terminie określonym przez Ministra Sportu¹²⁷. Oferta została złożona w związku z porozumieniem zawartym w dniu 3 stycznia 2024 r. pomiędzy PKOl, a Polskim Związkiem Hokeja na Lodzie¹²⁸.

Wraz z ofertą PKOl złożył prośbę o wyrażenie zgody na opłacenie ze środków budżetowych usług pralniczych sprzętu specjalistycznego i sportowego podczas zgrupowań i zawodów, a także zakup środków piorących i czystości oraz ryczałtów dla sędziów. Wniosek PKOl został zaakceptowany przez Ministra Sportu.

(akta kontroli str. 3090-3106)

Całkowity przewidywany koszt zadania w ofercie wynosił 2 520 tys. zł i obejmował: zgrupowania i konsultacje krajowe – 641 tys. zł, zawody krajowe – 255 tys. zł, zawody zagraniczne – 406 tys. zł, zawody mistrzowskie – 141 tys. zł, suplementy diety – 30 933 zł, zakup i obsługa sprzętu sportowego, specjalistycznego – 178,4 tys. zł, składki do organizacji międzynarodowych – 4,6 tys. zł, bezosobowy fundusz płac – 83,6 tys. zł, działalność gospodarcza – 318 tys. zł, ubezpieczenia zawodników i trenerów – 129 467 zł, koszty pośrednie – 332 tys. zł (w tym 20 tys. zł udział własny)

(akta kontroli str. 3113-3115)

W dniu 10 września 2024 r. został zawarty Aneks nr 1 zwiększający kwotę dotacji do 3 030 tys. zł. W dniu 9 grudnia 2024 r. Minister Sportu przyznał PKOl dodatkowe dofinansowanie w wysokości 270 tys. zł, w związku z czym w dniu 16 grudnia 2024 r. został zawarty Aneks nr 4 zwiększający kwotę dotacji do 3 300 tys. zł.

(akta kontroli str. 3425-3491, 4258-4260)

Sprawozdanie końcowe PKOl złożył w dniu 22 stycznia 2025 r. i wykazał w nim koszt całkowity realizacji zadania w kwocie 3 304 393,47 zł, w tym środki budżetowe w kwocie 3 269 393,47 zł oraz środki własne w kwocie 35 tys. zł.

W dniu 29 stycznia 2025 r. PKOl dokonał zwrotu niewykorzystanej kwoty dotacji w wysokości 30 606,53 zł, a w dniu 14 lutego 2025 r. kwoty 7 508,32 zł w wyniku uznania kosztów za koszty niekwalifikowane.

(akta kontroli str. 3492-3692, 4261-4262)

¹²⁷ Zgodnie z *Programem dofinansowania ze środków budżetu państwa zadań związanych z przygotowaniem zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz przygotowaniem i udziałem w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich w 2024 roku* wnioski należało złożyć do dnia 31 maja 2024 r.

¹²⁸ Dalej również: PZHL.

W ramach kontroli NIK zbadano 36 faktur związanych z realizacją zadania i stwierdzono, że wszystkie były zatwierdzone merytorycznie przez Prezesa PZHL i Wiceprezesa PZHL oraz zawierały stosowną adnotację o źródle pochodzenia środków.

Z 36 zbadanych dowodów księgowych¹²⁹ 17 zostało opłaconych po terminie. Opóźnienie wynosiło od 1 do 112 dni (szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 3693-3794, 4233-4234)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. PKOl przy wyborze kontrahentów dostarczających towary i usługi finansowane ze środków pochodzących z dotacji nie zachował trybu przetargu zgodnie z art. 70¹ i 70³ – 70⁵ kc, w odniesieniu do umów wyłączonych z zakresu stosowania ustawy z dnia 11 września 2019 r. *Prawo zamówień publicznych*¹³⁰, co było niezgodne z postanowieniami umów o dotacje zawartymi z Ministrem Sportu¹³¹. Tym samym PKOl naruszył warunki realizacji zadań publicznych i nie zapewnił konkurencyjnego charakteru wyboru kontrahentów.

Zgodnie z zawartymi umowami dotacyjnymi, zawieranie przez PKOl umów z kontrahentami, wyłączonych z zakresu stosowania Pzp, powinno odbywać się w sposób celowy, oszczędny i konkurencyjny, w trybie przetargu zgodnie z art. 70¹ i 70³ – 70⁵ kc, chyba że charakter umowy lub jej przedmiot czynią niezasadnym zastosowanie przetargu lub przepisy szczególne przewidują inną formę i tryb zawierania umów. PKOl był zobowiązany, aby ogłoszenie było kierowane do możliwie nieograniczonego kręgu adresatów. Mimo tego PKOl nie wybierał kontrahentów w sposób konkurencyjny.

Sekretarz Generalny PKOl wyjaśnił, że *podwykonawcami były firmy, które już przez lata współpracowały z PKOl. Nie było porównywania ofert. Nie było z poziomu zarządu procedur porównywania ofert czy badania konkurencyjności.*

(akta kontroli str. 4448-4459)

Z uwagi na systemowy charakter nieprawidłowości w wystąpieniu opisano zadania, w których wskazana nieprawidłowość wystąpiła wraz ze szczegółowym określeniem okoliczności, w których dana nieprawidłowość wystąpiła. I tak:

W umowie nr 2022/0031/0101/UDot/70/DSW z dnia 15 lutego 2022 r. na realizację zadania publicznego *Przygotowanie zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz przygotowania i udziału w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich w 2022 roku – w zakresie kolarstwa* (§ 22 ust. 2 umowy) w badanej próbie siedmiu kontrahentów, w sześciu przypadkach nie ogłoszono przetargu na świadczenie usług na rzecz PKOl.

¹²⁹ 30 faktur i 6 list dotyczących kosztów przejazdu.

¹³⁰ Dz. U. z 2024 r. poz. 1320, ze zm., dalej: Pzp.

¹³¹ Zapis o konieczności zastosowania trybu przetargu z kc zawarty był w § 17 albo § 22 umowy o dotację.

Dyrektor finansowy - główny księgowy PKOl wyjaśniła¹³², że osoba wykonująca funkcję księgową pełniła równocześnie funkcję koordynatora ds. kolarstwa. Wybór prawnika, zgodnie z wymogami właściwej federacji zaakceptował Minister Sportu. Co do pozostałych czterech podmiotów nie odnaleziono dokumentacji uzasadniającej wybór danych kontrahentów.

(akta kontroli: 2390, 2395-2396)

W umowie nr 2022/0133/0101/UDot/DS./01/BP pn. *Wydawnictwo „Na Olimpijskim Szlaku” – Pekin 2022* konieczność zastosowania trybu przetargu określonego w kc przewidywał § 17 ust. 2. Na realizację zadania PKOl otrzymał dotację w kwocie 100 tys. zł. NIK stwierdziła, że w przekazanej dokumentacji dotyczącej *Wydawnictwa Na Olimpijskim Szlaku – Pekin 2022* nie przedłożono żadnych dowodów poświadczających wykonywanie przez pracowników PKOl zadań związanych z poszukiwaniem najkorzystniejszych jakościowo i cenowo ofert. Wykonanie zadania Komitet powierzył bez żadnego trybu, z pominięciem przetargu i rozeznania rynku wydawnictwu, nie podpisując z nim umowy, nie określając ostatecznej kwoty wynagrodzenia i warunków wykonania zamówienia. W ten sposób PKOl wydatkował kwotę 182 190 zł w sposób niezgodny z postanowieniami ww. umowy.

Były Sekretarz Generalny PKOl zeznał¹³³, że osobiście nie prowadził rozeznania rynku, tym samym nie wchodząc w *techniczną stronę realizacji projektu. Dostawałem ofertę od pracownika z uzasadnieniem dlaczego przedstawia mi właśnie taką ofertę. Uzasadnienie było ustne.* Dodatkowo przyznał, że nie sprawdzał konkurencyjności i rzetelności wykonawców. Zeznał: *Robił to pracownik odpowiedzialny za dany projekt. W rozmowie z pracownikiem pytałem, czy jest to dla nas najkorzystniejsza oferta pod względem jakości, rzetelności i ceny.* Była główna księgowa zeznała¹³⁴, że *planowane były różne zadania i sprawdzaliśmy, czy kwota jest zgodna z budżetem. Sprawdzaliśmy również wykonawcę i kto go rekomenduje. Nie było protokołów. Wszystko odbywało się w trakcie luźnych rozmów.* Sekretarz Generalny PKOl przyznał¹³⁵, że wydawnictwo zostało powiadomione o nadchodzącej kolejnej edycji serii *Na Olimpijskim Szlaku* jeszcze przed rozpoczęciem Igrzysk Olimpijskich w Pekinie. Dokumentacja mailowa z 2022 r. nie zachowała się. Jak oświadczył, specyfikacja zamówienia została zawarta w zestawieniu ofertowym, zgodnie z którym wydawnictwo miało wydrukować 2 tys. sztuk albumów. Pracownik PKOl merytorycznie realizujący zadanie i będący jednocześnie współnikiem spółki wykonawcy, który zeznał¹³⁶ (...) *to firma rodzinna. Prezesem jest mój ojciec.* Sytuacja konfliktu interesów przeczyła konkurencyjności i transparentności wyboru zwłaszcza mając na uwadze nieformalny wybór spółki realizującej zadanie. Pracownik PKOl merytorycznie realizujący zadanie zeznał¹³⁷: *To są decyzje kierownictwa PKOl. To pytanie do sekretarza generalnego. Opieraliśmy się na umowie ramowej ponieważ to kolejna edycja albumów. Przyjąłem zasadę dobrych praktyk i kontrahenta, który dostarczał nam wydawnictwa.* Sekretarz Generalny PKOl

¹³² Pismo z dnia 9 grudnia 2024 r.

¹³³ Protokół przesłuchania świadka z dnia 13 lutego 2025 r.

¹³⁴ Protokół przesłuchania świadka z dnia 17 marca 2025 r.

¹³⁵ Pismo PKOl z dnia 26 lutego 2025 r.

¹³⁶ Protokół przesłuchania świadka z dnia 27 stycznia 2025 r.

¹³⁷ Protokół przesłuchania świadka z dnia 18 marca 2025 r.

zeznał¹³⁸: *Z mojego punktu widzenia było to działanie, które zleciłem ludziom, a na końcu dostawałem podpisaną fakturę.*

(akta kontroli, str. 4529-4538, 4460-4469, 4435-4446, 4361-4364, 4425-4434, 4633-4634, 4460-4469, 4486-4494)

Tożsama sytuacja zaistniała w zakresie wyboru wydawnictwa – wykonawcy albumu *Wydawnictwo „Na Olimpijskim Szlaku” III Igrzyska Europejskie Kraków – Małopolska 2023* w umowie nr 2023/1148/0101/UDot/DS./01.BP, czym PKOl naruszył § 17 ust. 2 umowy. W ten sposób PKOl wydatkował kwotę 182 190 zł w sposób niezgodny z postanowieniami ww. umowy.

Na realizację umowy podpisanej z PKOl 5 września 2023 r. Minister Sportu przeznaczył dotację w kwocie 180 tys. zł. Realizację prac PKOl powierzył bez żadnego trybu, z pominięciem przetargu i rozeznania rynku wydawnictwu, podpisując z nim umowę w dniu 30 września 2023 r. na kwotę 178 500 zł (brutto), choć po wykonaniu zadania wypłacił Zleceniobiorcy kwotę 182 190 zł, z czego 180 tys. zł to pełna kwota pozyskana z MSiT, co zostało opisane w dalszej części wystąpienia, w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości.

Dyrektor ds. marketingu i komunikacji PKOl wyjaśniła¹³⁹, że *wyбір wykonawcy albumu nastąpił na wewnętrznej naradzie w PKOl*. Sekretarz Generalny PKOl¹⁴⁰ stwierdził, że ze spotkania nie została sporządzona notatka z uwagi na jego roboczy charakter. Dodał, iż w spotkaniu oprócz niego uczestniczyła Dyrektor ds. marketingu i komunikacji oraz pracownik PKOl merytorycznie odpowiedzialny za zadanie, a (...) *głos decydujący miało kierownictwo*. Zeznając zaprzeczył własnym wyjaśnieniom i oświadczył,¹⁴¹ że nie przypomina sobie, by brał udział w naradzie: *Ale nie mogę wykluczyć, że po zatwierdzeniu wydatku przyszedł do mnie (...)* (pracownik PKOl merytorycznie realizujący zadanie – przyp. NIK). *Może warto byłoby się przyjrzeć innym ofertom, ale byliśmy bardzo zajęci sprawami bieżącymi. Liczba problemów przed jakimi stanęliśmy po zmianie władzy w PKOl sprawiła, że album nie był priorytetem*. Zdaniem Sekretarza Generalnego PKOl¹⁴² wydawnictwo zostało wybrane bez specjalnej procedury ponieważ *wzięto pod uwagę wieloletnią współpracę i doświadczenie wykonawcy także znajomość potrzeb i wymagań PKOl w tym zakresie*. Pracownik PKOl merytorycznie realizujący zadanie zeznał¹⁴³, że brak zastosowania § 17 ust. 2 umowy był ewidentnym błędem, o którym nie wiedział. Zazaczył, że decyzję o wyborze wydawnictwa przekazała mu Dyrektor ds. marketingu i komunikacji, *ale sformalizowanej narady z protokołem nie było. To mała firma* (PKOl – przyp. NIK). *Nie miała żadnych ustalonych procedur wewnętrznych*. Należy zauważyć, że w dniu 5 maja 2015 r. PKOl¹⁴⁴ podpisał z wydawnictwem umowę ramową¹⁴⁵, której przedmiotem, zgodnie z § 1 ust. 1 i 2 było określenie m.in. zasad wydawania książek (wydawnictw) na zamówienie PKOl. Umowa została zawarta na czas nieokreślony i w dniu zakończenia czynności kontrolnych nadal obowiązywała

¹³⁸ Protokół przesłuchania świadka z dnia 13 lutego 2025 r.

¹³⁹ Pismo PKOl z dnia 17 grudnia 2024 r.

¹⁴⁰ Pismo Sekretarza Generalnego PKOl z dnia 23 stycznia 2025 r.

¹⁴¹ Protokół przesłuchania świadka z dnia 19 lutego 2025 r.

¹⁴² Pismo Sekretarza Generalnego PKOl z dnia 25 listopada 2024 r.

¹⁴³ Protokół przesłuchania z dnia 27 stycznia 2025 r.

¹⁴⁴ Sekretarz Generalny PKOl i Dyrektor Zarządzania i Administracji PKOl.

¹⁴⁵ Umowa ramowa na dostarczanie akcesoriów reklamowych z dnia 5 maja 2015 r.

bez żadnych zmian w postaci aneksów. Na podstawie umowy wydawnictwo uzyskało wyłączność na opracowanie i druk publikacji zamówionych przez PKOl, w tym finansowanych i współfinansowanych ze środków publicznych, a jednocześnie ograniczono możliwości transparentnego i zgodnego z zasadą konkurencyjności poszukiwania ewentualnego kontrahenta. Sekretarz Generalny PKOl powołując się na informacje uzyskane od pracownika merytorycznie nadzorującego zadanie wyjaśnił¹⁴⁶, że umowa zawarta w 2015 r. *w pełni zabezpiecza interesy Komitetu i pozwala na racjonalne wydawanie środków publicznych (...) ma charakter intencyjny i elastyczny. Podpisanie jej miało charakter porządkowy i formalny. Na potrzebę jej podpisania na czas nieokreślony wskazywała wieloletnia współpraca i wysoki poziom zamawianych artykułów.* Natomiast zdaniem Sekretarza Generalnego PKOl¹⁴⁷ *Kierownictwo PKOl nie miało wiedzy o istnieniu umowy z 2015 roku.* Dodał, że o istnieniu tej umowy dowiedział się w trakcie kontroli NIK: *Po przeanalizowaniu tej umowy stwierdzam, że taka umowa w takim kształcie zdaje się nie mieć gospodarczego sensu dla PKOl.*¹⁴⁸ Sekretarz Generalny PKOl, który zeznał,¹⁴⁹ że jego pracownik, który merytorycznie realizował zadanie, znał procedury związane z umowami dotyczącymi środków publicznych: *W mojej ocenie (...) zajmował się tym od kilku lat na podstawie umowy, o której dowiedziałem się w trakcie kontroli NIK (...) W sensie formalnym nie powierzyłem mu obowiązków. Przyszedł z tym projektem w 2023 roku i realizacja projektu była już pod moim nadzorem.*

(akta kontroli, str. 4553-4564, 4548-4552, 4346-4349, 4353-4358, 4448-4459, 4324-4327, 4486-4494, 4542-4547, 4335-4341, 4448-4459, 4396-4404)

Również w zadaniu nr 2023/0647/0101/UDot/DS./03/BP pn. *XXVII Światowy Polonijny Sejmik Działaczy Olimpijskich*¹⁵⁰ PKOl nieprawidłowo, tj. niezgodnie § 17 ust. 2 umowy, dokonał wyboru wykonawców usług.

Zgodnie z zapisami ww. umowy dokonując wyboru miejsc noclegowych, bazy gastronomicznej czy transportowej PKOl powinien to uczynić w sposób konkurencyjny i oszczędny. Tymczasem *wyboru i negocjacji kosztowych bazy hotelowej, wyżywienia (...) i innych głównych elementów Igrzysk Polonijnych oraz Sejmiku (...) dokonywało*¹⁵¹ Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”¹⁵², z którym PKOl miał zawartą w dniu 21 grudnia 2021 r. umowę ramową. Zgodnie z § 3 ww. umowy strony miały ściśle współpracować w przygotowaniu i przeprowadzaniu znaczących imprez i dołożyć wszelkich starań, by środki finansowe w tym wyasygnowane przez budżet państwa (jeżeli były w dyspozycji którejkolwiek ze stron) były wydatkowane w sposób maksymalnie racjonalny. Sekretarz Generalny PKOl¹⁵³ wyjaśnił, że obiekty wybrane przez Stowarzyszenie Wspólnota Polska gwarantowały odpowiedni standard. Jednakże były pracownik PKOl

¹⁴⁶ Pismo PKOl z 10 grudnia 2024 r., w którym odpowiedzi sygnowane przez Sekretarza Generalnego PKOl opierają się na cytowanych odpowiedziach pracowników. W tym przypadku: *Wg odpowiedzi udzielonej przez (...) cyt. „Umowa między PKOl a wydawnictwem (...) ma charakter intencyjny i elastyczny (...)*

¹⁴⁷ Pismo Sekretarza Generalnego PKOl z dnia 17 grudnia 2024 r.

¹⁴⁸ Protokół przesłuchania świadka z dnia 19 lutego 2025 r.

¹⁴⁹ Protokół przesłuchania świadka z dnia 15 maja 2025 r.

¹⁵⁰ Dalej również: umowa 2023/0647.

¹⁵¹ Pismo Sekretarza Generalnego PKOl z dnia 11 grudnia 2024 r.

¹⁵² Dalej: Stowarzyszenie, Wspólnota Polska, SWP.

¹⁵³ Pismo PKOl z dnia 11 grudnia 2024 r.

– organizator Sejmiku zeznał¹⁵⁴, że nie ma dokumentów, które świadczyłyby o poszukiwaniach bazy, choć brał w nich udział przedstawiciel PKOl. Dodał: *Myśmy od hotelu otrzymali tylko fakturę za zakwaterowanie i wyżywienie określonej liczby osób. SWP nie przekazała PKOl żadnego dokumentu świadczącego o kryteriach wyboru bazy.* Sekretarz Generalny PKOl wyjaśnił:¹⁵⁵ *nie posiadamy dokumentacji potwierdzającej słuszność wyboru bazy hotelowo-gastronomicznej przez SWP, jednak jesteśmy przekonani, iż zarezerwowane hotele były jedynym możliwym wyborem w danym miejscu i czasie.* Przewodniczący Zarządu Krajowego Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” wyjaśnił¹⁵⁶, że *SWP nie zbierała dla PKOl ofert hoteli i takich ofert nie przekazywała PKOl. SWP przekazał informacje na prośbę PKOl o dwóch hotelach (...) PKOl mógł z tych rezerwacji skorzystać w zakresie, w jakim był tym zainteresowany, lecz nie był do tego zobowiązany.*

Specjalistka ds. sprzedaży i marketingu pierwszego z hoteli wyjaśniła¹⁵⁷: *nie prowadziliśmy bezpośrednich rozmów ani negocjacji z PKOl (...) wszelkie ustalenia dot. zakwaterowania i wyżywienia dla uczestników prowadziliśmy ze Stowarzyszeniem Wspólnota Polska, które było odpowiedzialne za ustalenia, koordynację płatności związane z wykonaniem usługi przez Hotel.* Członek Zarządu drugiego hotelu wyjaśnił¹⁵⁸, że negocjacje prowadził w hotelu przedstawiciel Stowarzyszenia Wspólnota Polska.

(akta kontroli, str. 4507-4516, 4342-4345, 4539-4541, 4477-4485, 4366-4369, 4372-4374, 5064-5083, 5084-5094)

PKOl realizując umowę nr 2023/0153/0101/UDot/70/DSW pn. *Przygotowania zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz przygotowania i udział w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich w 2023 roku* nie zastosował wymaganego trybu (§ 22 ust. 2 umowy) w odniesieniu do wykonawcy usługi wynajmu powierzchni magazynowej na stroje sportowe na kwotę 67 650 zł.

W związku z realizacją zadania PKOl wynajął halę sportową, aby móc przechowywać i dystrybuować wśród sportowców stroje. Dokonując wyboru wykonawcy PKOl nie zastosował przewidzianego w umowie trybu przetargu. Sekretarz Generalny wyjaśnił¹⁵⁹, że *przeprowadzono rozeznanie rynku w celu wyboru kontrahenta, ale ponieważ tylko ten klub posiadał magazyn spełniający potrzeby PKOl w zakresie ceny, lokalizacji, powierzchni i dostępności w wymaganym terminie, to Sekretarz Generalny PKOl p. Marek Pałus podjął decyzję o wyborze tego właśnie kontrahenta.* Dodatkowo wyjaśnił¹⁶⁰, że *rozeznanie rynku nastąpiło w formie kontaktu telefonicznego pracownika działu administracji.* W trakcie przeprowadzania czynności kontrolnych nie przedstawione zostały dokumenty potwierdzające dokonanie rozeznania rynku (np. w formie notatki), czy też przyjętych przez PKOl kryteriów czy założeń wyboru kontrahenta.

¹⁵⁴ Protokół przesłuchania świadka z dnia 31 stycznia 2025 r.

¹⁵⁵ Pismo Sekretarza Generalnego PKOl z dnia 6 marca 2025 r.

¹⁵⁶ Pismo Przewodniczący Zarządu Krajowego Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” z dnia 29 kwietnia 2025 r.

¹⁵⁷ E-mail z dnia 11 lutego 2025 r.

¹⁵⁸ E-mail z dnia 25 lutego 2025 r.

¹⁵⁹ Pismo Sekretarza Generalnego PKOl z dnia 17 stycznia 2025 r.

¹⁶⁰ Pismo Sekretarza Generalnego PKOl z dnia 17 marca 2025 r.

Ze środków pochodzących z dotacji zapłacona została kwota 67 650 zł, pozostała część należności uregulowana została ze środków własnych PKOl. Uwzględniając określoną w umowie kwotę całkowitą i okres wynajmu, PKOl zapłacił 710,77 zł netto dziennie więcej, niż wynikałoby to z oferty na stronie internetowej spółki. Sekretarz Generalny wyjaśnił, że *nie można porównywać ceny wynajęcia hali sportowej na potrzeby zajęć sportowych z udostępnieniem całego obiektu na potrzeby inne niż sport, w szczególności takie, które niosą z sobą ryzyko uszkodzeń np. certyfikowanego parkietu sportowego (...) lokalizacja i wielkość obiektu (...) były optymalne z punktu widzenia PKOl.*

(akta kontroli: 6277)

Podobnie przy realizacji umowy nr 2023/0640/0101/UDot/DS/01/BP z dnia 26 lipca 2023 r. pn. *Cykl Pikników Olimpijskich „Witaj na Olimpijskim szlaku* PKOl, dokonując wyboru wykonawców, nie zastosował wymaganego jej postanowieniami trybu przetargu (§ 17 ust. 2 umowy).

NIK zauważa, że w odniesieniu do 21 wydatków (20 wykonawców usług) spośród zbadanych 75 dowodów księgowych uznać można, iż zasadne mogło być niezastosowanie formy przetargu, określonego w Kodeksie cywilnym, z uwagi, iż wykonawcami usług były polskie związki, federacje, stowarzyszenia albo kluby sportowe i Muzeum Sportu i Turystyki, a wydatki te dotyczyły organizacji stoisk i stref sportowych podczas pikników dedykowanych określonej dziedzinie sportu. Przy czym zaznaczyć należy, że wykonawcami usług związanych z organizacją stoisk i stref sportowych były również inne podmioty, w tym spółki prawa handlowego, czy osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Sekretarz Generalny zeznał¹⁶¹, że nie było procedur porównywania ofert, czy badania konkurencyjności. Dodał: *Opieraliśmy się na opinii, że dotychczasowi partnerzy dają gwarancję rzetelnego wykonania zadań.* Sekretarz Generalny dodatkowo wyjaśnił¹⁶², że decydowały m.in. doświadczenie we współpracy z PKOl, krótki termin realizacji, czy też lokalizacja obiektu. W uzasadnieniu wyboru dwóch kontrahentów Sekretarz Generalny wskazał, że o wyborze decydowały wolne powierzchnie reklamowe lub nośniki reklamowe, jednakże w trakcie przeprowadzania czynności kontrolnych nie przedstawił zapytań ofertowych skierowanych do innych podmiotów. Ponadto Sekretarz Generalny wyjaśnił, że wyboru 10 kontrahentów dokonał były Sekretarz Generalny PKOl. Analiza przedłożonych w trakcie kontroli dokumentów świadczy jednak, że wśród wskazanych kontrahentów znalazły się również podmioty, które świadczyły usługi/ dostarczały towary po zmianie osoby pełniącej funkcję Sekretarza Generalnego. Natomiast były Sekretarz Generalny, zeznał¹⁶³, że nie decydował o wyborze tych kontrahentów. Jedynie w odniesieniu do wyboru hotelu w Warszawie zeznał, że hotel mógł zostać wybrany, bowiem PKOl korzystał z jego usług od kilkunastu lat. Ponadto dodał¹⁶⁴, że rozeznania rynku dokonywał pracownik merytoryczny, a rozmawiając z pracownikami o wyborach

¹⁶¹ Protokół przesłuchania świadka z dnia 19 lutego 2025 r., KST-KSD.403.002.2024.

¹⁶² Pismo Sekretarza Generalnego PKOl z dnia 12 marca 2025 r.

¹⁶³ Protokół przesłuchania świadka z dnia 5 maja 2025 r., KST.411.3.1.2024.

¹⁶⁴ Protokół przesłuchania świadka z dnia 13 lutego 2025 r. znak: KST-KSD.403.002.2024.

wykonawców w zadaniach był zainteresowany ich wiarygodnością i dotychczasową współpracą.

Natomiast pracownik merytoryczny PKOl zeznał¹⁶⁵: *mam bazę takich współpracowników i jeśli się sprawdzali poprzednio wysyłałiśmy zaproszenia. (...) Gromadzę wyłącznie oferty, które akceptuję, te których nie wybrałem nie zapisuję. (...) Nie dostałem jasnego polecenia od sekretarza generalnego PKOl aby wykonać rozeznanie rynku i porównanie ofert. Nie dostałem klarownych instrukcji, a robię to już od 20 lat. Poproszę o komentarz w tej sprawie sekretarza generalnego.*

Wśród wykonawców usług pojawiały się również podmioty kilkakrotnie świadczące usługi, czy dostarczające towary na rzecz PKOl w ramach dofinansowanego zadania. Na rzecz jednego z kontrahentów (osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą), którego osiem faktur podlegało szczegółowemu badaniu, wydatkowano łączną kwotę 180 798,93 zł, w tym ze środków pochodzących z dotacji kwotę 176 798,93 zł. Zakres usług wskazany w umowach obejmował, m.in. transport sprzętu i rozstawienie stanowisk reklamowych oraz materiałów edukacyjnych PKOl, obsługę techniczną podczas pikników, organizację stanowiska dotyczącego dyscypliny sportowej biathlon, wypożyczenie przewodów elektrycznych, czy też organizacja sztafety rowerowej (w odniesieniu do różnych wydarzeń określony był różny przedmiot umowy). W trakcie przeprowadzania czynności kontrolnych przedłożone zostały cztery umowy z wykonawcą – przy czym jedna z nich dotycząca pikniku w Białce Tatrzańskiej nie została ze strony PKOl podpisana, na umowie nie ma również daty jej zawarcia. Pracownik PKOl sprawujący merytoryczny nadzór nad realizowanym zadaniem wskazał¹⁶⁶, że według jego wiedzy umowa była przedkładana byłemu Sekretarzowi Generalnemu do podpisu przez ówczesny Dział prawny i że zgodnie z zasadami płatność mogła nastąpić jedynie po przedłożeniu podpisanej przez obie strony umowy. Pomimo braku podpisu umowy, faktury wystawione przez danego kontrahenta, zostały opłacone ze środków z dotacji. Dodatkowo pracownik ten zeznał¹⁶⁷: *to środowisko sportowe, więc znamy się od dosyć dawna. Utrzymujemy również kontakty prywatne (...) Fakt naszej znajomości nie ma tu żadnego znaczenia. Kierowałem się kryterium efektywności i jakości.* Były Sekretarz Generalny zeznał¹⁶⁸, że nie zna tego wykonawcy, nie rozmawiał z nim i nie pamięta, dlaczego nie została z nim podpisana jedna z umów. Podkreślił, że o wyborze decydował pracownik merytoryczny.

W ocenie NIK wybór kontrahentów, z którymi pracownicy PKOl mają powiązania formalne i osobowe, bez zachowania zasad przejrzystości i konkurencyjności wyboru, rodzi nie tylko ryzyko korupcyjne, ale również powoduje brak gwarancji, że wydatkowanie środków publicznych odbywa się w sposób zgodny z wymogiem zawartym w art. 43 w związku z art. 47 ufp, który daje prawo realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych ogółowi podmiotów, które powinny wykonywać zadania w sposób efektywny, oszczędny i terminowy.

¹⁶⁵ Protokół przesłuchania świadka z dnia 18 marca 2025 r.

¹⁶⁶ Pismo z dnia 19 maja 2025 r.

¹⁶⁷ Protokół przesłuchania świadka z dnia 18 marca 2025 r.

¹⁶⁸ Protokół przesłuchania świadka z dnia 5 maja 2025 r., znak: KST.411.3.1.2024.

Brak zastosowania wymaganego w umowie nr 2023/0640 trybu przetargu w odniesieniu do dostarczenia towarów/wykonania usług, które mogły być świadczone przez różne podmioty, stanowi ponadto naruszenie § 17 ust. 2 umowy. Łączna kwota wydatków (54 badanych dowodów księgowych w tej umowie) poniesionych bez zastosowania wskazanego trybu wyboru wykonawców wyniosła 1 132 106,51 zł, w tym ze środków pochodzących z dotacji 1 084 710 zł.

(akta kontroli: 6734-6765, 6781-678, 7116-7118)

Zgodnie z Regulaminem Organizacji Biura Polskiego Komitetu Olimpijskiego pracą biura kierował Sekretarz Generalny PKOl, do którego obowiązków należało wskazanie programów do realizacji oraz wyznaczenie pracownika bądź pracowników od ich obsługi. Sekretarz Generalny odpowiadał za merytoryczną realizację zadania i miał sprawować nadzór i kontrolę pracy wszystkich zespołów merytorycznych i administracyjnych. W odniesieniu do kontrolowanych zadań nie nastąpiło prawidłowe powierzenie realizacji zadań żadnemu pracownikowi, a zatem odpowiedzialność za zaistniałą nieprawidłowość ponoszą kolejni Sekretarze Generalni PKOl.

2. W przypadku 18 umów, których przedmiotem było świadczenie na rzecz PKOl usług finansowo-księgowych, Komitet wypłacił wykonawcom tych umów kwotę wynagrodzenia wyższą łącznie o 689 800 zł, niż wynikająca z postanowień zawartych umów, co było działaniem nielegalnym i niegospodarnym.

W 18 umowach zlecenia określono kwotę za świadczone usługi finansowo-księgowe za cały okres ich świadczenia, który wynosił jeden rok. W umowach brak było wskazania, że kwota ta będzie płatna miesięcznie. Tymczasem pracownicy PKOl, którzy świadczyli na rzecz Komitetu usługi wynikające z postanowień ww. umów, wystawiali co miesiąc rachunki opiewające na kwoty wskazane w umowie zlecenia, tj. na kwoty, które zgodnie z postanowieniami umów przysługiwały za cały roczny okres świadczenia usług. Rachunki te były akceptowane pod względem merytorycznym przez główną księgową. W wyniku wspomnianej akceptacji PKOl dokonywał wypłat wykonawcom kwotę wynagrodzenia wyższą łącznie o 689 800 zł, niż wynikająca z postanowień zawartych umów.

Główna księgowa wyjaśniła, że *przedmiotowe rachunki do umów zlecenia były wystawiane zgodnie z ustaleniami i planem finansowym zadania. Brak słowa „miesięcznie” w umowach był niedopatrzeniem z naszej strony, wynikającym z faktu, iż wzór umowy został opracowany przez poprzednią ekipę i przy redagowaniu treści nie zauważyliśmy iż brak jest kluczowego słowa „miesięcznie”. Jednakże taka była wola stron umowy i takie kwoty zostały ujęte w planie finansowym zadania. Był to ewidentny błąd w zapisie umowy, albowiem założenia były takie, że strony w/w umów ustaliły wysokość wynagrodzenia miesięcznego wskazanego w tychże umowach i okres jego wypłacania.*

Fakt, iż intencją było, aby kwoty określone w umowach były wypłacane miesięcznie potwierdził były i obecny Sekretarz Generalny PKOl.

Osobą odpowiedzialną za nieprawidłowość była główna księgowa.

(akta kontroli str. 3819-3841, 3861-2888, 3935-3978, 4025-4026, 4058-4142, 4396-4424)

3. W zadaniu nr 2022/0031/0101/Udot/70/DSW w trzech przypadkach wypłacono kwoty wyższe niż wynikające z podpisanych umów-zleceń. Dodatkowo wypłata środków nastąpiła przed wykonaniem zadania, tj. objętym wystawionym rachunkiem. Łączna kwota wskazanej nieprawidłowości wyniosła 5,6 tys. zł.

W dniu 22 listopada 2022 r. zostały wystawione trzy rachunki do trzech różnych umów-zleceń za usługi księgowe wykonane w listopadzie i grudniu 2022 r. Wystawcami rachunków i jednocześnie stronami umów zlecenia byli pracownicy PKOl. Żaden z tych rachunków nie został podpisany przez wystawcę. Na wszystkich natomiast widnieje pieczęć i podpis Dyrektora finansowego - głównej księgowej potwierdzający wykonanie umowy. Do rachunków tych dołączone są wypełnione ewidencje czasu wykonywania umowy zlecenia za listopad i grudzień 2022 r., a więc za okres, który w momencie wystawiania rachunków jeszcze nie nastąpił. Rachunki te zostały opłacone przez PKOl w dniu 24 listopada 2022 r. Dodatkowo wszystkie ww. rachunki opiewały na inną kwotę, niż wynikająca z podpisanych umów-zleceń. W odniesieniu do pierwszej z osób rachunek wystawiony był na kwotę 12,1 tys. zł brutto, tj. 6 050 zł miesięcznie, podczas gdy umowa określała wynagrodzenie w kwocie 5,2 tys. zł za cały okres. Rachunek drugiej osoby był wystawiony na kwotę 11,3 tys. zł brutto, tj. 5 650 zł miesięcznie, podczas gdy umowa określała wynagrodzenie w kwocie 4,8 tys. zł za cały okres. Rachunek trzeciej osoby wystawiony został na kwotę 11,8 tys. zł brutto, tj. 5,9 tys. zł miesięcznie, podczas gdy umowa określała wynagrodzenie w kwocie 4,8 tys. zł za cały okres (we wszystkich trzech umowach brak było wskazania, że jest to kwota miesięczna).

Dwie ze wskazanych osób wyjaśniły, że rachunki wystawiała w systemie trzecia osoba, natomiast one składały tylko druk *ewidencjonowanie czasu wykonywania umowy zlecenia* po każdym zakończonym miesiącu. Obie osoby nie potrafiły wyjaśnić różnicy w kwocie wypłaty.

Trzecia osoba potwierdziła fakt wystawienia rachunku i oświadczyła, że było to na polecenie kierownictwa.

Była dyrektor finansowy - główna księgowa potwierdzająca wykonanie usługi, która w momencie dokonywania potwierdzenia (w listopadzie), nie została jeszcze wykonana i jednocześnie osoba odpowiedzialna za wypłatę środków w nieprawidłowej wysokości nie odpowiedziała na pytania w tym zakresie skierowane do niej w trakcie przeprowadzania czynności kontrolnych.

W ocenie NIK wystąpiło wypłacenie ze środków pochodzących z dotacji nienależnej kwoty 5,6 tys. zł i rozliczenie jej w sprawozdaniu rocznym.

(akta kontroli str. 4047-4055, 4292-4302, 4308-4312)

Osobą odpowiedzialną za nieprawidłowość jest Dyrektor finansowy - główna księgowa PKOl.

4. PKOl naruszył warunki realizacji zadania publicznego nr 2022/0031/0431/SubB/DSW i dokonał zmiany zakresu rzeczowo-finansowego realizowanego zadania przed uzyskaniem zgody Ministra.

Zgodnie z § 20 ust. 1 umowy nr 2022/0031/0431/SubB/DSW z dnia 11 marca 2022 r. o dofinansowanie realizacji zadania publicznego ze środków finansowych Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej pn. *Wspieranie szkolenia sportowego i współzawodnictwa młodzieży – współzawodnictwo sportowe – EYOF 2022 Voukatti* zmiana warunków umowy oraz zakresu rzeczowo-finansowego załączników m.in. dot. preliminarza kosztów bezpośrednich i pośrednich oraz wykaz kadry trenerskiej i osób współpracujących wymagają ich przedłożenia w formie aneksu pod rygorem nieważności. Pismem z dnia 11 maja 2022 r., tj. po odbyciu imprezy sportowej, PKOl wystąpił o zmianę umowy m.in. poprzez zmianę preliminarza kosztów bezpośrednich i pośrednich oraz wykazu kadry trenerskiej i osób współpracujących.

Osoba odpowiedzialna za nieprawidłowość Sekretarz Generalny PKOl wyjaśnił¹⁶⁹, że nie ma wiedzy dlaczego osoby kierujące PKOl w tamtym czasie podjęły taką decyzję.

(akta kontroli: 67, 80, 374)

5. PKOl w zadaniu nr 2022/0031/0431/SubB/DSW nie zweryfikował czy pięć osób towarzyszących polskiej reprezentacji, co do udziału których Minister Sportu aneksem z dnia 24 maja 2022 r. wyraził zgodę, nie figurowało w Rejestrze Sprawców Przepływów na Tle Seksualnym.

Zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. *o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczości na tle seksualnym i ochronie małoletnich*¹⁷⁰ przed nawiązaniem z osobą stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby do działalności związanej m.in. z uprawianiem sportu na pracodawcy lub innym organizatorze takiej działalności oraz na osobie, z którą ma być nawiązany stosunek pracy lub która ma być dopuszczona do takiej działalności, ciąży obowiązek uzyskania informacji czy dane osoby figuruje w Rejestrze Sprawców Przepływów na Tle Seksualnym. Pismem z dnia 11 maja 2022 r. PKOl wystąpił o zmianę umowy m.in. poprzez zmianę preliminarza kosztów bezpośrednich i pośrednich oraz wykazu kadry trenerskiej i osób współpracujących. W związku z powyższym rozszerzono liczbę osób współpracujących o pięć osób. Jednocześnie w odniesieniu do tych osób PKOl nie wystąpił o informację, czy osoby te figuruje w Rejestrze Sprawców Przepływów na Tle Seksualnym.

Osoba odpowiedzialna za nieprawidłowość Sekretarz Generalny PKOl wyjaśnił¹⁷¹, że nie ma wiedzy czy weryfikacja w/w osób została wówczas dokonana. Wyjaśnił również, że nie odnaleziono dokumentacji w tym zakresie.

(akta kontroli: 80, 375)

¹⁶⁹ Pismo Sekretarza Generalnego PKOl z dnia 2 grudnia 2024 r.

¹⁷⁰ Dz. U. z 2024 r. poz. 1802 ze zm.

¹⁷¹ Pismo Sekretarza Generalnego z dnia 2 grudnia 2024 r.

6. Dwanaście badanych dowodów księgowych nie zostało prawidłowo opisanych, tj. nie posiadało informacji o źródle finansowania wydatku, co było niezgodne z umową zawartą z Ministerstwem Sportu.

Zgodnie z § 4 ust. 3 umowy 2022/0031/0101/UDot/70/DSW PKOl zobowiązany był do opisywania dokumentów stanowiących podstawę wydatkowania przyznanych środków finansowych odpowiednią klauzulą, wskazującą na źródło pochodzenia środków. Dwanaście badanych dowodów księgowych nie posiadało informacji o źródle pochodzenia środków, tzn. niemożliwe było przypisanie ich do konkretnej umowy finansowanej ze środków publicznych.

Osoba odpowiedzialna za nieprawidłowość Dyrektor Finansowy – główna księgowa PKOl wyjaśniła¹⁷², że nie zna przyczyn takiego stanu rzeczy oraz że brak klauzuli informującej o źródle pochodzenia środków wynika najprawdopodobniej z przeoczenia.

(akta kontroli: 2398)

7. Polski Komitet Olimpijski realizując zadanie 2022/0133/0101/UDot/DS./01/BP pn. *Wydawnictwo „Na Olimpijskim Szlaku” – Pekin 2022* naruszył § 5 ust. 1 oraz 3 i 4 umowy ramowej z wydawnictwem, bowiem nie skierował do spółki zapytania ofertowego, nie ustalił ostatecznych warunków wydania publikacji i nie potwierdził zamówienia w formie zeskanowanego dokumentu podpisanego przez osoby uprawnione do reprezentowania Komitetu. Ponadto, nie określił wynagrodzenia za wykonaną pracę, co było niezgodne z § 9 ust. 1¹⁷³ ww. umowy.

Zgodnie z przytoczonymi zapisami umowy ramowej zawartej w dniu 5 maja 2015 r. pomiędzy PKOl a wydawnictwem, Komitet zobowiązany był wysłać za pośrednictwem wiadomości e-mail zapytanie dotyczące realizacji albumu określające liczbę egzemplarzy, szczegóły wykonania oraz oczekiwany termin zakończenia zadania. Po otrzymaniu oferty PKOl powinien był poprzez swoich przedstawicieli doprecyzować ostateczne warunki publikacji albumu, w tym materiały, teksty, zdjęcia oraz ustalić, która strona będzie odpowiedzialna za ich dostarczenie. Potwierdzenie zamówienia w formie zeskanowanego dokumentu podpisanego przez osoby reprezentujące Komitet miało być przesłane pocztą elektroniczną do wykonawcy. Żaden z warunków zapisanych w ww. umowie ramowej nie został spełniony. Odpowiedzialny za wydanie albumu pracownik PKOl, a równocześnie wspólnik w wydawnictwie zeznał¹⁷⁴, że *doszło do zapytania z mojej strony (...) (do wydawnictwa – przyp. NIK), jednak nie było to przeprowadzone w formie papierowej lub mailowej ponieważ nie czytałem umowy ramowej i nie wiedziałem, że jest to wymagane. W przypadku przekazania oferty sekretarzowi pełniłem rolę posłańca obydwu stron.*

Sekretarz Generalny PKOl wyjaśnił¹⁷⁵, że *realizacja wydawnictwa Na Olimpijskim Szlaku – Pekin 2022 miała charakter roboczych ustaleń, których głównym elementem*

¹⁷² Pismo głównej księgowej z dnia 9 grudnia 2024 r.

¹⁷³ § 9 ust. 1 [Wynagrodzenie – zasady płatności]

¹⁷⁴ Protokół przesłuchania świadka z dnia 18 marca 2025 r.

¹⁷⁵ Pismo PKOl z dnia 26 lutego 2025 r.

było przygotowanie albumu opartego na wzornictwie poprzednich (Tokio, Rio de Janeiro).

PKOl nie określił również wysokości wynagrodzenia należnego wydawnictwu, które zgodnie z § 9 ust. 1 powinno zostać zawarte w potwierdzeniu zamówienia. Według pracownika PKOl merytorycznie realizującego zadanie¹⁷⁶ informacja otrzymana od sekretarza generalnego PKOl wskazywała, że około 2 tys. planowanych egzemplarzy publikacji miało kosztować od 170 do 200 tys. zł. Była Dyrektor finansowy – główna księgowa PKOl zeznała¹⁷⁷, że *w planie było 260 tys. zł. Miały pochodzić z budżetu PKOl. Taką kwotę zgłosił marketing. Zatwierdzając plan sekretarz generalny zaakceptował kwotę. Miałabym wątpliwości, gdyby to była wyższa kwota.* Z kolei Sekretarz Generalny wyjaśnił¹⁷⁸, że spółka miała wykonać zadanie zgodnie z zestawieniem ofertowym przesłanym przez wydawnictwo w dniu 21 marca 2022 r. Przedłożony jednak w trakcie kontroli dokument nie posiadał pieczęci kancelaryjnej PKOl poświadczającej datę jego wpływu do siedziby Komitetu. Ponadto z analizy, przedstawionych w trakcie kontroli, dokumentów wynika, że data złożenia oferty przez wydawnictwo do PKOl była późniejsza niż zamieszczone w harmonogramie przedłożonym Ministerstwu rozpoczęcie prac zespołu redakcyjnego¹⁷⁹. Zaplanowana w harmonogramie data zakończenia realizacji zadania to dzień 8 kwietnia 2022 r. Oferta złożona do PKOl przez wydawnictwo 21 marca, a więc 18 dni wcześniej wykluczała zatem możliwość realnego ukończenia prac w założonym terminie. Pracownik PKOl merytorycznie realizujący zadanie zeznał¹⁸⁰, że *wniosek przygotowuje się wcześniej, harmonogram swoją drogą, ale dla nas ważne jest rozliczenie. Nie pamiętam, kiedy zaczęliśmy prace, ale wiedzieliśmy, że album trzeba będzie zrobić bez zlecenia. Nie zostały zharmonizowane daty i treść umowy wniosku.*

(akta kontroli, str. 4542-4547, 4425-4434, 4361-4364, 4435-4446, 4365)

Oferta złożona przez wydawnictwo do PKOl nie zawierała również propozycji całościowego wynagrodzenia za wykonaną pracę. Określała jedynie wstępny koszt jednego egzemplarza albumu na 95-100 zł. Zarówno jednostkowa cena publikacji, jak i wartość całości zamówienia nie została potwierdzona ostatecznymi ustaleniami. Zgodnie z wyjaśnieniami Sekretarza Generalnego PKOl¹⁸¹ *ustalenia, zakres, warunki szczegółowe zapadały podczas rozmów i spotkań.* Pracownik merytoryczny PKOl realizujący zadanie zeznał¹⁸², że *brak całościowej kwoty to wynik braku ostatecznych ustaleń co do szczegółów oferty.* Potwierdził tym samym, że wnioskowana w ofercie do MSiT kwota niezbędna do wykonania zadania nie wynikała z opartej na rzetelnych danych kalkulacji, a jedynie na ustnych ustaleniach modyfikowanych w powiązaniu z możliwościami finansowymi PKOl i wysokością dotacji przyznanej przez MSiT. Efektem zaniechania działań określonych przez przytoczone wyżej zapisy umowy

¹⁷⁶ Protokół przesłuchania świadka z dnia 18 marca 2025 r..

¹⁷⁷ Protokół przesłuchania świadka z dnia 17 marca 2025 r.

¹⁷⁸ Pismo PKOl z dnia 26 lutego 2025 r.

¹⁷⁹ Harmonogram działań określał, że od dnia 15 stycznia 2022 r. do dnia 10 marca 2022 r. nastąpi powołanie zespołu tworzącego albumu, wyjazd na igrzyska do Pekinu, tworzenie wstępnego projektu oraz, opracowanie warstwy wizualnej i projektu wizualnego publikacji.

¹⁸⁰ Protokół przesłuchania świadka z dnia 18 marca 2025 r.

¹⁸¹ Pismo PKOl z dnia 26 lutego 2025 r.

¹⁸² Przesłuchanie świadka z dnia 18 marca 2025 r.

ramowej była niedopuszczalna dowolność w kształtowaniu ceny, a przez to brak prawidłowego i gospodarnego wydatkowania środków pochodzących z dotacji. Osobami odpowiedzialnymi za powyższą nieprawidłowość byli pracownik PKOl merytorycznie realizujący zadanie (kierujący pracami nad publikacją albumu) i były Sekretarz Generalny PKOl z tytułu braku nadzoru nad powierzonym zadaniem, który zeznał¹⁸³, że nie pamięta kto i z jakich powodów zdecydował o podwyższeniu kwoty wypłaconej wydawnictwu: *Nie przeszło to przeze mnie. To ja wyrażam ostateczne decyzje finansowe, ale tej sytuacji sobie nie przypominam. Na pewno to ja powinienem wyrazić zgodę na wypłatę wyższej kwoty.*

(akta kontroli, str. 4365, 4361-4364, 4425-4434, 4413-4424)

- 8 Polski Komitet Olimpijski nie zawarł umowy na wykonanie zadania 2022/0133/0101/UDot/DS./01/BP pn. *Wydawnictwo „Na Olimpijskim Szlaku” – Pekin 2022* z wydawnictwem, czym naruszył punkt VII polityki rachunkowości¹⁸⁴, zgodnie z którym miał wypełniać obowiązek zapewnienia autentyczności pochodzenia, integralności treści i czytelności faktur, poprzez podpisywanie z dostawcami i odbiorcami umów.

PKOl nie zawarł z wydawnictwem umowy, ani nie podpisał żadnego innego dokumentu poświadczającego zlecenie zadania w części finansowanego ze środków pochodzących z dotacji. Oferta wydawnictwa, bez oznaczeń potwierdzających jej złożenie w Komitecie, zawierała wyłącznie wstępne propozycje dotyczące całościowej koncepcji edytorskiej albumu, określała niepotwierdzone przez PKOl cechy publikacji (tj. objętość, nakład, rodzaj papieru i oprawy, liczbę zdjęć) i jednostkowy koszt książki, który nie został zaakceptowany przez zleceniodawcę. Były Sekretarz Generalny PKOl zeznał,¹⁸⁵ że nie może uwierzyć w brak odpowiedniej umowy: *Jestem przekonany, że (...) główna księgowa nie wypłaciłaby pieniędzy bez umowy. Wprowadziła taką zasadę, że nie wolno wypłacać pieniędzy bez umowy, jeśli kwota przekracza 10 tys. zł.* Była Dyrektor finansowy – główna księgowa PKOl zeznała¹⁸⁶, że nie ma wiedzy o tym, dlaczego nie doszło do podpisania umowy. *To sprawa działu prawnego, który powinien przygotować umowę (...) Od 2015 r. nie podpisywano umów z (...) (wydawnictwem – przyp. NIK) na pojedyncze zadania w związku z albumami Na Olimpijskim Szlaku. Opieraliśmy się na umowie ramowej.* Obecny Sekretarz Generalny PKOl wyjaśnił,¹⁸⁷ że faktury przekraczające kwotę powyżej 10 tys. zł nie były rozliczane, jeśli nie było sporządzanej dokumentacji. Niemniej jednak stwierdził, iż nie jest w stanie odnaleźć umowy dotyczącej tego wydawnictwa: *Lata 2022/2023 to okres wyborów i całkowitej zmiany w składzie działów prawnych. Dokumentacja archiwalna w tym przypadku nie zachowała się.* Dodał, że wydawnictwo realizowało zadanie na podstawie umowy ramowej z dnia 5 maja 2015 r., jednak jak wskazują ustalenia kontroli, dokument ten nie odnosił się do obowiązków stron wynikających z konkretnego zlecenia. Na jego podstawie niemożliwe również było zapewnienie integralności treści

¹⁸³ Protokół przesłuchania świadka z dnia 5 maja 2025 r.

¹⁸⁴ *Zasady (polityka) rachunkowości Polskiego Komitetu Olimpijskiego* obowiązujące do 31 grudnia 2022 r.

¹⁸⁵ Protokół przesłuchania świadka z dnia 13 lutego 2025 r.

¹⁸⁶ Protokół przesłuchania świadka z 17 marca 2025 r.

¹⁸⁷ Pismo PKOl z dnia 26 lutego 2025 r.

i czytelności faktur złożonych przez wydawnictwo¹⁸⁸ Ze środków publicznych PKOl zapłacił wydawnictwu za *przygotowanie do druku albumu Pekin 2022 (skład i łamanie, 2 korekty, opr. Komputerowe zdjęć, proj. Graficznych okładki, środka, transport), wysyłka do szkół im. Olimpijczyków Polskich*, natomiast z własnych za *Album Na Olimpijskim Szlaku, Pekin 2022, ISBN 978-83-62045-56-3-2000 egz.* W rozliczeniu finansowym przesłanym MSiT przyjętym w dniu 2 września 2022 r. obydwie faktury zostały opisane jako *promocja przedsięwzięcia, wsparcie logistyczne, działania marketingowe, usługi wydawnicze*. W ocenie NIK, na podstawie powyższych zapisów, bez obowiązującej strony umowy, niemożliwe było określenie zakresu prac wykonanych przez wydawnictwo, co uniemożliwia potwierdzenie gospodarności i transparentności wydatkowania środków pozyskanych przez PKOl z dotacji, powiększonych o wkład własny Komitetu. Sekretarz generalny PKOl wyjaśnił,¹⁸⁹ że *z uwagi na blisko 3 letni okres, który upłynął od wydania albumu niemożliwe jest precyzyjne określenie, które z tych procesów zostały szczegółowo przypisane do faktur*. Osobami odpowiedzialnymi za powyższą nieprawidłowość była ówczesna Dyrektor finansowa – główna księgowa, która zatwierdzała środki do wypłaty i były Sekretarz Generalny PKOl, który nadzorował pracę wszystkich zespołów merytorycznych i administracyjnych oraz w szczególności działalność finansowo-księgową PKOl.

(akta kontroli, str. 5271-5291, 4365, 4460-4469, 4435-4446, 4361-4364, 4542-4547, 4627-4632, 4633-4634)

- 9 Polski Komitet Olimpijski w projekcie 2022/0133/0101/UDot/DS./01/BP wypłacił wydawnictwu kwotę 218 880 zł na podstawie dwóch faktur, na których nie było akceptacji byłego Sekretarza Generalnego PKOl wymaganej w rozdziale V pkt. 12 załącznika nr 1 do zasad polityki rachunkowości obowiązującej w PKOl do dnia 31 grudnia 2022 r.

W rozdziale V *Dowody księgowe w PKOl* załącznika nr 1 *Zakładowy Plan Kont*, w punkcie 12 określono obieg dokumentów kosztowych, z którego wynikało, że wszystkie dokumenty wpływające do działu finansów i kadr powinny być sprawdzane pod kątem merytorycznym, formalnym i rachunkowym, a następnie kierowane do księgowania i zapłaty. Zgodnie z przytoczonym wyżej zapisem *kolejno dokumenty akceptują i kierują do księgowania i zapłaty Główny Księgowy i Sekretarz Generalny PKOl*. Tymczasem pod fakturami 005/2022 i 006/2022 wystawionymi odpowiednio dnia 1 i 7 czerwca 2022 r. nie podpisał się były Sekretarz Generalny PKOl tym samym nie akceptując dokumentu do wypłaty. Wbrew zapisom polityki rachunkowości, tj. przy braku podpisu byłego Sekretarza Generalnego PKOl cała kwota została wypłacona¹⁹⁰ wydawnictwu na podstawie tylko jednego podpisu złożonego przez byłą Dyrektor finansową - główną księgową PKOl, która była osobą odpowiedzialną za powyższą nieprawidłowość. Była Dyrektor finansowa – główna księgowa zeznała¹⁹¹: *To, że nie było podpisu sekretarza to jestem przekonana, że jest to przeoczenie. Sekretarz dostawał segregatory i podpisywał dokumenty*. Były

¹⁸⁸ Faktury VAT: 005/2022 z dnia 1 czerwca 2022 r. i 006/2022 z dnia 7 czerwca 2022 r.

¹⁸⁹ Pismo PKOl z dnia 26 lutego 2025 r.

¹⁹⁰ Na podstawie faktury nr 005/2022 z dnia 1 czerwca 2022 r. wypłacono 118 080 zł, a na podstawie nr faktury 006/2022 z dnia 7 czerwca – 100 880 zł.

¹⁹¹ Protokół przesłuchania świadka z dnia 17 marca 2025 r.

Sekretarz Generalny, zeznał, że znał zasady polityki rachunkowości i dodał¹⁹² *Jeśli nie podpisałem faktur, nie było ich w segregatorze. Jeśli nie było mojego podpisu faktury nie powinny być wypłacone. Dokładnie nie kojarzę tych kwot.*

(akta kontroli, str. 4627-4632, 5271-5291, 4413-4424, 4435-4446)

- 10 Polski Komitet Olimpijski w projekcie 2022/0133/0101/UDot/DS./01/BP zwiększając z 200 tys. zł do 218 880 zł całkowitą kwotę przeznaczoną na realizację zadania nie zawarł z Ministerstwem Sportu i Turystyki aneksu do umowy z dnia 23 maja 2022 r. zmieniającego plan finansowy, czym naruszył zapis § 2 ust. 3 ww. umowy.

Zgodnie z § 2 ust. 3 umowy pn. *Wydawnictwo „Na Olimpijskim Szlaku – Pekin 2022” zmiana w zakresie rzeczowo-finansowym jest dopuszczalna pod warunkiem, że Zleceniobiorca uprzednio zawiadomi pisemnie Zleceniodawcę o okolicznościach uzasadniających tę zmianę, a Zleceniodawca wyrazi na nią zgodę w formie aneksu do niniejszej umowy.* PKOl nie powiadomił MSiT o zmianie całkowitego kosztu realizacji zadania, nie wystąpił również z wnioskiem o podpisanie stosownego aneksu. Odpowiedzialny za nadzór nad realizacją zadania były Sekretarz Generalny PKOl zeznał,¹⁹³ że nie wie dlaczego nie został podpisany aneks, *nie miałem pojęcia o wypłaceniu wyższej kwoty.* PKOl w załączniku nr 8 dołączonym do sprawozdania merytoryczno-finansowego, wpisując dane z faktury nr FV 006/2022, umieścił w zestawieniu kwotę 81 920 zł, gdy w rzeczywistości faktura ta opiewała na kwotę 100 800 zł. Tym samym nie uwzględniono 18 880 zł dodatkowo wypłaconych wydawnictwu, co zmieniło całościowy koszt wykonania zadania z 200 tys. zł zapisanych w umowie na wydatkowane 218 880 zł. Sekretarz Generalny PKOl, osoba odpowiedzialna za nieprawidłowość zeznał:¹⁹⁴ *W zał. 8 wpisano jedynie kwotę 81 920,00 prawdopodobnie dlatego, że zgodnie z umową koszt całkowity miał wynieść 200 000 zł. Zmiana tej kwoty winna być ujęta w aneksie.* Wyjaśnił¹⁹⁵, że nie ma wiedzy dlaczego wniosek o aneks nie został złożony.

(akta kontroli, str. 4529-4538, 4413-4424, 4609-4626, 4377-4383, 4387-4389)

- 11 Polski Komitet Olimpijski w sposób nieuprawniony i niezgodny z § 1 ust. 3 i 4 umowy z dnia 30 września 2023 r. wypłacił wydawnictwu dodatkowe wynagrodzenie za wykonanie czynności, które były przedmiotem umowy.

W § 1 umowy pomiędzy PKOl a wydawnictwem określono, że wydawnictwo zobowiązuje się do kompleksowego opracowania, druku i oprawy albumu o zdefiniowanych parametrach. Dodatkowo na podstawie ust. 3 i 4 zobowiązane było wykonać *wysyłkę części nakładu do wskazanych przez PKOl instytucji i Polskich Związków Sportowych i dostarczenie do Centrum Olimpijskiego pozostałej części nakładu.* Za tak określony zakres usług PKOl zobowiązany był (§ 4 ust. 1 ww. umowy) do zapłaty kwoty 178 500 zł brutto (z czego 177 tys. zł pochodziło z dotacji Ministra Sportu). Wbrew tym zapisom Komitet, oprócz określonego

¹⁹² Protokół przesłuchania świadka z dnia 5 maja 2025 r.

¹⁹³ J.w.

¹⁹⁴ Pismo Sekretarza Generalnego PKOl z dnia 15 kwietnia 2025 r.

¹⁹⁵ Pismo Sekretarza Generalnego PKOl z dnia 12 maja 2025 r.

wynagrodzenia wypłacił wydawnictwu dodatkowe 3 690 zł¹⁹⁶, z czego 3 tys. zł pochodziło ze środków z dotacji, tytułem: *transport/wysyłka albumu Na Olimpijskim Szlaku do Polskich Związków Sportowych i wskazanych instytucji*. W związku z powyższym cała kwota dotacji, tj. 180 tys. zł została przeznaczona na wynagrodzenie dla wydawnictwa, które ostatecznie wyniosło 182 190 zł. Zgodnie z danymi przekazanymi przez Sekretarza Generalnego PKOl¹⁹⁷ całkowity nakład albumu wyniósł 2 tys. egzemplarzy, z czego polskie związki sportowe otrzymały 470 albumów, pozostali odbiorcy 200, a w gestii Komitetu pozostało 1330 egzemplarzy.

Sekretarz Generalny PKOl wyjaśnił¹⁹⁸, że albumy były dostarczone do Komitetu za kwotę ujętą w umowie. *Dodatkowe koszty transportu w kwocie zł 3690,- dotyczyły dodatkowych transportów albumów do odbiorców*. Oświadczył¹⁹⁹, że zarówno wysyłka, jak i dostawa przedmiotowych albumów odbyły się w pierwszych dniach grudnia 2023 r. Stwierdził ponadto: *niestety nie posiadamy dokumentów potwierdzających dostawy albumów do Polskich Związków Sportowych*. Z kolei pracownik PKOl merytorycznie realizujący zadanie zeznał²⁰⁰, że *nie było dodruków albumów (...) były problemy z dostawą i prosiliśmy o rozbicie na mniejsze transporty, żeby umieścić wydawnictwa w podziemiach PKOl (...) pod uwagę były brane jedynie kwestie logistyczne, czyli utrudniony wjazd dostawy do Centrum Olimpijskiego*. NIK zwraca uwagę na fakt, że zgodnie z § 1 ust. 3 i 4 umowy zawartej pomiędzy PKOl a wydawnictwem wszystkie działania związane zarówno z transportem, jak i wysyłką albumów do wskazanych odbiorców powinny być opłacone na kwotę wymienioną w umowie. Osobami odpowiedzialnymi za powyższą nieprawidłowość są: pracownik PKOl merytorycznie realizujący zadanie i nadzorujący je Sekretarz Generalny PKOl.

(akta kontroli, str. 4548-4552, 4353-4358, 4350-4352, 4486-4494)

- 12 PKOl wypłacił wydawnictwu wynagrodzenie wyższe o 3 690 zł niż przewidziane w dwustronnej umowie z dnia 30 września 2023 r., z czego 3 tys. zł pochodziło z dotacji. Tym samym wypłacił całościowe wynagrodzenie za album w kwocie 182 190 zł zamiast określonej w powyższej umowie kwoty 178 500 zł. nie podpisując przy tym odpowiedniego aneksu w tym zakresie, co było niezgodne z § 5 ust. 2 umowy z wydawnictwem z dnia 30 września 2023 r.

§ 5 ust. 2 umowy zawartej pomiędzy PKOl a wydawnictwem stanowił, że *wszelkie zmiany Umowy wymagają zachowania formy pisemnej pod rygorem nieważności*. Taką zmianą było podwyższenie wynagrodzenia za wykonanie zadania, co nie zostało ujęte w aneksie do umowy. Sekretarz PKOl potwierdził²⁰¹, że na dodatkowe koszty transportu w kwocie 3 690 zł nie było aneksu ani dodatkowej umowy. Wyjaśnił, że *umowa z dnia 30 września 2023 r.*²⁰² *była podpisana aby sformalizować i doprecyzować kolejną wersję albumu „Na olimpijskim szlaku...”*.

¹⁹⁶ Faktura VAT nr 006/2023 z dnia 8 grudnia 2023 r. (przelewu dokonano na konto wydawnictwa 11 grudnia 2023 r.).

¹⁹⁷ Pismo Sekretarza Generalnego PKOl z dnia 23 stycznia 2025 r.

¹⁹⁸ Pismo Sekretarza Generalnego PKOl z dnia 18 grudnia 2024 r.

¹⁹⁹ Pismo Sekretarza Generalnego PKOl z dnia 23 stycznia 2025 r.

²⁰⁰ Protokół przesłuchania świadka z dnia 27 stycznia 2025 r.

²⁰¹ Pismo Sekretarza Generalnego PKOl z dnia 23 stycznia 2025 r.

²⁰² Umowa pomiędzy PKOl a wydawnictwem.

Pracownik PKOl merytorycznie realizujący zadanie zeznał²⁰³: *nie wiem dlaczego aneks nie został podpisany. Nie mam takiej wiedzy.*

(akta kontroli, str. 4751-4754, 4548-4552, 4353-4358, 4486-4494)

- 13 Polski Komitet Olimpijski przeznaczył na noclegi i wyżywienie w jednym z hoteli kwotę 73 250 zł, co było niezgodnie z § 1 ust. 1 i 2 umowy nr 2023/0647/0101/UDot/DS./03/BP i opisem zadania zawartym w ofercie jako integralnej części tego dokumentu, o czym mowa w § 2 ust. 2.

Zgodnie z § 1 ust. 1 i 2 umowy nr 2023/0647 PKOl zobowiązał się zrealizować zadanie publiczne pn.: *XXVII Światowy Polonijny Sejmik Działaczy Olimpijskich PKOl*, a opis tego zadania zawarty był w ofercie złożonej przez PKOl. Na podstawie zamieszczonego w tym dokumencie szczegółowego opisu działania, sposobu jego realizacji, a także kalkulacji przewidywanych kosztów, MSiT przyznało PKOl środki publiczne w wysokości 190 tys. zł z przeznaczeniem m.in. na noclegi i wyżywienie dla uczestników sejmiku. W dniach od 26 do 29 sierpnia 2023 r. polonijni działacze olimpijscy przebywali w hotelu wraz z uczestnikami odbywających się równolegle XXI Światowych Igrzysk Polonijnych. Zgodnie z wnioskiem o przyznanie dotacji²⁰⁴ w sejmiku miało wziąć udział około 80 osób. Lista uczestników przedłożona przez PKOl w trakcie wykonywania czynności kontrolnych zawierała 154 nazwiska, co potwierdził organizator sejmiku – były pracownik PKOl. Zeznał on ponadto:²⁰⁵ *z dotacji zapłaciliśmy za 90 osób*. Członek Zarządu hotelu poinformował, że przyjął zapłatę od PKOl za 80 osób²⁰⁶. Przesłał równocześnie NIK listę 154 osób zakwaterowanych w hotelu dodając: *niestety nie wiem, które z tych nazwisk były objęte fakturą dla PKOl*. Stowarzyszenie Wspólnota Polska powiadomiło NIK²⁰⁷, że zapłaciło za wyżywienie i noclegi 156 osób kwotę 88 102 zł. Z analizy porównawczej wynikającej z zestawienia listy uczestników sejmiku i list z osobami zakwaterowanymi w hotelu wynika, że pokrywają się zaledwie 53 nazwiska. Członek Zarządu hotelu nie potrafił doprecyzować ilu uczestników sejmiku korzystało z noclegów i wyżywienia *ponieważ umowa była na całe wydarzenie podpisane z Stowarzyszeniem Wspólnota Polska* i dodał: *niestety nie mogę znaleźć podpisanej umowy która również była podpisywana na miejsc w Hotelu*²⁰⁸ (pisownia oryginalna – przyp. NIK). Stowarzyszenie „Wspólnota Polska” w swojej dokumentacji nie odnalazło umowy i wyjaśniło:²⁰⁹ *w chwili obecnej nie jesteśmy w stanie ustalić, czy umowa została zawarta na piśmie*. W związku z powyższym ustalenie ceny jednostkowej usługi (za osobę, za pokój) nie jest możliwe. Dodatkowo wobec sprzecznych informacji dotyczących liczby zakwaterowanych osób niemożliwe jest potwierdzenie, że PKOl zapłacił kwotę 73 250 zł za uczestników sejmiku, tj. zgodnie z umową na realizację zadania. Dyrektor finansowy – główna księgowa PKOl wyjaśniła,²¹⁰ że *sejmikiem zajmował*

²⁰³ Protokół przesłuchania świadka z dnia 27 stycznia 2025 r.

²⁰⁴ Wniosek został złożony do MSiT w dniu 29 marca 2023 r. i zaktualizowany w dniu 28 czerwca 2023 r.

²⁰⁵ Protokół przesłuchania świadka z dnia 31 stycznia 2025 r.

²⁰⁶ E-mail z dnia 25 lutego 2025 r.

²⁰⁷ E-mail z dnia 9 maja 2025 r.

²⁰⁸ E-mail z dnia 25 lutego 2025 r.

²⁰⁹ E-mail z dnia 19 maja 2025 r.

²¹⁰ Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień z dnia 6 lutego 2025 r.

się (...). Moja wiedza pochodziła z dokumentów złożonych po zakończeniu sejmiku, wcześniej sprawozdanie składał (...) (były pracownik PKOl – przyp. NIK) jako osoba odpowiedzialna i upoważniona (...) Opierałam się na merytorycznych opisach faktur sporządzanych przez organizatora wydarzenia. Nie było mnie tam, nie mogłam tego zweryfikować. Nie dysponowałam żadnymi dokumentami dotyczącymi takich rozliczeń. Sekretarz Generalny PKOl stwierdził,²¹¹ że PKOl nie posiadał żadnej wiedzy na temat wysokości kosztów, jakie miał ponieść za usługi hotelowo-gastronomiczne, a były pracownik PKOl realizujący zadanie przedłożył PKOl jedynie ramowy kosztorys zadania dotyczący Sejmiku z podziałem na kategorie wydatków i wskazaniem źródeł ich finansowania. Zeznał ponadto²¹², że nie uczestniczył w jakichkolwiek posiedzeniach komisji dzielących obowiązki i koszty pomiędzy PKOl a Stowarzyszenie: Nie miałem wiedzy, by takie komisje się odbywały. Kilkakrotne spotkanie z (...) (byłym pracownikiem PKOl – przyp. NIK) dotyczyło środków własnych i publicznych z dotacji na realizację tego zadania przez PKOl. Nigdy nie rozmawiałem z (...) byłym pracownikiem PKOl – przyp. NIK) o podziale kosztów pomiędzy SWP a PKOl. Choć Sekretarz Generalny przyznał,²¹³ że co do zasady, w sprawie organizacji sejmiku polonijnego uzgodniono, że Polski Komitet Olimpijski pokryje koszty (głównie wyżywienia i zakwaterowania), które dotyczą wyłącznie uczestników Sejmiku, to wobec sprzecznych informacji dotyczących szczegółów realizacji zadania w tym obszarze zeznał:²¹⁴ nie umiem powiedzieć za kogo zapłacił PKOl. NIK ocenia zakres pozyskanych w ramach wyjaśnień dokumentów za niewystarczający do przyjęcia, że środki pozyskane przez PKOl z dotacji w odniesieniu do omawianego zadania zostały wydatkowane zgodnie z zapisami umowy, oszczędnie oraz z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów. Osobami odpowiedzialnymi za powyższą nieprawidłowość są: były pracownik PKOl merytorycznie realizujący zadanie jako organizator sejmiku z tytułu zakresu obowiązków pracownika²¹⁵ i zobowiązań wynikających z umowy zlecenia²¹⁶, Dyrektor finansowy - główna księgowa, która nie dysponując żadnymi dokumentami związanymi z rozliczeniami ww. kosztów dokonała zapłaty za wystawione faktury a także Sekretarz Generalny PKOl jako osoba sprawująca nadzór nad realizacją zadania.

(akta kontroli, str. 5111-5131, 4507-4516, 5096-5109, 4526-4528, 4477-4485, 5084-5094, 4375-4376, SWP-E-mail z 19.05, 4470-4476, 4366-4369, 4396-4404, 4359-4360, 4390, 4391-4394)

14 PKOl zakwalifikował do udziału w XXVII Światowym Polonijnym Sejmiku Działaczy Olimpijskich PKOl osiem osób poniżej 18 roku życia, co było

²¹¹ Pismo Sekretarza Generalnego PKOl z dnia 6 marca 2025 r.

²¹² Protokół przesłuchania świadka z dnia 15 maja 2025 r.

²¹³ Pismo Sekretarza Generalnego PKOl z dnia 27 stycznia 2025 r.

²¹⁴ Protokół przesłuchania świadka z dnia 15 maja 2025 r.

²¹⁵ Zakres obowiązków byłego pracownika PKOl z dnia 1 grudnia 2022 r., punkt 4: udział w realizacji programów rocznych Komisji ds. Współpracy z Polonią, w tym szczególnie rozliczanie własnych środków finansowych PKOl oraz pozyskanych z Solidarności Olimpijskiej, KPRM, MSiT, MKiDz.N, MSZ itd. Na działania w zakresie sportu polonijnego.

²¹⁶ Umowa zlecenie zawarta została w dniu 1 sierpnia 2023 r. i obejmowała świadczenia usług w charakterze realizatora zadania polegającego na przygotowaniu i przeprowadzeniu XXVII Polonijnego, Światowego Sejmiku Działaczy Olimpijskich PKOl, odbywającego się w Nysie, Głucholazach i we Wrocławiu w terminie od 26 do 31 sierpnia br. dla Polskiego Komitetu Olimpijskiego. Zleceniobiorca zobowiązywał się do wykonania usług z najwyższą starannością oraz w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami prawa, na warunkach określonych w Umowie.

niezgodne z punktem 6a i 6c Regulaminu uczestnictwa, który to Regulamin dołączony był do oferty PKOl, a zatem stanowił integralną część umowy nr 2023/0647.

Zgodnie z zapisami ww. punktów Regulaminu warunkiem uczestnictwa w Sejmiku było ukończenie 18 lat (6a). Preferowany był także czynny udział w życiu polonijnym – członkostwo w stowarzyszeniu, klubie sportowym, organizacji (6c). Tymczasem na liście 154 uczestników przedłożonej NIK znalazło się osiem osób w wieku od pięciu do siedemnastu lat. Sekretarz Generalny PKOl wyjaśnił²¹⁷, że *lista jest szersza, finansowanie nie obejmowało dzieci a my finansowaliśmy jedynie naszych uczestników*. To twierdzenie stoi w sprzeczności z zeznaniami złożonymi przez Sekretarza Generalnego, w których przyznał, że nic nie wiedział o istnieniu regulaminu sejmiku: *To jest projekt, który myśmy zastali. Nie mieliśmy czasu i możliwości, by przyjrzeć się temu bliżej*. Były pracownik PKOl – organizator Sejmiku zeznał²¹⁸, że przyjechały całe rodziny: *Do hotelu przekazałem listę 154 uczestników sejmiku. Rozmawiałem z dyr. hotelu o tym, że nie będziemy płacić za dzieci. Jak zostało to przeprowadzone technicznie – nie pamiętam*. Osobami odpowiedzialnymi za powyższą nieprawidłowość są były pracownik PKOl – organizator sejmiku i nadzorujący zadanie Sekretarz Generalny PKOl.

(akta kontroli, str. 4526-4528, 4517-4525, 4353-4358, 4396-4404, 4477-4485)

- 15 PKOl nieterminowo uregulował dwie faktury na łączną kwotę 13,4 tys. zł za usługi: gastronomiczną i transportową świadczone w ramach realizacji zadania 2023/0647/0101/UDot/DS./03/BP pn. XXVII Światowy Polonijny Sejmik Działaczy Olimpijskich PKOl.

W odniesieniu do faktury 147/2023 na kwotę 3,4 zł dotyczącej przewozu osób opóźnienie wyniosło 20 dni, natomiast w odniesieniu do faktury 39/2023 na kwotę 10 tys. zł związanej z usługą gastronomiczną 7 dni. Zgodnie z art. 354 § 1 kc dłużnik powinien wykonać zobowiązanie zgodnie z jego treścią i w sposób odpowiadający jego celowi społeczno-gospodarczemu oraz zasadom współzycia społecznego, a jeżeli istnieją w tym zakresie ustalone zwyczaje – także w sposób odpowiadający tym zwyczajom. Jednym z elementów zobowiązania ciążącego na PKOl było uiszczenie wynagrodzenia w umówionym terminie. Sekretarz Generalny PKOl wyjaśnił²¹⁹, że *przyczyną opóźnień był opóźniony spływ przedmiotowych faktur już opisanych merytorycznie i zatwierdzonych do zapłaty*. Osobami odpowiedzialnymi za powyższą nieprawidłowość byli: Dyrektor finansowy - główna księgowa i Sekretarz Generalny PKOl.

(akta kontroli, str. 5111-5131, 4353-4358)

- 16 Polski Komitet Olimpijski nie podpisał umów z wykonawcami usług na organizację sejmiku, w tym zakwaterowanie, wyżywienie i transport uczestników. Było to sprzeczne z opisem realizacji zadania zawartym w ofercie, która zgodnie z § 2 ust. 2 umowy 2023/0647 była częścią tego dokumentu.

²¹⁷ Pismo Sekretarza Generalnego PKOl z dnia 23 stycznia 2025 r.

²¹⁸ Protokół przesłuchania świadka z dnia 31 stycznia 2025 r.

²¹⁹ Pismo Sekretarza Generalnego PKOl z dnia 23 stycznia 2025 r.

Zgodnie z przepisem § 2 ust. 2 umowy nr 2023/0647 *szczegółowy zakres realizowanego zadania określają: oferta stanowiąca integralną część umowy oraz załączniki do umowy*. We fragmencie oferty dotyczącym sposobu realizacji zadania publicznego znajduje się zapis, w którym PKOl zobowiązuje się, że *podpisze stosowne umowy realizacyjne na zakwaterowanie i wyżywienie uczestników, transport, organizację konferencji, jej techniczne i lokalowe zabezpieczenie (...)* Zobowiązania tego PKOl nie dopełnił. Zdaniem Sekretarza Generalnego PKOl ²²⁰ nie było takiej potrzeby, a *zapis o podpisaniu „stosownych umów realizacyjnych” jest standardowym zapisem we wnioskach o dofinansowanie. W praktyce relacje prawne z wybranym kontrahentem nie zawsze – w szczególności w przypadku relatywnie niewysokich kwot – określane są nie na podstawie umowy, lecz na podstawie innych dokumentów (zlecenie, akceptacja oferty, zamówienie itp.) a czasem poprzez dokonanie ustnych ustaleń*. NIK wskazuje, że zapisy umowy wraz załącznikami (w tym ofertą) stanowią zobowiązanie prawne dla stron zwłaszcza, że dotyczą środków publicznych w formie dotacji. Wykonawcy przedłożyli do PKOl faktury na kwoty wynoszące odpowiednio: 60 tys. zł i 78 250 zł, a cała kwota dofinansowania zadania ze środków publicznych ostatecznie wyniosła 155 531,12 zł., a zatem kwota nie była *relatywnie niewysoka*. PKOl nie przedstawił również żadnych dowodów na zlecenie wykonania zamówienia. Osobami odpowiedzialnymi za powyższą nieprawidłowość są: były pracownik PKOl – organizator sejmiku i nadzorujący zadanie Sekretarz Generalny PKOl. Były pracownik - organizator sejmiku zeznał,²²¹ że *nie mogliśmy podpisać tych umów, bo hotele miały już podpisane umowy ze Wspólnotą Polską*. Dyrektor finansowy - główna księgowa PKOl wyjaśniła:²²² *Nie wiem dlaczego nie podpisywano takich umów (...)* Kwestia podpisywania umów była w rękach sekretarza generalnego, natomiast Sekretarz Generalny PKOl zeznał,²²³ iż *teza, że opłaty faktur bez umowy miałyby się wiązać z ryzykiem nie wydaje się uzasadniona (...)* *Jeśli nie było wątpliwości co do wykonania usługi faktura jest wystarczającym dokumentem na podstawie którego może być dokonana płatność*.

(akta kontroli, str. 5096-5109, 4507-4516, 4366-4369, 5111-5131, 4477-4485, 4470-4476, 4396-4404)

17 Polski Komitet Olimpijski nie zgromadził potwierdzonych pisemnie aplikacji zgłoszenia czym naruszył pkt. 7b *Regulaminu uczestnictwa w XXVII Światowym Polonijnym Sejmiku Działaczy Polskiego Komitetu Olimpijskiego*, stanowiący załącznik do umowy.

Zgodnie z pkt. 7b *Regulaminu liczba uczestników wynika z potwierdzonych na piśmie aplikacji zgłoszenia na Sejmik*. PKOl nie posiadał takich aplikacji. Aplikacje miały zawierać dane osoby zgłaszającej, co najmniej od trzech lat przebywającej zagranicą i dysponującej własnym ubezpieczeniem na czas pobytu na imprezie (pkt. 7c,d,f). Dokumenty te miały upoważniać do uczestnictwa w sejmiku i w konsekwencji stanowić podstawę do sfinansowania pobytu działaczy polonijnych w dniach od 26 do 31 sierpnia

²²⁰ Pismo Sekretarza Generalnego PKOl z dnia 6 marca 2025 r.

²²¹ Protokół przesłuchania świadka z dnia 31 stycznia 2025 r.

²²² Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień z dnia 6 lutego 2025 r.

²²³ Protokół przesłuchania świadka z dnia 15 maja 2025 r.

2023 r. PKOl nie wywiązał się z tego obowiązku, czyniąc odpowiedzialnym za rekrutację uczestników sejmiku Stowarzyszenie Wspólnota Polska – organizatora odbywających się równolegle Światowych Letnich Igrzysk Polonijnych. Były pracownik PKOl – organizator Sejmiku zeznał,²²⁴ że *za całość zgłoszeń na sejmik i igrzyska odpowiedzialna była SWP. Oni koordynowali całość zgłoszeń na których była aplikacja dotycząca zgłoszenia na sejmik (...) Po zebraniu aplikacji my, jako organizator sejmiku otrzymaliśmy listę jego uczestników od SWP.* Tego stanowiska nie podzieliło kierownictwo PKOl. Sekretarz Generalny wyjaśnił,²²⁵ że nie ma wiedzy, *by SWP dostarczała do PKOl informacje dotyczące jakichkolwiek aplikacji służących ustaleniu listy uczestników Sejmiku.* Podobne wyjaśnienia złożył przewodniczący Zarządu Krajowego Stowarzyszenia Wspólnota Polska²²⁶ twierdząc, że *SWP nie przyjmował zgłoszeń w zastępstwie PKOl. SWP nie dokonywał też kwalifikacji zgłoszeń na Sejmik, ani nie podejmował decyzji co do dopuszczenia bądź niedopuszczenia uczestnika do udziału w wydarzeniu.* Osobami odpowiedzialnymi za powyższą nieprawidłowość są: były pracownik PKOl - organizator sejmiku i Sekretarz Generalny PKOl z tytułu sprawowania nadzoru nad realizacją zadania.

(akta kontroli, str. 4517-4525, 4477-4485, 4366-4369, 4372-4374)

18 PKOl niezgodnie z zapisami umowy nr 2023/0153/0101/UDot/70/DSW wydatkował kwotę 57 874,67 zł przekraczając przewidzianą w tej umowie kwotę przeznaczoną na *Zakup i obsługę sprzętu sportowego, specjalistycznego* w kategorii kosztów wspomagania szkolenia i nie zawiadamiając uprzednio MSiT o okolicznościach uzasadniających tę zmianę.

Zgodnie z umową nr 2023/0153, której zgodnie z § 18 ust. 1 umowy, integralnym załącznikiem była złożona oferta wraz z załącznikami, w kategorii kosztów wspomagania szkolenia – *zakup i obsługa sprzętu sportowego, specjalistycznego*, zgodnie ze złożoną ofertą, zaplanowana została kwota 1 303 181,75 zł. Zgodnie z § 1 ust. 6 umowy PKOl zobowiązany był do wykorzystania przyznanych środków finansowych zgodnie z celem na jaki je uzyskał i na warunkach określonych niniejszą umową. Ponadto § 2 ust. 2 umowy wskazywał, że szczegółowy zakres rzeczowo-finansowy realizowanego zadania publicznego określony został w złożonej ofercie. Umowa przewidywała również możliwość zmiany w zakresie rzeczowo-finansowym realizowanego zadania, jednakże pod warunkiem uprzedniego zawiadomienia w formie pisemnej MSiT o okolicznościach uzasadniających taką zmianę oraz wyrażenia przez MSiT na nią zgody (§ 2 ust. 3). W zaistniałej nieprawidłowości nie nastąpiło ani uprzednie zawiadomienie o okolicznościach uzasadniających zmiany, ani nie nastąpiło wyrażenie zgody przez MSiT.

Zgodnie ze złożonym sprawozdaniem częściowym, w momencie jego złożenia w dniu 24 sierpnia 2023 r., we wskazanej kategorii kosztów PKOl wydatkował kwotę o 57 874,67 zł wyższą niż zaplanowana w ofercie, tj. kwotę 1 361 056,42 zł.

²²⁴ Protokół przesłuchania świadka z dnia 31 stycznia 2025 r.

²²⁵ Pismo PKOl z dnia 6 marca 2025 r.

²²⁶ Pismo SWP z dnia 29 kwietnia 2025 r.

Wszystkie wydatki zostały poniesione w terminie do dnia 23 sierpnia 2024 r., czyli przed dniem sporządzenia i przekazania sprawozdania częściowego i nie były przedmiotem uprzedniego powiadomienia MSiT o okolicznościach uzasadniających dokonane zmiany. Złożenie sprawozdania częściowego, abstrahując od faktu, że wydatki zostały poniesione przed jego złożeniem, nie stanowiło wymaganego uprzedniego powiadomienia, a wypełnienie dyspozycji § 8 ust. 5 pkt 1 umowy nr 2023/0153, w której beneficjent zobowiązany był do złożenia sprawozdania częściowego do dnia 31 sierpnia 2023 r. Aneks, jakkolwiek zwiększał kwotę przeznaczoną na *zakup i obsługę sprzętu sportowego, specjalistycznego*, podpisany został w dniu 21 września 2023 r., czyli po poniesieniu we wskazanej kategorii kosztów wydatków w kwocie o 57 874,67 zł wyższej niż zaplanowana w momencie ich ponoszenia.

Dyrektor finansowy – główna księgowa wyjaśniła: *Aneks zatwierdza plan na 30 czerwca 2023 r. Jeśli plan mam zwiększony, dlaczego mam nie rozliczyć tych wydatków? Okres trwania umowy był do końca października i wszystkie wydatki mogłam ponosić w okresie obowiązywania umowy.*

Sekretarz Generalny wyjaśnił²²⁷, że *Aneks nr 1 z dnia 21-09-2023 r. dotyczył Planu po zmianach za I półrocze 2023 r., który to plan stanowi załącznik do tego aneksu i został złożony w MSiT pismem L.dz. 1311/2023 z dnia 24-08-2023 r. Reasumując w/w zostały opłacone ponieważ zakupy te były zaplanowane. Dodatkowo wyjaśnił²²⁸: Nie składaliśmy odrębnego wniosku o aneks i nie otrzymaliśmy odrębnej zgody Ministra na wnioskowane zmiany. Dotychczasowa praktyka współpracy z Ministerstwem Sportu i Turystyki wskazuje, że Plan po zmianach traktowany jest tak jak wniosek o aneks, ponieważ po akceptacji stanowi on podstawę sporządzana przedmiotowego aneksu.*

Zgodnie ze złożonymi przez Sekretarza Generalnego wyjaśnieniami, PKOl powiadomił MSiT o dokonanych zmianach w dniu 24 sierpnia 2023 r., natomiast jak wynika ze sprawozdania częściowego, wydatki na *zakup i obsługę sprzętu sportowego, specjalistycznego* zostały poniesione w terminie do dnia 23 sierpnia 2023 r., tj. przed powiadomieniem o zmianach w tym zakresie.

Odpowiedzialnym za powstałą nieprawidłowość jest Sekretarz Generalny PKOl.

(akta kontroli: 5831-5832, 5835, 5840, 5842-5843, 5851-5852, 6280)

- 19 PKOl w projekcie 2023/0153/0101/UDot/70/DSW nie złożył wymaganego w umowie (§ 8 ust. 5 pkt 2) sprawozdania częściowego za okres od dnia 1 lipca do dnia 30 czerwca 2023 r. w terminie do 15 października 2023 r.

PKOl złożył w dniu 24 sierpnia 2023 r. sprawozdanie częściowe za okres od 1 kwietnia do 30 czerwca 2023 r. Jak wynika ze sprawozdania końcowego (zestawienia faktur), w tym sprawozdaniu częściowym wykazane zostały również wydatki poniesione po dniu 30 czerwca 2023 r. Umowa (§ 8 ust. 5) przewidywała jednak konieczność złożenia dwóch sprawozdań częściowych za okres od dnia 1 kwietnia do 30 czerwca 2023 r. i za okres od dnia 1 lipca do 30 września 2023 r.

²²⁷ Pismo Sekretarza Generalnego PKOl z dnia 17 stycznia 2025 r.

²²⁸ Pismo Sekretarza Generalnego PKOl z dnia 17 marca 2025 r.

Sekretarz Generalny wyjaśnił²²⁹, że brak złożenia sprawozdania był wynikiem przeoczenia, gdyż *nie było zmian w stosunku do sprawozdania na 30-06-2023 r. a zazwyczaj to sprawozdanie za II półrocze składane jest do 30 listopada.*

Dyrektor finansowy – główna księgowa wyjaśniła: *To było moje przeoczenie. Nie złożyłam planu po zmianach, bo nie było już potem zmian. Powinnam złożyć ten dokument choćby po to, żeby potwierdzić że nie ma żadnych zmian w odniesieniu do planu za pierwsze półrocze.*

Odpowiedzialnymi za zaistniałą nieprawidłowość byli Sekretarz Generalny PKOl oraz Dyrektor finansowy – główna księgowa.

(akta kontroli: 5857-5868, 6282)

20 PKOl zrealizował jedno z wydarzeń – *Jesienny Piknik Olimpijski* w Nysie – niezgodnie z warunkami określonymi w umowie nr 2023/0640/0101/UDot/DS/01/BP, tj. bez uzyskania wymaganej zgody ze strony MSiT na zmianę terminu realizacji zadania jednostkowego, co stanowi naruszenie § 18 ust. 2 umowy.

Zgodnie z § 1 ust. 6 umowy PKOl zobowiązany był do wykorzystania przyznanych środków finansowych na warunkach określonych w umowie, której integralną częścią (zgodnie z § 22 umowy) była m.in. oferta wraz z załącznikami.

Zgodnie z ofertą – aktualizacją wniosku z dnia 28 czerwca 2023 r. – *Jesienny Piknik Olimpijski* miał się odbyć w dniach 9-10 września 2023 r. W dniu 24 sierpnia Sekretarz Generalny PKOl złożył do MSiT pismo informujące o zmianie terminu tego pikniku. W piśmie wskazano, że *wstępnie planowano realizację tego zadania na 7-8 września 2023 r., lecz z uwagi na możliwość zaproszenia do udziału w wydarzeniu Pana Ministra Bortniczuka, oraz odbywające się równolegle Igrzyska Polonijne, przesunęliśmy termin imprezy na wcześniejszy tj. 26-27 sierpnia 2023 r.*

Prezes PKOl wyjaśnił²³⁰, że według jego wiedzy Biuro Ministra Sportu i Turystyki poinformowało Sekretarza Generalnego PKOl o możliwości udziału Ministra w wydarzeniu, co uzasadniało zmianę terminu pikniku. Były Sekretarz Generalny zeznał²³¹, że *chyba zasugerowano nam to w ministerstwie. Jeśli pamiętam, to minister Bortniczuk poprosił nas o to, że jeśli robilibyśmy piknik poza Warszawą, czy nie możemy go zrobić w Nysie. Spotkałem się z ministrem i rozmawialiśmy o pikniku, że jest pomysł na wyjście poza Warszawę. Padła z mojej strony informacja, że robimy w Kołobrzegu. Wtedy minister zasugerował, że moglibyśmy kolejny piknik zrobić w Nysie. Dla mnie przyczyna była oczywista. To był okręg wyborczy ministra. Sądziłem nawet, że były to jego rodzinne strony.*

Były Minister Sportu i Turystyki wyjaśnił²³², że *organizatorzy różnego rodzaju wydarzeń (...) wielokrotnie zwracali się z prośbą o potwierdzenie takiego uczestnictwa, wyrażając jednocześnie gotowość do dostosowania lokalizacji i terminu do kalendarza ministra. O ile pamiętam w pikniku olimpijskim w Nysie nie uczestniczyłem.*

²²⁹ Pismo Sekretarza Generalnego PKOl z dnia 17 stycznia 2025 r.

²³⁰ Pismo Prezesa PKOl z dnia 14 maja 2025 r.

²³¹ Protokół z przesłuchania świadka z dnia 5 maja 2025 r., znak: KST.411.3.1.2024.

²³² Pismo byłego Ministra Sportu i Turystyki z dnia 13 czerwca 2025 r.

Zgodnie z § 18 ust. 1 zmiana terminu zadania jednostkowego (w tym wypadku *Jesiennego Pikniku Olimpijskiego*) była możliwa pod warunkiem uprzedniego zawiadomienia pisemnie o okolicznościach uzasadniających te zmiany. Jednocześnie ust. 2 wymagał, aby MSiT jako zleceniodawca wyraził zgodę na zgłoszone zmiany, a po otrzymaniu zgody wymagane było złożenie przez PKOl zaktualizowanego załącznika nr 1a do umowy. PKOl poinformował MSiT o zaplanowanych zmianach przed ich dokonaniem, tj. w dniu 24 sierpnia 2023 r., jednakże jak wyjaśnił Sekretarz Generalny, odnośnie udzielenia przez MSiT zgody, *w odpowiedzi na nasze pismo sporządzony został jedynie aneks uwzględniający informacje zawarte w w/w piśmie*. Aczkolwiek w treści aneksu zmiany w załączniku nr 1a nie zostały wyszczególnione.

(akta kontroli: 5528, 5596-5625, 7132-7133)

Dodatkowo podkreślić należy, iż PKOl już w dniu 6 lipca 2023 r. zawarł umowę z jednym z wykonawców, w której wskazano, że wydarzenie odbędzie się w dniach 26-27 lipca 2023 r. Podobnie w dniu 20 lipca 2023 r. PKOl zawarł umowę z agencją reklamową w Nysie, wskazując w niej, iż zaplanowane wydarzenie, którego dotyczyć będzie umowa, odbędzie się w dniach 26-27 sierpnia 2023 r., a zatem poinformowanie MSiT oraz uzyskanie zgody na dokonanie zmian mogło nastąpić odpowiednio wcześniej, niż w dniu 24 sierpnia 2023 r. Pracownik PKOl nadzorujący merytorycznie zadanie zeznał²³³, że według jego wiedzy zmiany w harmonogramie mogły być dokonywane *post factum*, jednakże nigdy nie czytał umowy o dotację.

Odpowiedzialnym za zaistniałą nieprawidłowość był Sekretarz Generalny PKOl.

(akta kontroli: 6678-6679, 6683-6695, 6751-6752, 6787-6794)

21 64 spośród 75 dowodów księgowych objętych szczegółowym badaniem w zadaniu 2023/0640/0101/UDot/DS/01/BP nie zostało opłaconych w terminie wynikającym z wystawionych faktur i rachunków. Łączna kwota zapłacona po terminie wyniosła 965 112,53 zł, z czego ze środków pochodzących z dotacji – 939 533,07 zł.

Podobna sytuacja wystąpiła w zadaniu 2024/0035/0101/Udot/70/DSW. Z wybranej do badania próby 30 faktur - 17, tj. 56% zostało opłaconych po terminie, a opóźnienie wynosiło od 1 dnia do 112 dni. Łączna kwota zapłacona po terminie wyniosła 331 253,77 zł.

Zgodnie z art. 354 §1 kc dłużnik powinien wykonać zobowiązanie zgodnie z jego treścią i w sposób odpowiadający jego celowi społeczno-gospodarczemu oraz zasadom współżycia społecznego, a jeżeli istnieją w tym zakresie ustalone zwyczaje – także w sposób odpowiadający tym zwyczajom. Jednym z elementów zobowiązania ciążącego na PKOl było uiszczenie wynagrodzenia w umówionym terminie.

Jak wyjaśnił Sekretarz Generalny²³⁴ faktury nie zostały opłacone w terminie z uwagi na oczekiwanie na wpływ środków z MSiT lub na opis merytoryczny.

²³³ Protokół przesłuchania świadka z dnia 18 marca 2025 r.

²³⁴ Pismo Sekretarza Generalnego PKOl z dnia 13 marca 2025 r.

Ponadto Sekretarz Generalny PKOl wyjaśnił²³⁵, że pierwsza transza środków wpłynęła w dniu 12 marca 2024 r. i PKOl natychmiast rozpoczął opłacanie faktur i innych dokumentów które posiadał. Opóźnienia wynikały też z faktu, że przesyłanie dokumentów (np. dot. przejazdów) do PKOl często odbywa się zbiorczo i w przesyłce są także dokumenty wcześniejsze. Jednakże oświadczamy, że przelewy są dokonywane z PKOl natychmiast po otrzymaniu dokumentu źródłowego od PZHL. Jeżeli występują odsetki, to są one opłacane ze środków własnych PKOl. W w/w przypadkach odsetki nie wystąpiły.

Dyrektor finansowy – główny księgowy wyjaśnił²³⁶, że *środkami finansowymi dysponują prezes i sekretarz. Oni decydują komu płacić.*

Żadne odsetki z tego tytułu nie były przez PKOl zapłacone.

Odpowiedzialną za zaistniałą nieprawidłowość była Dyrektor finansowy – główna księgowa.

(akta kontroli: 3693-3794, 4233-4234, 6422-6670, 6730-6734)

22 Żaden ze zbadanych dowodów księgowych w zadaniu 2023/0640/0101/UDot/DS/01/BP nie został prawidłowo opisany, co naruszało art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy *o rachunkowości*, który wskazuje na konieczność sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych. Na 74 dowodach księgowych nie wskazana została data dokonania opisu merytorycznego, a w jednym przypadku dodatkowo nie zamieszczony został podpis osoby, która tego opisu dokonywała. Ponadto na 52 dowodach księgowych nie znajduje się podpis Sekretarza Generalnego (51 dowodów księgowych) albo Prezesa PKOl (jeden dowód księgowy) uprawniający do zatwierdzenia danej kwoty do wypłaty.

Sekretarz Generalny wyjaśnił, że *brak daty pod opisem merytorycznym faktur jest wynikiem braku wewnętrznych uregulowań wyznaczających obowiązek opisywania dokumentów księgowych. (...) Uważaliśmy, że ponieważ opisy w/w dowodów księgowych dotyczą konkretnych kosztów dotyczących okresu udokumentowanego na fakturze, to nie musi być już daty opisu. Jednakże w wyniku prac kontroli przyznajemy, że faktycznie daty przy opisie merytorycznym byłyby właściwe i przydatne.*

W odniesieniu do faktury, która nie została podpisana przez osobę merytorycznie nadzorującą zadanie (faktura na kwotę 120 779,60 zł), pracownik merytoryczny PKOl zeznał²³⁷, że nie powinna być ona opłacona bez tego podpisu.

Odpowiedzialną za zaistniałą nieprawidłowość była Dyrektor finansowy – główna księgowa.

(akta kontroli: 6422-6670)

²³⁵ Pismo Sekretarza Generalnego PKOl z dnia 22 stycznia 2025 r.

²³⁶ Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień od Dyrektora Finansowego – głównego księgowego z dnia 6 lutego 2025 r.

²³⁷ Protokół przesłuchania świadka z dnia 18 marca 2025 r.

23 W projekcie 2023/0640/0101/UDot/DS/01/BP rozliczono dwie faktury związane z noclegami i wyżywieniem podczas pikniku w Białce Tatrzańskiej w dniach 14-15 stycznia 2023 r., które dotyczyły nie tylko osób związanych z realizacją zadania, ale również i nie będących zaangażowanymi w realizację zadania lub będących pracownikami wykonawcy płatnych usług na rzecz PKOl, co stanowi naruszenie § 1 ust. 6 umowy nr 2023/0640, który stanowi, że koszty rozliczone w projekcie powinny być zgodnie z celem na jakie zostały udzielone.

W projekcie rozliczone zostały dwie faktury, wystawione przez hotel 4*: na kwotę 55 455,60 zł (opisana jako *zakwaterowanie gości oraz obsługi technicznej II zimowego pikniku olimpijskiego w hotelu*) oraz na kwotę 21 611,24 zł (opisana jako *wyżywienie gości i ekip technicznych w związku z organizacją II zimowego pikniku olimpijskiego w Białce Tatrzańskiej*). Łączna kwota obu rozliczonych w projekcie faktur wyniosła 77 066,84 zł. W ofercie (wniosku) w punkcie pn. *Inne działania, które mogą mieć znaczenie przy ocenie oferty, w tym odnoszące się do kalkulacji przewidywanych kosztów oraz oświadczeń zawartych w sekcji „oświadczenia”* (str. 14 oferty/wniosku) wskazano jedynie, iż *Zakwaterowanie, zwrot kosztów transportu i wyżywienie ponad 200 olimpijczyków*. Zgodnie z wyjaśnieniami udzielonymi przez Sekretarza Generalnego²³⁸ usługami objętych zostało 29 osób. Z informacji uzyskanych od Członków Zarządu²³⁹ spółki będącej właścicielem hotelu wynika, iż z usług noclegowych miało korzystać 31 osób, jednakże jedna osoba nie dojechała – wyżywieniem objętych zostało zatem 30 osób. Sekretarz Generalny wskazał²⁴⁰, że wśród osób objętych w/w fakturami był były Prezes PKOl i były Sekretarz Generalny PKOl, medaliści olimpijscy, pracownicy PKOl, pięciu wolontariuszy, ale również osoby nie związane z realizacją zadania (osoby towarzyszące, w tym osoby niepełnoletnie, czy pracownicy firm zewnętrznych).

Po zweryfikowaniu imiennych list gości i osób wskazanych przez Sekretarza Generalnego jako zatrudnionych przy realizacji zadania wynika, iż ze środków pochodzących z dotacji powinno zostać rozliczonych 18 osób. Długość pobytu poszczególnych osób była różna i wynosiła od dwóch do pięciu dób – siedem osób nocowało pięć dób, z czego pięć nie było związanych z zadaniem, dwie osoby, obie niezwiązane z zadaniem, nocowały trzy doby, pozostałe 22 osoby nocowały dwie doby, z czego sześć osób nie było związanych z zadaniem lub było pracownikami firm zewnętrznych, które otrzymały wynagrodzenie za świadczone usługi.

Były Sekretarz Generalny, który zatwierdził do wypłaty wskazane faktury, zeznał²⁴¹, że nie zwrócił na to uwagi, że z opisu wynikało, że wyżywienie dotyczyło *ekip technicznych*, a ponadto zakładał, że rozliczenie takich kosztów w zadaniu jest prawidłowe. Dodał, że nie analizował kogo dotyczyły noclegi objęte fakturami.

²³⁸ Pismo z dnia 24 lutego 2025 r.

²³⁹ Pismo z dnia 29 maja 2025 r.

²⁴⁰ Pismo Sekretarza Generalnego PKOl z dnia 23 kwietnia 2025 r.

²⁴¹ Protokół przesłuchania świadka z dnia 5 maja 2025 r., KST.411.3.1.2024.

Wydatkowanie kwoty²⁴² 44 748,99 zł (kwota 31 142,80 zł poniesiona w związku z zakwaterowaniem oraz kwota 12 237,69 zł w związku z wyżywieniem) należy uznać za sprzeczne z § 1 ust. 6 umowy nr 2023/0640, jako wykorzystane niezgodnie z celem umowy, a także niegospodarne z uwagi na objęcie usługami noclegu i wyżywienia osób, które nie realizowały zadania lub za wykonane usługi otrzymały wynagrodzenie na podstawie wystawionych na rzecz PKOl faktur.

Odpowiedzialnym za zaistniałą nieprawidłowość był Sekretarz Generalny PKOl.

(akta kontroli: 5311-5315, 6678, 6797-6798, 6805-6811, 7114-7115, 7119, 7130-7131)

24 PKOl w zadaniu nr 2023/0640/0101/UDot/DS/01/BP nieprawidłowo rozliczył część kosztów bezpośrednich z kategorii *Usługi obce – wynajem obiektów, urządzeń i sprzętu oraz zakup lub produkcja materiałów promocyjnych*, w łącznej wysokości 54 232,26 zł, przekraczając zaplanowaną w umowie (aneksie) kwotę, co stanowiło naruszenie § 18 ust. 1 w zw. z § 2 ust. 5 umowy o dotację nr 2023/0640, zgodnie z którym dokonanie zmian dotyczących przesunięcia kosztów bezpośrednich pomiędzy poszczególnymi pozycjami planu rzeczowo-finansowego było możliwe pod warunkiem uprzedniego zawiadomienia o okolicznościach uzasadniających te zmiany.

PKOl składając sprawozdanie z realizacji umowy²⁴³ w załączniku nr 4 – zbiorczym, w części finansowej, w kosztach bezpośrednich, w *usługach obcych* wykazał, że poniesione zostały wydatki w łącznej wysokości 662 299,97 zł, z czego 97 172,59 zł na transport uczestników, urządzeń i sprzętu, 156 970, 87 zł na wynajem obiektów, urządzeń i sprzętu oraz 408 156,51 zł na zakup lub produkcję materiałów promocyjnych. W tym samym dokumencie PKOl wykazał zaplanowane na tą kategorię koszty, tj. 608 067,71 zł, z czego kwotę 97 172,59 zł na transport uczestników, urządzeń i sprzętu, 112 325,23 zł na wynajem obiektów, urządzeń i sprzętu oraz 398 569,89 zł na zakup lub produkcję materiałów promocyjnych. A zatem, jak sam PKOl wykazał, w kategorii *usługi obce* nastąpiło przekroczenie zaplanowanej kwoty o 54 232,26 zł, z czego 44 645,64 zł na wynajem obiektów, urządzeń i sprzętu oraz 9 586,62 zł na zakup lub produkcję materiałów promocyjnych.

Dyrektor finansowy – główny księgowy wyjaśniła²⁴⁴ *nie przypominam sobie, że wysyłałismy takie pisma z powiadomieniem o zmianie i uzasadnieniem zmiany.*

²⁴² W wyliczeniach uwzględniono informacje przekazane przez Członków Zarządu spółki będącej właścicielem hotelu, tj. dane personalne osób korzystających z danego pokoju, koszt danego pokoju i liczbę wykorzystanych dób, a także podane przez Sekretarza Generalnego PKOl dane personalne i funkcje pełnione w PKOl. Przy wyliczeniach uwzględniono również, iż mając na uwadze dwudniowy charakter pikniku niegospodarne jest wydatkowanie środków pochodzących z dotacji na więcej niż dwie doby hotelowe. Zgodnie z powyższymi założeniami (18 osób uprawnionych i dwie doby hotelowe) w sprawozdaniu powinna zostać wykazana kwota 32 317,85 zł, w tym 22 944,30 zł w związku z realizacją usług noclegowych oraz 9 373,55 zł w związku z poniesionymi kosztami wyżywienia osób uprawnionych.

²⁴³ Pismo z dnia 30 listopada 2023 r.; znak: L.DZ. 1706A/11/2023.

²⁴⁴ Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień z dnia 6 lutego 2025 r.

Prezes PKOl wyjaśnił²⁴⁵, że *PKOl nie zawiadomił MSiT o w/w przesunięciach, ponieważ byliśmy przekonani, że jeżeli przesunięcia dotyczą kosztów bezpośrednich i nie skutkują aneksem do umowy, to nie mamy takiego obowiązku.*

Osobą odpowiedzialną za powstałą nieprawidłowość był Sekretarz Generalny PKOl.

(akta kontroli: 5318-5319, 6679-6681, 6696-6702)

25 Wszystkie 14 faktur dotyczących zadania nr 2024/0327/0101/Udot/70/DSW zostało oznaczone niezgodnie z zawartą umową.

Zgodnie z § 4 ust. 3 umowy zleceniobiorca był zobowiązany do opisywania dokumentów stanowiących podstawę wydatkowania przyznanych środków finansowych następującą treścią: *„Płatne ze środków budżetu państwa których dysponentem jest Minister Sportu i Turystyki na podstawie umowy z dnia ... nr ... w kwocie ... zł”*. Tymczasem na wszystkich fakturach związanych z realizacją tej umowy widnieje pieczęć o treści: *„Płatne ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej, których dysponentem jest Minister Sportu i Turystyki na podstawie umowy z dnia ... nr ... w kwocie ... zł”*.

Zgodnie z § 4 ust. 4 umowy, niedochowanie zobowiązania, o którym mowa w ust. 3 uznaje się za niezrealizowanie części lub całości zadania publicznego, chyba, że z innych dowodów wynika, że część lub całość zadania została zrealizowana prawidłowo.

Sekretarz Generalny PKOl wyjaśnił, że: *pieczęć o treści: „Płatne ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej, których dysponentem jest Minister Sportu i Turystyki na podstawie umowy z dnia ... nr ... w kwocie ... zł”, została przyklejana omyłkowo. Do dnia sporządzenia niniejszego pisma błąd ten został skorygowany.*

Osobą odpowiedzialną za nieprawidłowość był pracownik działu księgowości przystawiający pieczęć na fakturach.

Najwyższa Izba Kontroli uznaje, że pieczęć o błędnej treści jest tylko nieprawidłowością o charakterze formalnym, ponieważ istotą wymogu określonego w ust. 3 było wskazanie, że wydatek został pokryty ze środków publicznych, co jasno wynikało również z opisu na niewłaściwie przystawionej pieczęci.

(akta kontroli str. 3061-3089, 4238)

26 W sposób niegospodarny PKOl wydatkował ze środków publicznych kwotę 78 956,80 zł za usługi cateringowe w zadaniu nr 2024/0327/0101/Udot/70/DSW.

W dniach 18 lipca, 22 lipca i 23 lipca 2024 r. w trakcie Ślubowań Olimpijskich przed XXXIII Igrzyskami Olimpijskimi w Paryżu, PKOl zamówił usługę cateringową w restauracji znajdującej się w PKOl.

²⁴⁵ Pismo Prezesa PKOl z dnia 14 maja 2025 r.

Sekretarz Generalny PKOl zeznał: *Oferta została przesłana wyłącznie do „[...]”²⁴⁶.*

Restauracja złożyła do PKOl trzy oferty dotyczące usługi cateringowej w dniach: 18 lipca 2024 r. na kwotę 33 704,25 zł dla 200 osób, 22 lipca 2024 r. na kwotę 25 389,23 zł dla 150 osób i 23 lipca 2024 r. na kwotę 25 389,23 zł dla 150 osób. Łącznie usługa cateringowa dla 500 osób miała kosztować 84 482,71 zł, tj. ok. 169 zł na osobę.

Z „[...]” nie było umowy, były 3 zlecenia w zależności od tego jak zmieniała się liczba osób i scenariusz ślubowań. Byliśmy elastyczni, nie wiedzieliśmy ile osób weźmie udział w ślubowaniu i trzeba było zapewnić opiekę osobom wyjeżdżającym bezpośrednio do Paryża, więc z wydarzenia dwugodzinnego zrobił się wielogodzinny pobyt na terenie Centrum Olimpijskiego. „[...]” traktowaliśmy jak „[...]”.

W dniu 23 lipca 2024 r. restauracja znajdującej się „[...]” wystawiła fakturę VAT 0018/07/2024/B na kwotę 179 400 zł, tj. ponad dwukrotnie wyższą, niż wynikająca łącznie ze złożonych ofert.

W wyniku kontroli NIK oraz ponownej weryfikacji, w sprawozdaniu końcowym PKOl wykazał wydatki poniesione ze środków budżetowych w kwocie 149 260,80 zł (416 uprawnionych osób, a koszt cateringu dla jednej osoby wyniósł 358,80 zł).

W trakcie kontroli PKOl nie przedstawił dokumentów dotyczących serwowanego w trakcie Ślubowań Olimpijskich menu oraz ilości napoi i jedzenia.

Sekretarz Generalny PKOl zeznał: *w mojej ocenie początkowa oferta wynikała z krótkiej imprezy, która miała się ograniczyć do poczęstunku kawowego i krótkiego cateringu. Zrobiło się z tego wielogodzinne wydarzenie. Restauracja miała być gotowa do wydawania tylu posiłków ile było to konieczne na czas przed wyjazdem do Paryża. Cały scenariusz był w ostatniej chwili zmieniany w czasie trzech dni na prośbę agencji wywiadu, która szkoliła wszystkich wyjeżdżających. Różnica w cenie wynikała więc z większej ilości jedzenia, która została wydana dla uczestników poszczególnych ślubowań.*

W ocenie NIK brak uzasadnienia zmiany zaproponowanego przez ww. restaurację menu, stanowiącego podstawę umowy dotacyjnej, skutkuje zaklasyfikowaniem jako niegospodarnego wydatku 78 956,80 zł z kwoty 149 260,80 zł.

Dyrektor finansowy - główna księgowa zatwierdzająca fakturę na kwotę 179,4 tys. zł do wypłaty wyjaśniła, że *w końcówce miesiąca lipca niemal wszyscy pracownicy przebywali na Igrzyskach Olimpijskich w Paryżu. W biurze PKOl pozostało*

²⁴⁶ W treści wystąpienia pokontrolnego NIK wyłączyła jawność informacji ustawowo chronionych, stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa, dane osobowe i/bądź dobra osobiste, na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U z 2022 r. poz. 902), art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233, ze zm.), art. 23, 24 i 43 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2025 r. poz. 1071) oraz art. 4 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) z dnia 27 kwietnia 2016 r. (Dz. Urz. UE. L. Nr 119, str. 1) - w interesie przedsiębiorcy, podmiotu lub osoby, którego dotyczą zawarte w wystąpieniu pokontrolnym informacje, poprzez ich anonimizację i zastąpienie oznaczeniem „[...]”. W dalszej części wystąpienia w miejscach oznaczonych jako „[...]” dokonano wyłączenia informacji na tej samej podstawie prawnej.

zaledwie kilka osób, a ja byłam wśród nich jedyną osobą na kierowniczym stanowisku, z tego też powodu po uzgodnieniu telefonicznym akceptacji faktury podpisałam ten dokument, aby nadać bieg płatności. Płatność ta nie mogła czekać do powrotu kierownictwa, ponieważ (...) (osoba – przyp. NIK) z ramienia spółki naciskała na realizację płatności z uwagi na termin wypłat wynagrodzeń w spółce. Oferty spółki na 84 482,71 zł nie widziałam.

Osobami odpowiedzialnymi za powyższą nieprawidłowość są: Dyrektor finansowy - główna księgowa i Sekretarz Generalny PKOl.

(akta kontroli str. 4212-4232, 4448-4459)

IV. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

- Wnioski
1. Wystąpienie do Ministra Sportu o określenie kwoty dotacji podlegającej zwrotowi, w związku z rozliczeniem w umowie nr 2023/0153/0101/UDot/70/DSW kwoty o 57 874,67 zł wyższej niż zaplanowana w tej umowie kwota na *Zakup i obsługę sprzętu sportowego, specjalistycznego* w kategorii kosztów wspomagania szkolenia.
 2. Wystąpienie do Ministra Sportu o określenie kwoty dotacji podlegającej zwrotowi, w związku z nieprawidłowym rozliczeniem w umowie nr 2023/0640/0101/UDot/DS/01/BP kwoty 44 748,99 zł, poniesionej w związku z zakwaterowaniem i wyżywieniem osób, które nie były do tego uprawnione.
 3. Wystąpienie do Ministra Sportu o określenie kwoty dotacji podlegającej zwrotowi, w związku z rozliczeniem w umowie nr 2023/0640/0101/UDot/DS/01/BP kwoty o 54 232,26 zł wyższej niż zaplanowana w tej umowie kwota na *Usługi obce – wynajem obiektów, urządzeń i sprzętu oraz zakup lub produkcja materiałów promocyjnych*.
 4. Wprowadzenie sformalizowanych zasad przeprowadzania wyboru wykonawców dostaw i usług finansowanych ze środków publicznych pochodzących z dotacji, w celu zagwarantowania równego dostępu do zadań finansowanych ze środków publicznych, zmierzającego do wykonywania tych zadań w sposób efektywny, oszczędny i terminowy, zgodnie z wymogiem wynikającym z treści art. 43 w związku z art. 47 ustawy o finansach publicznych.
 5. Podjęcie działań celem zapewnienia opisywania dowodów księgowych, dokumentujących wydatki ponoszone ze środków publicznych pochodzących z dotacji w sposób zgodny z wymogami wynikającymi z art. 21 i 22 ustawy o rachunkowości.
 6. Wprowadzenie mechanizmów gwarantujących terminowe regulowanie zobowiązań przy wydatkowaniu środków pochodzących z dotacji.
 7. Podjęcie działań zmierzających do wprowadzenia mechanizmów eliminujących wystąpienie możliwego konfliktu interesów, w tym ryzyk korupcyjnych przy realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w postaci elektronicznej z użyciem kwalifikowanych podpisów elektronicznych.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje *prawo zgłoszenia* na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora jednostki organizacyjnej NIK. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania
uwag i wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

/-/

Zmian w wystąpieniu pokontrolnym dokonał: Grzegorz Haber – Dyrektor Departamentu Strategii.

/podpisano elektronicznie/